

VERENIGING NEDERLAND-FINLAND
ALANKOMAA-SUOMI YHDISTYS

aviisi 4

najaar 2013

De Vereniging Nederland-Finland door de jaren heen

1923 - 2013

De Vereeniging stelt zich ten doel de aaneensluiting van in Nederland woonachtige Finnen en Nederlanders, die zich voor Finland interesseeren, benevens de bevordering van de cultureele en economische betrekkingen tusschen Finland en Nederland.

De Vereeniging tracht haar doel te bereiken langs wettigen weg en wel door:

- a.* het houden van vergaderingen en openbare besprekingen;
- b.* het doen houden van voordrachten;
- c.* het organiseeren van tentoonstellingen;
- d.* het plaatsen van berichten en artikelen in dag-, weekbladen en tijdschriften;
- e.* andere wettige middelen, die aan het doel bevorderlijk kunnen zijn.

Colofon

'De Vereniging Nederland-Finland door de jaren heen, 1923-2013' is een jubileumeditie van Aviisi ter gelegenheid van het 90-jarig bestaan van de vereniging.

Aviisi Jaargang 22 (2013), nummer 4

De Vereniging Nederland-Finland werd opgericht op 27 oktober 1923. Aviisi is het officiële magazine van de vereniging en verschijnt vijf keer per jaar. Leden van de vereniging ontvangen Aviisi gratis.

Eindredactie

Hans Adamse (hoofddirecteur),

aviisi@vnf.nu

Minna Rätty (Fins), aviisi@vnf.nu

Eindverantwoording: het bestuur

Vormgeving Daniël Loos,

info@bureaucontrapunt.nl

Drukwerk Via ASB drukwerkbegeleiding

Extra nummers van dit jubileumboek zijn tegen kostprijs en incl. verzendkosten verkrijgbaar; in Nederland € 7,50 en naar buitenland € 10,- per boek. Te bestellen via info@vnf.nu.

Oplage 600

ISSN 1566-8542

Bestuur Vereniging Nederland-Finland

Voorzitter

Elina Peltola, voorzitter@vnf.nu

Vice-voorzitter

Jacques Groenendijk, vice-voorzitter@vnf.nu

Ledenwerving en advertenties

Jacques Groenendijk, vice-voorzitter@vnf.nu

Bestuurslid PR & Aviisi

Marjo Kool, pr-aviisi@vnf.nu

Erelid

Mevr. Liisa Talonpoika, Ambassadeur van Finland

Website VNF

www.vnf.nu

Ad Bats (webmaster), webmaster@vnf.nu

Peter Glebbeek (technisch beheer)

Ledenadministratie & secretariaat

Jacques Groenendijk, info@vnf.nu,

06-55802120

Bankrekening vereniging

54.92.86.705 te Den Haag

Voorwoord

Elina Peltola

Even leek het erop dat we helemaal geen zomer zouden krijgen. Maar met de vele warme en zonnige dagen in juli is de echte zomer dan toch eindelijk begonnen. Midden juni hebben we Juhannus gevierd op twee locaties, in Harkstede en Amsterdam. In Harkstede kwam een gezellige groep mensen bij elkaar en ook in Amsterdam was het gezellig met een wat grotere groep mensen bij het Nieuwe Meer. Graag wil ik de organisatoren dan ook bedanken voor hun inzet. We zijn inmiddels alweer druk bezig voor nieuwe activiteiten.

90 jaar geleden in de herfst van 1923 werd de Vereniging Nederland-Finland opgericht in Den Haag. Door de jaren heen is de vereniging veranderd in een organisatie die nauw samenwerkt met andere 'Finland-organisaties', zoals met de Finse Zeemanskerk in Rotterdam, de Finse Ambassade en het Finnish Dutch Trade Guild. Deze samenwerking ervaren we als zeer belangrijk en daar willen we in de toekomst zeker meer aandacht aan besteden om op deze manier meer activiteiten en informatie aan onze leden te kunnen bieden.

Esipuhe

Yhdessä vaiheessa vaikutti siltä, ettei kesä tulisi ollenkaan. Onneksi heinäkuussa saimme monia aurinkoisia ja lämpimiä päiviä ja oikea kesä alkoi. Kesäkuussa vietimme yhdistyksen nimissä juhannusta kahdessa paikassa, Harkstedissa ja Amsterdamissa. Harkstedissa vietti pieni ryhmä jäseniä juhannusta saunoen ja grillaten ja Amsterdamissa ryhmä ihmisiä kokoontui viettämään yötöntä yötä Nieuwe Meerin rannalla. Kiitän kovasti järjestäjiä näistä rattoisista juhlista. Kesän jälkeen olemme jo järjestämässä uusia juhlia.

90 vuotta sitten syksyllä vuonna 1923 perustettiin Alankomaat-Suomi Yhdistys Den Haagissa. Vuosien varrella yhdistys on muuttunut organisaatioksi, joka työskentelee yhdessä muiden 'Suomi-organisaatioiden' kanssa. Kuten Rotterdamissa olevan Merimieskirkon, Suomen Suurlähetystön ja Suomalais-hollantilaisen kauppakillan kanssa. Yhteistyö on meille tärkeää ja haluamme panostaa siihen myös tulevaisuudessa, jotta voimme tarjota enemmän aktiviteetteja ja tietoa jäsenillemme. Kommunikointi mahdollisuudet jäseniemme kanssa ovat kehittyneet valtavasti. Ajattele

De communicatiemogelijkheden zijn enorm vooruit gegaan. Hierbij kunt u denken aan het blad Aviisi, de VNF-website en Facebook. We merken dat de informatie steeds sneller en gemakkelijker gaat. De leden kunnen de vereniging steeds beter bereiken en het bestuur kan de leden steeds beter van informatie voorzien en helpen waar nodig. Deze communicatievormen blijven we in de toekomst ontwikkelen. Op dit moment zijn we actief aan het communiceren in het Facebook en bezig met het vernieuwen van Aviisi en de website van VNF.

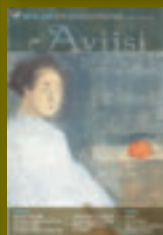
Ter ere van het 90-jarig bestaan van de VNF organiseren we een jubileumfeest in oktober in Leiden. De avond wordt gevuld met muziek, lekker eten en drinken en gezellig gezelschap. We hopen dat onze leden bij elkaar komen om samen te proosten en te praten over het verleden, het heden en de

toekomst. Misschien komen we samen op mooie nieuwe ideeën.

Ook hebben veel leden hard gewerkt aan een mooi jubileumnummer van Aviisi ter ere van het 90-jarig bestaan van de VNF. Hiervoor wil ik iedereen bedanken voor hun bijdrage. Aviisi bestaat sinds 1992 en is zeker een belangrijk deel van de VNF. In deze Aviisi is veel aandacht besteed aan interessante artikelen en foto's om zo een mooi nummer te creëren voor dit speciale feestjaar.

Als voorzitter van de Vereniging Nederland-Finland wil ik alle betrokkenen bedanken voor hun inzet en energie en alle leden (en niet-leden) welkom heten op het feest in oktober. Tot dan!

Elina Peltola, voorzitter VNF

Aviisia, yhdistyksen nettisivuja ja Facebookia! Tieto saavuttaa meidän jäsenemme yhä nopeammin ja helpommin. Myös uudet jäsenet löytävät tietoa yhdistyksestä yhä paremmin ja hallituksen jäsenet voivat yhä helpommin jakaa tietoa ja auttaa ihmisiä. Näitä kommunikaatiomuotoja haluamme kehittää edelleen tulevaisuudessa. Tällä hetkellä olemme aktiivisia Facebookissa ja Aviisin ja VNF nettisivujen uudistamisessa.

90-vuotis juhlan kunniaksi VNF järjestää lokakuussa vuosipäiväjuhlan Leidenissä. Ilta täyttyy musiikista, maukkaasta ruuasta ja juomasta sekä mukavasta yhdessäolosta. Me toivomme, että jäsenemme kokoontuvat yhteen kohottamaan maljan ja juttelemaan menneistä, tästä päivästä ja tulevaisuudesta. Ehkä yhdessä keksimme kaikenlaisia kivoja

ideoita tulevaisuutta varten. Enemmän tietoa löydät tästä Aviisin numerosta.

Tämän lisäksi moni jäsenistämme on työskennellyt hienon Aviisin juhlavuotisnumeron hyväksi. Haluan kiittää kaikkia heidän merkittävistä panoksestaan. Tässä Aviisin numerossa on panostettu mielenkiintoisiin artikkeleihin ja hienoihin valokuviin luodaksemme hieno numero tämän erikoisen juhlavuoden kunniaksi. Ensimmäinen Aviisin numero ilmestyi jo vuonna 1992.

Yhdistyksen puheenjohtajana haluan kiittää kaikkia osallistujia heidän panoksestaan ja ajastaan. Haluan myös kutsua kaikki jäsenet (ja ei-jäsenet) vuosijuhlaamme lokakuussa. Nähdään siellä!

Elina Peltola, puheenjohtaja VNF

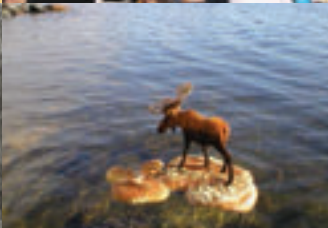

Inhoud

Voorwoord.....	1
Oprichters van de Finsch-Nederlandsche Vereeniging.....	8
De komende tien jaar op weg naar ons eeuwfeest!	31
Vanuit een schuilhut beren observeren	36
Als Fin in Nederland	43
De Finse Zaterdagschool in Rotterdam.....	48
Prins Hendrik en Finland	52
Hallo, mijn naam is Jort	67
Publiciteit in de eerste jaren van de Finsch-Nederlandsche Vereeniging.....	74
In memoriam Erik Kriek.....	91
Aan en op het water	92
Een volk en zijn associatie met een plein	96
Een onnozele Hollander in Rovaniemi.....	104
Saunaverhaal	110
De dominee van de Finse Zeemanskerk in Rotterdam.....	114
Mijn eerste ervaringen met Nederland in 1973.....	121
Een Finse kerstboom en toevallige ontmoetingen	128
De zon in mijn leven.....	131
De Nederlandse ambulance naar Finland	134
Kiitos!	160

Oprichters van de Finsch-Nederlandsche Vereeniging

Op zaterdagmiddag 27 oktober 1923 is de Finsch-Nederlandsche Vereeniging (de naam is in 1968 veranderd in Vereniging Nederland-Finland) opgericht tijdens een vergadering in hotel 'Des Deux Villes' in Den Haag. De oprichtingsvergadering werd voorgezeten door de heer Arnold Frank en de motieven om de vereniging op te richten werden uiteengezet door de heer Willem Graadt van Roggen.

Arnold Pieterse Een belangrijke reden die Willem Graadt van Roggen aanvoerde voor het oprichten van de Finsch-Nederlandse Vereeniging was dat de handel tussen beide landen de laatste jaren sterk was toegenomen. Verder legde hij er de nadruk op dat de culturele betrekkingen tussen Finland en Nederland een steeds grotere rol gingen spelen.

Toerisme werd in dit verband ook door hem genoemd. Hij had de voorafgaande zomer een rondreis door Finland gemaakt en was diep onder de indruk geraakt van de Finse natuur.

In dit verband lijkt het waarschijnlijk dat de nauwe relatie die professor Willem van der Vlugt met Finland had, ook een aanleiding

8

Finsch-Nederlandsche Vereeniging-yhdistyksien perustajat

'Finsch-Nederlandsche Vereeniging' (nyk. Vereniging Nederland-Finland, Alankomaat-Suomi Yhdistys) perustettiin lauantai-iltapäivällä 27. lokakuuta 1923, 'Des Deux Villes'-hotellissa järjestetysä kokouksessa Haagissa. Perustamiskokouksen puheenjohtajana toimi herra Arnold Frank, ja herra Willem Graadt van Roggen puolestaan laati listan syistä, joiden pohjalta yhdistys perustettiin.

Eräs tärkeä seikka, joka Willem Graadt van Roggen esitti tukemaan yhdistyksen perustamista oli se, että kauppa Suomen ja Alankomaiden välillä oli edellisinä vuosina kasvanut huomasti. Lisäksi hän painotti, että kulttuurillisilla suhteilla oli kasvava rooli näiden maiden välillä. Myös turismi mainittiin tärkeänä seikkana. Hän oli edellisenä kesänä

tehnyt matkan ympäri Suomen, ja oli erittäin vaikuttunut Suomen luonnosta.

Tässä yhteydessä on todennäköistä, että myös professori Willem van der Vlugtin läheistä suhdetta Suomeen voidaan pitää vaikuttavana tekijänä yhdistyksen perustamisessa. Professori van der Vlugt tunnettiin kansainvälisesti Suomen oikeuksien puolustajana 've-

Met ingang van den zeven en twintigsten October 1923 is opgericht voor den tijd van negen en twintig jaren en negen maanden eene vereeniging onder den naam van „Finsch-Nederlandsche Vereeniging”.

De Vereeniging is gevestigd te 's-Gravenhage.

is geweest om de vereniging op te richten. Professor van der Vlugt was een internationaal bekende verdediger geweest van de Finse rechten tijdens de beruchte 'Russificatie'-maatregelen, in de tijd dat Finland nog een groothertogdom was onder de Russische tsaar, voordat het land in 1917 onafhankelijk werd.

De vergadering in 'Des Deux Villes' werd bijgewoond door ongeveer 20 personen, waarbij onder andere de Finse gezant in Den Haag, de heer Y. Saastamoinen, de Finse consul in Amsterdam, G. Key en de Finse consul in Rotterdam, J.B. Crol.

Nadat de vergadering het besluit had genomen om de Finsch-Nederlandsche Ver-

Des Deux Villes

näläistämistoimenpiteiden' aikaan, silloin kun Suomi oli Venäjän tsaarin suuriruhtinaskunta, ennen maan itsenäistymistä vuonna 1917.

'Des Deux Villes'-hotellissa pidettyyn kokoukseen osallistui noin 20 henkilöä, mukaan lukien muun muassa Suomen lähettiläs, Y. Saastamoinen, Suomen Amsterdamin konsuli, G. Key, ja Suomen Rotterdamin konsuli, J.B. Crol.

Kun kokouksessa oli päätetty 'Finsch-Nederlandsche Vereeniging'-yhdistyksen perusta-

misesta, muodostettiin komitea yhdistystä johtamaan. Komission muodosti neljä hollantilaista: W. Graadt van Roggen, A. Frank, G. Key ja W. de Ruyter, ja kaksi suomalaista: C.B. Eklund ja U. Sarajas (molemmat työskentelivät Suomen lähetystöllä Haagissa). Willem Graadt van Roggen suostui (väliaikaisesti) toimimaan yhdistyksen puheenjohtajana. Suomen lähettiläs, Yrjö Saastamoinen, nimettiin kunniapuheenjohtajaksi, ja professori Willem van der Vlugt, joka ei ollut koko-

STATUTEN

VAN DE

FINSCH-NEDERLANDSCHE VEREENIGING.

(Goedgekeurd bij Koninklijk Besluit dd. 11 November 1924, No. 43.)

Naam, Duur, Zetel en Vereenigingsjaar.

ARTIKEL 1.

Met ingang van den zeven en twintigsten October 1923 is opgericht voor den tijd van negen en twintig jaren en negen maanden eene vereeniging onder den naam van „Finsch-Nederlandsche Vereeniging“.

De Vereeniging is gevestigd te 's-Gravenhage.

Het eerste vereenigingsjaar loopt van 27 October tot 31 December, de volgende van 1 Januari tot 31 December.

Doel.

ART. 2.

De Vereeniging stelt zich ten doel de aansluiting van in Nederland woonachtige Finnen en Nederlanders, die zich voor Finland interesseeren, benevens de bevordering van de cultureele en economische betrekkingen tusschen Finland en Nederland.

ART. 3.

De Vereeniging tracht haar doel te bereiken langs wettigen weg en wel door:

- a. het houden van vergaderingen en openbare besprekingen;
- A. het doen houden van voordrachten;
- c. het organiseren van tentoonstellingen;
- d. het plaatsen van berichten en artikelen in dag-, weekbladen en tijdschriften;
- e. andere wettige middelen, die aan het doel bevorderlijk kunnen zijn.

Ingeval in Finland eene vereeniging wordt opgericht, die hetzelfde doel nastreeft en de aansluiting wenscht te bevorderen van in Finland woonachtige Nederlanders en Finnen, die zich voor Nederland interesseeren, zal de Nederlandsche Vereeniging trachten zich met de Finsche op voet van verstandhouding te plaatsen tot gemeenschappelijke werkzaamheid en ingeval dit gepast mocht blijken, tot samensmelting in een enkele vereeniging.

Leden, Begunstigers, Eerleden.

ART. 4.

Allen, zoowel natuurlijke als rechtspersonen, die zich bij het bestuur aanmelden, zijn lid van de Vereeniging, met dien verstande, dat het Bestuur, indien het daartoe aanleiding vindt, de vraag omtrent de toelating als lid op de eerstvolgende vergadering aan de beslissing der vereeniging kan overlaten.

Door de Vereeniging wordt van ieder lid als contributie geheven of een minimum-som van f 5.— jaarlijks of een betaling ineéns voor het leven groot f 100.—.

eeniging op te richten, werd een commissie gevormd om de vereniging verder te leiden. Deze commissie bestond uit vier Nederlanders: W. Graadt van Roggen, A. Frank, G. Key en W. de Ruyter, en twee Finnen: C.B. Eklund en U. Sarajas (beiden werkzaam op het Finse gezantschap in Den Haag). Willem Graadt van Roggen ging er mee akkoord om (voorlopig) als voorzitter van de vereniging op te treden. De Finse gezant, Yrjö Saastamoinen, werd benoemd tot erevoorzitter en professor Willem van der Vlugt, die niet bij de vergadering aanwezig was, tot erelid.

In eerste instantie hebben zich 25 leden voor de nieuwe vereniging aangemeld.

Aangenomen kan worden dat de vier Nederlanders die tijdens de oprichtingsvergadering zijn gekozen om de vereniging te gaan leiden, de belangrijkste gangmakers zijn geweest om de Finsch-Nederlandsche Ver-

uksessa mukana, nimettiin kunniajäseneksi.

Uuteen yhdistykseen ilmoittautui aluksi 25 jäsentä.

On oletettavissa, että ne neljä alankomaa-laista, jotka perustamiskokouksessa valittiin yhdistystä johtamaan, olivat myös ratkaisevassa asemassa kun yhdistyksen perustamista vielä mietittiin. Heidän työnsä jälki näkyy selkeästi yhdistyksen alkuaikojen tapahtumissa. Kysymys kuuluu, keitä nämä miehet oikeastaan olivat, ja kuinka heistä tuli niin suuria Suomen kannattajia?

Alankomaat-Suomi Yhdistyksellä ei ole asiaa tietoa. Arkistoituja tietoja on vain vuodes-

De eerste artikelen van de statuten van de Finsch-Nederlandsche Vereeniging, die bij koninklijk besluit zijn goedgekeurd op 11 november 1924. | Ote Finsch-Nederlandsche Vereeniging-yhdistyksen perustamispöytäkirjasta 11. marraskuuta 1924.

eeniging op te richten. Zij hebben een duidelijk stempel gezet op de beginperiode van de vereniging. De vraag is, wie waren deze heren van het eerste uur en hoe zijn zij zulke grote Finlandfans geworden?

Via de Vereniging Nederland-Finland zijn er geen gegevens beschikbaar. Er is alleen een archief van de periode na 1968. Wel is er een beperkt aantal oudere documenten die betrekking hebben op de vereniging, hoofdzakelijk van na 1951, aanwezig in het archief van de Finse ambassade (dat is overgebracht naar Finland). Maar sinds de Koninklijke Bibliotheek in Den Haag vanaf 2010 is begonnen om op grote schaal Nederlandse kranten te digitaliseren en on line beschikbaar te stellen, weten we nu toch het een en ander over de vroegste geschiedenis van de vereniging en de vier Nederlandse oprichters. Bovendien kregen wij waardevolle informatie over

W. de Ruyter van zijn kleinkinderen Juun de Ruyter en An-Kristin de Ruyter.

W. Graadt van Roggen, A. Frank, G. Key en W. de Ruyter hebben belangrijke functies bekleed in het bedrijfsleven. Geconcludeerd kan worden dat de leden van de vereniging vroeger vertegenwoordigers waren van de 'high society' en dat de handelsbetrekkingen tussen Finland en Nederland een hoofdrol speelden.

De statuten van de nieuw opgerichte vereniging zijn op 11 november 1924 goedgekeurd bij Koninklijk Besluit. De eerste vier artikelen, die betrekking hebben op onder andere de naam, het doel en het lidmaatschap, zijn hiernaast afgedrukt.

Willem Graadt van Roggen

De eerste voorzitter van de Finsch-Nederlandsche Vereeniging, Willem Graadt van Roggen, werd op 8 januari 1879 geboren in

ta 1968 eteenpäin. Toisaalta, Suomen suurlähetystön arkistoissa (sijaitsevat Suomessa) on muutama vanhempi yhdistystä koskeva dokumentti, mutta ne ovat pääasiassa vuodelta 1951, tai sen jälkeen. Mutta koska Haagin Kuninkaallinen kirjasto vuodesta 2010 lähtien alkanut laajasti digitalisoimaan alan komaalaisia lehtiä jakaakseen niitä verkossa, tiedämme kuitenkin hieman yhdistyksen varhaisesta historiasta, ja sen neljästä alan komaalaisesta perustajasta. Lisäksi olemme saaneet arvokasta tietoa W. de Ruyteristä hanen lapsenlapsiltaan, Juun ja An-Kristin de Ruyteriltä.

W. Graadt van Roggen, A. Frank, G. Key ja W. de Ruyter ovat jokainen olleet merkittävässä asemassa liike-elämässä. Voidaan päätellä, että yhdistyksen perustajajäsenet kuuluivat seurapiiriluookkaan, ja kauppasuhteet Suomen

ja Alankomaiden välillä olivat pääasemassa. Uuden yhdistyksen perussäännöt hyväksyttiin kuninkaallisella asetuksella 11. marraskuuta 1924. Neljä ensimmäistä artiklaa koskien muun muassa yhdistyksen nimeä, tarkoitusta ja jäsenyyttä on painettu alle.

Willem Graadt van Roggen

'Finsch-Nederlandsche Vereeniging'-yhdistyksen ensimmäinen puheenjohtaja, Willem Graadt van Roggen, syntyi 8. tammikuuta 1879 Nijmegenissä. Hän kuului katolilaiseen aatelisperheeseen. Kun hän oli päättänyt opintonsa gymnasiumissa Nijmegenissa, lähti hän Groningeniin lukemaan lakia. Kuitenkin jo pian hän joutui heikon terveydentilansa vuoksi joksikin aikaa sairaalaan.

Vuonna 1903 Willem Graadt van Roggen meni naimisiin Jeanne van de Waterin kanssa. Pari

Willem Graadt
van Roggen

Nijmegen. Hij behoorde tot een katholieke patriciërsfamilie. Nadat hij het gymnasium had doorlopen in Nijmegen, is hij in Groningen rechten gaan studeren. Maar al snel moest hij in verband met zijn gezondheid enige tijd in een ziekenhuis worden opgenomen.

In 1903 is Willem Graadt van Roggen getrouwd met Jeanne van de Water. Het paar kreeg twee kinderen, een zoon die jong is overleden en

een dochter die getrouwd is met de bekende astronoom professor Jan Hendrik Oort.

Al tijdens de periode dat hij middelbare scholier was, is Graadt van Roggen gedichten gaan schrijven en hij is daarmee doorgaan tot 1922, het jaar waarin hij zijn laatste dichtbundel, *Amata*, schreef. Hij heeft ook romans geschreven.

Graadt van Roggen is later heel hoog opgeklimmen langs de maatschappelijke ladder. Hij is de journalistiek ingegaan en was daarbij heel succesvol. In 1907 werd hij benoemd tot hoofdredacteur bij de Bredasche Courant. Zijn studie rechten, die hij had moeten onderbreken vanwege zijn ziekte, heeft hij, naast zijn werk, ook opnieuw opgenomen. Hij haalde zijn kandidaatsexamen in 1911. In het zelfde jaar verruilde hij zijn functie bij de Bredasche Courant met die van hoofdredacteur bij de Leeuwarder Courant. Maar hij

sai kaksi lasta. Heidän poikansa kuoli nuorena, ja tyttärensä meni naimisiin tunnetun astronomin, professori Jan Hendrik Oortin kanssa. Jo keskikouluaikoinaan Graadt van Roggen alkoi kirjoittaa runoja, ja hän jatkoi kirjoittamista vuoteen 1922, jolloin hän kirjoitti viimeisen runokokoelmansa, *Amatan*. Hän kirjoitti myös romaaneja.

Myöhemmin Graadt van Roggen onnistui kapuamaan varsin korkealle sosiaalisilla portailla. Hän syventyi journalismiin, ja onnistui siinä erittäin hyvin. Vuonna 1907 hänet nimettiin Bredasche Courant-lehden päätoimittajaksi. Lakiopintonsa, jotka hän joutui keskeyttämään sairautensa vuoksi, hän suoritti loppuun työnsä ohella. Kandidaatintutkintonsa hän suoritti vuonna 1911. Samana vuonna hän vaihtoi toimensa Bredasche Courantin päätoimittajasta Leeuwarder

Courant-lehden päätoimittajaksi. Siellä hän ei kuitenkaan viihtynyt pitkään, ja 1. marraskuuta 1911 hän astui toimeen Utrechts Provinciaal- ja Stedelijk Dagblad-lehdissä.

1. syyskuuta 1918 Graadt van Roggen nimettiin vastikään perustetun Utrechtin Jaarbeursin pääsihteeriksi. Samalla hän lopetti virkansa Utrechts Dagblad-lehden päätoimittajana. Hän työskenteli Jaarbeursissa 24 vuoden ajan, ja oli sen keulakuvana sotaa edeltävän ajan. Tunnustuksena hänelle on eräs tärkeä tie Utrechtin keskustan ja Oudenaarnin risteysten välillä, lähellä messukeskusta, nimetty hänen mukaansa (W. Graadt van Roggenweg, W. Graadt van Roggentie).

Vuodesta 1923 vuoteen 1927 Graadt van Roggen toimi muun ohella myös Utrechtin liberaalin puolueen kunnanvaltuutettuna. Lisäksi hän toimi vuosia Vereniging Oud-Ut-

bleef daar niet lang en op 1 november 1911 trad hij in dienst bij het Utrechts Provinciaal en Stedelijk Dagblad.

Per 1 september 1918 werd Graadt van Roggen benoemd tot secretaris-generaal van de nieuw opgerichte Jaarbeurs in Utrecht. Zijn functie als hoofdredacteur bij het Utrechts Dagblad legde hij neer. Bij de Jaarbeurs heeft hij 24 jaar gewerkt en was er het boegbeeld gedurende de vooroorlogse periode. Uit waardering is een belangrijke weg tussen het centrum van Utrecht en het knooppunt Oudenrijn, niet zo ver van het Jaarbeursgebouw, naar hem genoemd (W. Graadt van Roggenweg).

In de periode 1923-1927 is Graadt van Roggen ook nog eens raadslid in Utrecht geweest voor de liberale partij. Bovendien heeft hij vele jaren in het bestuur gezeten van de Vereniging Oud-Utrecht en in 1927

publiceerde hij een toeristische gids voor Utrecht en omstreken.

Het is niet duidelijk of Graadt van Roggen al eerder belangstelling heeft gehad voor Finland, maar in de zomer van 1923 maakte hij een reis naar het land van de duizend meren. Tijdens deze reis heeft hij reportages gemaakt die in verschillende kranten zijn gepubliceerd. Later zijn deze artikelen gebundeld in een boekje 'Finland: het land der duizend meren'. Hij bezocht in Finland onder andere Helsinki en Turku, en maakte een reis per trein naar Punkaharju, via Imatra en Savonlinna.

In Punkaharju wachtte hem een onprettige verrassing. Hij had via een reisbureau in Helsinki een kamer geboekt in hotel Finlandia, maar bij aankomst bleek het hotel vol te zijn en wist niemand iets van zijn reservering. Ook het destijds enige andere hotel in Punkaharju, het Valtio hotel, was helemaal

recht-yhdistyksen hallituksessa, ja vuonna 1927 hän julkaisi Utrechtin ja sen lähiympäristön turistioppaan.

Ei ole selvää, oliko Graadt van Roggen jo aiemmin ollut kiinnostunut Suomesta, mutta kesällä 1923 hän viimein matkusti tuhansien järvien maahan. Tämän matkan aikana hän kirjoitti raportteja, joita julkaistiin eri lehdisissä. Myöhemmin nämä raportit koottiin kirjaksi 'Finland: het land der duizend meren' ('Suomi: tuhannen järven maa'). Suomessa hän kävi muun muassa Helsingissä ja Turussa, ja matkusti junalla Punkaharjulle Imatran ja Savonlinnan kautta.

Punkaharjulla häntä odotti epämiellyttävä yllätys. Hän oli varannut erään helsinkiläisen matkatoimiston kautta huoneen hotelli Finlandiasta, mutta kun hän saapui paikalle, hotelli olikin täynnä, eikä kukaan ollut tie-

toinen hänen varauksestaan. Myös Valtiossa, Punkaharjun toisessa silloisessa hotellissa, oli täyttä. Hotellihenkilökunta puhui ainoastaan suomea, samoin kuin hänet hotellille tuoneen bussin kuljettaja. Graadt van Roggen ei puhunut suomea, mutta halusi palata nopeasti juna-asemalle. Hän kirjoitti myöhemmin:

”Änkytin sanaa *station* (asema) kaikilla äänenpainoilla ja aksenteilla, ja näytin matkalippuani, mutta mikään ei auttanut. Viimein, oudon selvänä hetkenä, muistin yhden niistä harvoista suomenkielisistä sanoista, jotka olivat jääneet mieleeni: Helsingissä on nissa kadunkulmissa on ruotsiksi ja suomeksi kirjoitettuja juna-asemalle ohjaavia katu-kylttejä, ja se pieni, helposti lausuttava sana, *asema*, pälkähti yhtäkkiä päähäni. Silloin asia selvisi, ja kuin kasakkalauman takaa-ajamina me mutkittelimme asemalle”.

volgeboekt. Het hotelpersoneel sprak alleen Fins, evenals de chauffeur van de bus die hem naar het hotel had gebracht. Graadt van Roggen sprak geen Fins, maar wilde zo snel mogelijk teruggaan naar het station. Hij schreef hier later over:

“In alle taal-toonaarden en accenten stamelde ik het woordje *station*, ik toonde mijn reisbiljet, maar niets hielp. Eindelijk, in een moment van ongewone helderheid, schoot mij een van de zeer weinige Finsche woorden te binnen, die in mijn geheugen tastbaar waren blijven hangen: in Helsingfors toch staan op de hoeken van vele straten aanwijzingsbordjes in het Zweedsch en Finsch *naar het station* en dat kleine, gemakkelijk uitspreekbare woordje *asema* schoot mij plotseling te binnen. Toen was de zaak gezond en alsof wij achterna gezeten werden door een bende kozakken, autohotsten en -botsten wij naar het station”.

Graadt van Roggen was in het bijzonder gefascineerd door de Kalevala, waarvan hij een Duitse vertaling heeft gelezen. Hij schreef hier onder andere over:

“Op mijn reis door Finland is de Finsche Odyssea, de Kalevala, mijn trouwe metgezel geweest. Ik heb er, in verscholen snipperuurtjes, in zitten lezen en ik werd er, in Helsingfors, telkens ook aan herinnerd: in het Atheneum door de schilderijen van Gallen-Kallela, fragmenten weergevend uit het volksepos; voor het oude Studentenhuset door de beelden van de twee hoofdfiguren uit de Kalevala: Väinämöinen met de kantele en Ilmarinen, den Sampo smedend en in de bovenzaal van dit gebouw voor kunsten en wetenschappen gaf een groote frescoschildering van Gallen een motief uit het heldengedicht weer; en ten slotte in een der parken van Helsingfors door een monument van Eli-

Graadt van Roggen oli erityisen kiinnostunut Kalevalasta, josta hän oli lukenut saksankielisen käännöksen. Hän kirjoitti siitä muun muassa näin:

“Matkatessani Suomessa oli suomalainen Odyssea, Kalevala, uskottu matkakumppani. Luin sitä vapaahetkinäni, ja Helsingissä näin siitä viitteitä joka puolella: Ateneumissa Gallén-Kallelan maalauksissa, joissa kuvattiin kansalliseepoksen tapahtumia; Vanhan Yliopilastalon edustalla oli kaksi patsasta, jotka kuvasivat Kalevalan päähenkilöitä: Väinämöinen kanteleen kanssa ja Ilmarinen takomassa Sampoa, ja lisäksi tämän tieteelle ja taiteelle pyhitetyn rakennuksen yläsalissa oli Gallénin maalaama suuri sankarirunoa kuvaava freskomaalaus; ja lopuksi eräässä Helsingin puistoista oli Elias Lönnrotin muistomerkki, jossa tämä suomalainen Homeros oli kuvattuna

kuuntelemassa Väinämöisen laulua.”

Willem Graadt van Roggen oli ‘Finsch-Nederlandsche Vereeniging’-yhdistyksen puheenjohtaja vuodesta 1923 vuoteen 1933, jonka jälkeen toimen otti vastaan A. J. Th. van der Vlugt, professori Willem van der Vlugtin nuorin poika. Vuonna 1940 Graadt van Roggen oli vielä hallituksen jäsen, ja oli lisäksi vielä mukana järjestämässä Alankomaalaista ambulanssia (liikuteltavaa sotasairaala) Suomeen. Hän oli Suomalaisen Valkoisen Ruusun Ritarikunnan komentaja (hän sai tämän arvonimen vuonna 1924), ja kuoli 18. huhtikuuta 1945.

Arnold Frank

Arnold Frank (oik. Abraham Frank) syntyi 21. tammikuuta, 1889 Rotterdamissa. Hän oli kotoisin huomattavasta juutalaisesta ympäristöstä. Myöhemmin hänen ammattiaan ku-

as Lönnrot, den Finsche Homerus, luisterend naar Väinämöinens gezang.”

Willem Graadt van Roggen is voorzitter geweest van de Finsch-Nederlandsche Vereniging van 1923 tot 1933, waarna zijn functie is overgenomen door A.J.Th. van der Vlugt, de jongste zoon van professor Willem van der Vlugt. In 1940 was Graadt van Roggen nog steeds bestuurslid en is betrokken geweest bij de organisatie van de Nederlandse ambulance naar Finland. Hij was commandeur in de Finse orde van de Witte Roos (hij kreeg deze onderscheiding in 1924) en is overleden op 18 april 1945.

Arnold Frank

Arnold Frank is als Abraham Frank op 21 januari 1889 geboren in Rotterdam. Hij kwam uit een vooraanstaand joods milieu. Zijn beroep wordt later omschreven als houtagent.

In 1910 is hij teruggekeerd naar Rotterdam, nadat hij enige tijd praktijkervaring in de houthandel had opgedaan in Härnösand in Zweden. Aangenomen kan worden dat hij daar Zweeds heeft leren spreken en dat dit van nut is geweest bij zijn latere handelscontacten met Finland.

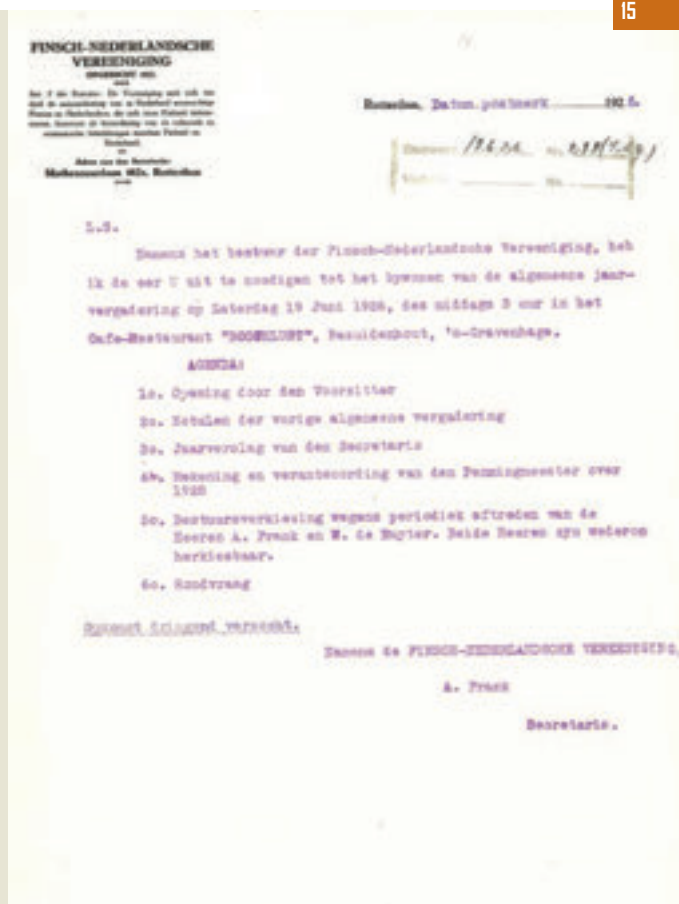
Arnold Frank is vervolgens als procuratierhouder in dienst getreden bij de firma Stahl en Zoon, commissionairs, in Rotterdam. Deze firma hield zich bezig met de handel in hout en houtproducten. De oudste firmant van Stahl en Zoon, de heer C.F.M. Stahl, was consul-generaal voor Estland.

Op 15 november 1917 is Arnold Frank getrouwd met Sophia van Geldere. Het paar kreeg in 1921 een zoon, die in 1945 is omgekomen in het concentratiekamp Dachau. Nadat zijn eerste vrouw in 1928 was overleden, is Arnold Frank in 1931 hertrouwd met

vattiin puuagentiksi. Vuonna 1910 hän palasi Rotterdamiin, kerättyään ensin jonkin aikaa käytännönkokemusta puukaupasta Härnösandissa, Ruotsissa. Voidaan olettaa, että hän oppi tuona aikana puhumaan ruotsia, ja että tämä oli myöhemmin hyödyksi suomalaisten kauppayhteyksien ylläpidossa.

Tämän jälkeen Arnold Frank ryhtyi rotterdamilaisen Stahl en Zoon- nimisen yrityksen toimitusvirkeilijaksi. Tämä yritys harjoitti puutavaran ja puutuotteiden kauppaa. Stahl

Uitnodiging rondgestuurd door secretaris A. Frank voor de algemene ledenvergadering van de Finsch-Nederlandsche Vereniging op 19 juni 1924 in café-restaurant Boschlucht in Den Haag | Sihteeri A. Frankin kutsukirje Finsch-NederlandscheVereeniging-yhdistyksenyleiseen jäsenkokoukseen. Kokous pidettiin 19. kesäkuuta 1924 Boschlucht-ravintolassa Haagissa.

de 26 jaar oude Gerbrig Hielkema.

In het eerste bestuur van de Finsch-Nederlandsche Vereniging, dat werd gevormd in 1923, was Arnold Frank secretaris, maar later werd hij penningmeester. In het archief van de Finse ambassade vonden wij een uitnodiging voor een algemene ledenvergadering op zaterdag 19 juni 1926, waarin onder andere is te lezen dat A. Frank en W. de Ruyter herkiesbaar waren als bestuurslid.

In 1927 is Arnold Frank benoemd tot attaché van Finland voor de Olympische Spelen in Amsterdam. Hij heeft eind juli 1928, samen met gezant Armas Saastamoinen, de voorzitter van het Fins Olympisch Comité, Ernst Krogius, en de secretaris van het Finse consulaat in Amsterdam, graaf Steven Steinhel, het stoomschip Oihonna met de Finse Olympische ploeg opgewacht bij de sluis in IJmuiden.

De benoeming tot attaché van Finland voor de Olympische Spelen heeft er vermoedelijk mee te maken gehad dat Arnold Frank in de periode 1906 tot 1914 aan topsport heeft gedaan. In de historische kranten op het internet wordt in die periode de naam A. Frank, lid van de Rotterdamse Zwemclub (RZC), regelmatig genoemd als korte afstandswemmer (rugslog) en achterhoedespeler van het waterpoloteam van de RZC.

In 1929 is Arnold Frank benoemd tot Ridder in de Finse orde van de Witte Roos.

Als bestuurslid van de Finsch-Nederlandsche Vereeniging heeft Arnold Frank ook een belangrijke rol gespeeld bij het tot stand komen van de Nederlandse ambulance naar Finland in 1940. Op de foto uit het Rotterdamsch Nieuwsblad van 21 maart 1940, gemaakt tijdens de lunch die het bestuur van de Finsch-Nederlandsche Vereeniging de

en Zoonin pääosakas, herra C. F. M. Stahl, oli pääkonsuli Virolle.

15. marraskuuta 1917 Arnold Frank avioitui Sophia van Gelderen kanssa. Pari sai vuonna 1921 pojan, joka kuoli vuonna 1945 Dachau keskitysleirillä. Ensimmäisen vaimonsa kuoltua vuonna 1928, Arnold Frank avioitui uudelleen, tällä kertaa 26-vuotiaan Gerbrig Hielkeman kanssa.

Arnold Frank toimi vuonna 1923 perustetun 'Finsch-Nederlandsche Vereeniging'-yhdistyksen johtokunnan ensimmäisenä sihteerinä, mutta myöhemmin hänestä tuli rahastonhoitaja. Löysimme Suomen suurlehetystön arkistoista kutsun lauantaina 19. kesäkuuta 1926 pidettyyn yhtiökokoukseen, ja kutsussa mainittiin muun muassa että A. Frank ja W. de Ruyter olivat valittavissa uudelleen johtokunnan jäseniksi.

Vuonna 1927 Arnold Frank valittiin Suomen avustajaksi Amsterdamissa järjestettäviin Olympialaisiin. Vuoden 1928 heinäkuun lopussa, yhdessä lähettiläs Armas Saastamoisen - Suomen Olympialaiskomitean puheenjohtajan, Ernst Krogiuksen, ja kreivi Steven Steinhelin - Suomen Amsterdamin konsulaatin sihteerin - kanssa he vastaanottivat höyrylaiva Oihonnan kuljettaman Suomen Olympiajoukkueen IJmuidenissä.

Suomen Olympialaisjoukkueen avustajaksi nimittäminen luultavasti johtui siitä, että Arnold Frank oli vuosina 1906-1914 huippu-urheilija. Internetissä on luettavissa vanhoja lehtiartikkeleita, joissa mainitaan nimi A. Frank. Hän oli Rotterdamin Uimaklubin (Rotterdamse Zwemclub - RZC) jäsen, joka nimettiin usein lyhyen matkan uimariksi (selkäveto) ja RZC:n vesipoolotiimin puolustajaksi.

vorige dag had aangeboden aan de leden van de ambulance, is Arnold Frank de eerste persoon van rechts.

Na de oorlog was Arnold Frank een van de eigenaars van het houtagentschap 'Bakker, Röpcke en Frank' in Amsterdam. Deze firma heeft het agentschap in papierproducten van A.J.Th. van der Vlugt overgenomen, nadat deze in 1946 benoemd werd tot gezant in Helsinki. Een paar jaar later is Arnold Frank een eigen firma begonnen in Amsterdam.

Mielikki Ivalo, de vrouw van Asko Ivalo die de Finse gezant was in Den Haag van 1947 tot 1951, beschrijft in haar boek 'Pyörteissä' in 1977 Arnold Frank "als een rijke houtagent, een beetje aan de dikke kant, met een rond gezicht, welwillend, vriendelijk lachend en een beetje speciaal." Zij schrijft over zijn vrouw: "Mevrouw Frank was veel jonger dan haar man, zij was blond, had een rond ge-

Vuonna 1929 Arnold Frank nimettiin Suomen Valkoisen Ruusun Ritarikunnan ritariksi.

'Finsch-Nederlandsche Vereeniging'-yhdistyksen hallituksen jäsenenä Arnold Frankilla oli tärkeä rooli hollantilaisen liikuteltavan sotasairaalan järjestämisessä Suomeen vuonna 1940. Rotterdamsch Nieuwsblad-lehdessä 21. maaliskuuta 1940 julkaistussa kuvassa Arnold Frank on ensimmäinen henkilö oikealta. Kuva otettiin julkaisua edeltävänä päivänä, 'Finsch-Nederlandsche Vereeniging'-yhdistyksen sotasairaalan jäsenille järjestämän lounaan aikana.

Sodan jälkeen Arnold Frank oli yksi amsterdamilaisen 'Bakker, Röpcke en Frank'-nimisen puutavarayhtiön omistajista. Tämä yhtiö otti hoitaakseen paperitavarakaupan sen jälkeen kun A. J. Th. van der Vlugt nimitettiin lähettilääksi Helsinkiin vuonna 1946. Muuta-

AFSCHEIDSMAALTIJ VAN DE AMBULANCE.

Foto uit het Rotterdamsch Nieuwsblad van van 21 maart 1940, gemaakt tijdens de lunch die het bestuur van de Finsch-Nederlandsche Vereeniging de vorige dag had aangeboden aan de leden van de ambulance. Van rechts naar links: A. Frank (bestuurslid van de Finsch-Nederlandsche Vereeniging), dr. H.K. Offerhaus (lid van de Ambulance Commissie en secretaris-generaal van het Nederlandse Rode Kruis), A.J.Th. van der Vlugt (voorzitter van de Finsch-Nederlandsche Vereeniging), baron W.J. van Lynden (eerste ondervoorzitter van het Nederlandse Rode Kruis), W. de Ruyter (bestuurslid van de Finsch-Nederlandsche Vereeniging) en dr. A.H.M. Colaco Belmonte (chirurg in het ambulance team). Op de voorgrond dr. J.J.R. Schmal (bestuurslid van de Finsch-Nederlandsche Vereeniging). | Rotterdamsch Nieuwsblad-sanomalehdessä 21. maaliskuuta 1940 julkaistu kuva Finsch-Nederlandsche Vereeniging-yhdistyksen johtokunnan edellisenä päivänä ambulanssin henkilökunnalle tarjoamalta lounaalta. Oikealta vasemmalle: A. Frank (Finsch-Nederlandsche Vereeniging-yhdistyksen johtokunnan jäsen), dr. H.K. Offerhaus (Ambulanssi-komission jäsen sekä Hollannin Punaisen Ristin pääjohtaja), A.J.Th. van der Vlugt (Finsch-Nederlandsche Vereeniging-yhdistyksen puheenjohtaja), paroni W.J. van Lynden (Hollannin Punaisen Ristin varapuheenjohtaja), W. de Ruyter (Finsch-Nederlandsche Vereeniging-yhdistyksen johtokunnan jäsen) en dr. A.H.M. Colaco Belmonte (ambulanssin kirurgi). Etualalla J.J.R. Schmal (Finsch-Nederlandsche Vereeniging-yhdistyksen johtokunnan jäsen).

ma vuosi myöhemmin Arnold Frank perusti oman yrityksen Amsterdamissa.

Mielikki Ivalo, vuodesta 1947 vuoteen 1951 suomen Haagin lähettiläänä toimineen Asko Ivalon vaimo, kuvaa kirjassaan 'Pyörteissä' vuonna 1977 Arnold Frankia: "kuin rikas

zicht, was tamelijk knap en een vrolijk type.” Zij vertelt ook dat op 21 januari 1949 Arnold Frank zijn 60ste verjaardag heeft gevierd in kasteel Oud-Wassenaar. Er waren ongeveer 80 gasten, waaronder tien uit Finland, en het diner bestond uit twaalf gangen.

Arnold Frank is lid van het bestuur geweest van de Finsch-Nederlandsche Vereeniging van 1923 tot omstreeks 1953. Hij is overleden op 18 januari 1960.

Gerrit Key

Gerrit Key, geboren op 20 april 1888 in Haarlem, was een houthandelaar. In eerste instantie kreeg hij zijn opleiding op het instituut Loman in Zwolle, een kostschool die jongens opleidde voor examens bij de posterijen en kadettenscholen. Vervolgens ging hij naar de École supérieure de Commerce in Neuchâtel. Hierna heeft hij praktijkwerk gedaan in Duits-

land, Engeland, Finland, Rusland en Zweden. Hij leerde zowel Zweeds als Fins te spreken.

In 1912 keerde Gerrit Key terug naar Nederland en werd procuratiehouder in de houtfirma van zijn vader (Jacob Key) en oom (Gijsbartus Key) in Amsterdam. Deze firma was in 1881 door zijn grootvader (Gerrit Key) opgericht. In 1921 werd Gerrit Key tot directeur benoemd, naast zijn vader en oom. De firma (N.V. Houthandel G. Key) dreef veel handel met Finland.

Gerrit Key, die was getrouwd met Josephine Mathilde Meyjes, werd in 1918 tot Finse consul benoemd in Amsterdam. Samen met J.B. Crol in Rotterdam hoorde hij tot de twee eerste Finse consuls in Nederland en werd dus, zo kort na de Finse onafhankelijkheid, door de Finse regering gezien als een van de belangrijkste handelspartners in Nederland. Nadat Gerrit Key, tijdens de oprichtingsver-

puuagentti, vähän lihava, pyöreäkasvoinen, hyvätahtoinen, ystävällisesti hymyilevä ja vähän erikoinen.” Hän kirjoitti Frankin vastaukseen: ”Rouva Frank oli paljon miestään nuorempi, vaalea, pyöreäkasvoinen, melko kaunis ja iloinen hahmo.” Hän kertoi myös, että 21. tammikuuta 1949, Arnold Frank vietti 60-vuotispäiväänsä Oud-Wassenaarissa sijaitsevassa linnassa. Paikalla oli noin 80 vierasta, joista kymmenen Suomesta, ja illallisella tarjottiin kaksitoista ruokalajia.

Arnold Frank oli 'Finsch-Nederlandsche Vereeniging'-yhdistyksen johtokunnan jäsen vuodesta 1923 noin vuoteen 1952. Hän kuoli 18. tammikuuta 1960.

Gerrit Key

Gerrit Key syntyi 20. huhtikuuta 1888 Haarlemissa, ja oli puutavarakauppias. Ensisijaisen

koulutuksensa hän sai Loman-instituutissa, Zwollessa. Se oli sisäoppilaitos, joka koulutti poikia postipalveluihin ja kadettikouluihin. Tämän jälkeen hän opiskeli École supérieure de Commercessa Neuchâtelissa. Sen jälkeen hän suoritti työharjoitteluita Saksassa, Englannissa, Suomessa, Venäjällä ja Ruotsissa. Hän oppi puhumaan sekä ruotsia että suomea.

Vuonna 1912 Gerrit Key palasi takaisin Alankomaihin, ja ryhtyi isänsä (Jacob Key) ja enonsa (Gijsbartus Key) amsterdamilaisen puutavarayrityksen toimitusvirkailijaksi. Hänen isoisänsä (Gerrit Key) oli perustanut yrityksen vuonna 1881. Vuonna 1921 Gerrit Key nimettiin johtajaksi, isänsä ja enonsa rinnalla. Yritys (N.V. Houthandel G. Key) kävi paljon kauppaa Suomessa.

Gerrit Key, joka oli naimisissa Josephine

gadering in 1923, was benoemd tot lid van de commissie die de Finsch-Nederlandsche Vereeniging zou leiden, is hij binnen het bestuur een aantal jaren penningmeester geweest. In 1928 werd Gerrit Key benoemd tot Ridder 1st klasse in de Finse orde van de Witte Roos. Het Volksdagblad, dat uitgegeven werd door de Communistische Partij Nederland, is in het begin van 1940, tijdens de Winteroorlog tussen Finland en de Sovjet-Unie, een hetze begonnen tegen Gerrit Key. Hij werd er onder andere van beschuldigd jonge mannen te ronselen voor het Finse leger. In de krant van 1 februari 1940 staat bijvoorbeeld: "Wanneer men weet dat Gerrit Key tot de millionairs onder de Nederlandse groot-kapitalisten behoort, en dat hij belangen heeft in Finland, dan wordt het voor de arbeiders zeker begrijpelijk, dat deze man zo veel voelt voor het witte Finland." Maar het ministerie van Justi-

Gerrit Key

tie heeft later verklaard dat Gerrit Key geen enkele strafbare handeling heeft verricht. In Nederland was er in die tijd over het algemeen een grote sympathie voor Finland na de Russische aanval en de aantijgingen van de communisten vonden weinig gehoor.

Mathilde Meyjesin kanssa, nimettiin vuonna 1918 Suomen Amsterdamin konsuliksi. Yhdessä Rotterdamin J. B. Crolin kanssa hän oli yksi kahdesta ensimmäisestä Suomen konsulista Alankomaissa, ja niinpä hänestä tuli Suomen hallituksen näkökulmasta, niinpian Suomen itsenäistymisen jälkeen, eräs Suomen tärkeimmistä kauppakumppaneista Alankomaissa. Gerrit Key, joka vuoden 1923 perustuskokouksessa valittiin 'Finsch-Nederlandsche Vereeniging'-yhdistyksen johtamiskommissioon, toimi johtokunnassa joitain vuosia rahastonhoitajana. Vuonna 1928 Gerrit Key lyötiin ensimmäisen luokan ritariksi Suomen Valkoisen Ruusun Ritarikuntaan. Volksdagblad-lehti, jota Alankomaiden kommunistinen puolue julkaisi, alkoi vuoden 1940 alussa, talvisodan aikaan, taiston Gerrit

Keytä vastaan. Häntä syytettiin muun muassa nuorten miesten rekrytoinnista Suomen armeijaan. 1. helmikuuta 1940 julkaistussa lehdessä sanottiin esimerkiksi: "Kun tiedetään että Gerrit Key kuuluu Alankomaalisiin suur-kapitalistisiin miljonääreihin, ja että hänellä on intressejä Suomessa, niin työläiset ymmärtävät varmasti että tämä mies tuntee sympatioita valkoista Suomea kohtaan." Mutta oikeusministeriö totesi myöhemmin, että Gerrit Key ei ollut tehnyt yhtään rikosta. Alankomaissa suhtauduttiin tuohon aikaan yleisesti erittäin myönteisesti Suomeen Venäjän hyökkäyksen jälkeen, ja kommunistien väitteet eivät saaneet paljoa vastakaikua. Sodan aikaan Gerrit Keytä pidettiin jonkin aikaa panttivankina Sint Michielsgestelissä sijaitsevalla leirillä. Samalla leirillä olivat vankkeina myös kirjailija Simon Vestdijk ja myö-

Tijdens de oorlog heeft Gerrit Key als gijzelaar enige tijd doorgebracht in het kamp in Sint Michielsgestel, waar onder andere ook de schrijver Simon Vestdijk en de latere minister-presidenten Willem Schermerhorn en Jan de Quay hebben vastgezeten.

Mielikki Ivalo heeft in haar boek 'Pyörteissä' in 1977 uitgebreid geschreven over Gerrit Key en zijn gezin: "De familie Key was van het clubje consuls het meest plezierig. Gerrit Key zelf was lang en slank als een Viking; hij had blond, een beetje roodachtig, rechtopstaand haar, en een manlijke gezichtsuitdrukking. Hij was een betrouwbare, natuurlijk overkomende en vrolijke vriend. Mevrouw Key was een typische Nederlandse, die ook vriendelijk was maar een beetje stil. Hun zoon Robert, die door Asko tot viceconsul werd benoemd, was zo een leuke man dat ik hem graag als schoonzoon had gehad. Zoals zijn

vader, sprak en schreef hij vloeiend Zweeds, en hij heeft ons veel geholpen."

Gerrit Key is overleden op 11 april 1963.

De zoon Robert Key, die nog maar 25 jaar oud was toen hij tot viceconsul werd benoemd, is later, van 1982 tot 1992 liefst tien jaar voorzitter geweest van de Vereniging Nederland-Finland. Hij bleef viceconsul tot 1963, waarna hij benoemd werd tot consul. Deze functie heeft hij uitgeoefend tot 1994.

Willem de Ruyter

Willem de Ruyter, geboren op 10 mei 1882 in Wijk aan Zee, was een bloembollenhandelaar. In 1908 maakte hij deel uit van het bedrijf C. de Ruijter en Zn., dat zoals blijkt uit een in het Zweeds geschreven affiche, al in 1908 handel dreef met Scandinavië. Willem de Ruyter heeft dit bedrijf samen met zijn vader, Cornelis de Ruijter (geboren op 12 ok-

hemmät pääministerit Willem Schermerhorn en Jan de Quay.

Mielikki Ivalo kuvasi vuonna 1977 julkaistussa 'Pyörteissä'-kirjassaan Gerrit Keytä perheineen: "Keyn perhe oli konsulilauman mukavin. Gerrit Key itse oli pitkä ja laiha kuin viikinki; hänellä oli vaaleat, vähän punertavat, punaiset pystyt hiukset, ja hänen ilmeensä oli miehekäs. Hän oli luotettava, luonnollinen ja iloinen ystävä. Rouva Key oli tyyppinen alan-komaalainen, myös ystävällinen, mutta vähän hiljainen. Heidän poikansa Robert, jonka Asko nimesi varakonsuliksi, oli niin mukava mies, että minä olisin mielelläni ottanut hänet langokseni. Kuin isänsä, hänkin puhui ja kirjoitti sujuvaa ruotsia, ja auttoi meitä paljon."

Gerrit Key kuoli 11. huhtikuuta, 1963.

Hänen poikansa Robert Key, joka oli vain 25-vuotias kun hänet nimettiin varakonsuliksi,

toimi myöhemmin vuodesta 1982 vuoteen 1992 Alankomaat-Suomi Yhdistyksen puheenjohtajana. Hän oli varakonsulina vuoteen 1963 saakka, jolloin hänestä tuli konsuli. Tässä virassa hän pysyi vuoteen 1994 saakka.

Willem de Ruyter

Willem de Ruyter syntyi 10. toukokuuta 1882 Wijk aan Zeessä, ja oli kukkasipulikauppia. Vuonna 1908 hän oli mukana C. de Ruijter en Zn.-nimisessä yrityksessä, joka ruotsiksi kirjoitetun julisteen mukaan kävi jo vuodesta 1908 kauppaa Skandinaviassa. Willem de Ruyter perusti yrityksen yhdessä isänsä, Cornelis de Ruijterin (syntynyt 12. lokakuuta 1953 Wijk aan Zeessä) kanssa.

Avioiduttuaan Margaret Geertruida Alkema-den kanssa, noin vuonna 1909, Willem de Ruyter siirsi kukkasipuliyrityksen Noordwijkiin.

tober 1853 in Wijk aan Zee), opgericht.

Na zijn huwelijk met Geertruida Margaretha Alkemade, omstreeks 1909, heeft Willem de Ruyter de bloembollenfirma naar Noordwijk verplaatst. Het bedrijf is in 1932 naar Noordwijkerhout verhuisd, maar het kantoor bleef in Noordwijk.

Na zijn vestiging in Noordwijk is Willem de Ruyter actief geworden op heel verschillend terrein. In de historische krantenartikelen die op het internet staan, wordt hij regelmatig genoemd. In het Algemeen Handelsblad van 25 januari 1914 staat bijvoorbeeld dat hij deel uitmaakte van een commissie voor plantenkeuring in Leiden. In 1926 was hij kandidaat voor een plaats in de Provinciale Staten van Zuid-Holland voor de Rooms-Katholieke Staatspartij, maar voor zover wij konden nagaan, is hij nooit daadwerkelijk Statenlid geworden. In 1927 is hij betrokken

Willem de Ruyter

geweest bij de Filmafdeling van het Centraal Bureau der Katholieke Sociale Actie (K.S.A.). Het Dagblad De Tijd schreef hierover op 19

Yritys muutti Noordwijkerhoutiin vuonna 1932, mutta toimisto jäi Noordwijkiin.

Noordwijkiin muuttamisensa jälkeen Willem de Ruyter aktivoitui eri saralla. Internetin historiallisissa lehtiartikkeleissa hänet mainitaan säännöllisesti. Algemeen Handelsbladissa, 25. tammikuuta 1914 mainitaan esimerkiksi, että hän kuului kasvintarkastuskomissioon Leidessä. Vuonna 1926 hän oli roomalaiskatolisen valtionpuolueen ehdokkaana Etelä-Hollannin maakuntahallitukseen, mutta sikäli kuin voimme kertoa, hän ei tullut valituksi. Vuonna 1927 hän oli ollut mukana 'Centraal Bureau der Katholieke Sociale Actie'-toimiston (K.S.A) filmiosastossa. Het Dagblad de Tijd-lehti kirjoitti 19. maaliskuuta vuonna 1927, että hän oli

Affiche van de Firma C. de Ruyter & Sohn in het Zweeds uit 1908. | C. de Ruyter & Sohn-firman mainos vuodelta 1908 ruotsiksi.

Van links naar rechts: Willem de Ruyter, zijn vrouw G.M. de Ruyter-Alkemade, een kennis en zijn zoon Aat de Ruyter. Deze foto is in 1928 in Finland genomen. | Vasemmalla oikealle: Willem de Ruyter, hänen vaimonsa G.M. de Ruyter-Alkemade, heidän tuttavansa ja poikansa Aat de Ruyter. Kuva on otettu Suomessa vuonna 1928.

maart 1927 dat hij in Rome was geweest om de eerste opvoering van de film 'Frate Francesco' bij te wonen, waarvan de filmafdeling van de K.S.A. het alleenrecht van opvoering voor Nederland had verkregen.

Een heel andere zaak lijkt de benoeming van Willem de Ruyter in 1930 tot Ridder in de Orde van de Heilige Gregorius de Grote van de Heilige Stoel. Hij zou hulp hebben geboden aan de Patriarch van Jeruzalem, Paul Petros VIII Terzian. Wat dit precies heeft ingehouden blijft onduidelijk. Het was een Armeense Patriarch die onder het gezag stond van de Rooms-katholieke kerk. In Rome werd Willem de Ruyter ook nog eens in audiëntie ontvangen door de Nederlandse kardinaal van Rossum.

Willem de Ruyter heeft voor het verhandelen van bloembollen veel gereisd, onder andere naar Duitsland, Rusland (vòòr het uitbreken van de revolutie in 1917) en Scandinavië. Uiteindelijk heeft hij de meest nauwe contacten opgebouwd met Finland. In maart 1940, tijdens een voordracht in Drachten voor het inzamelen van geld voor het Finse Rode Kruis, vertelde hij al meer dan 35 jaar regelmatig

osallistunut elokuvan 'Frate Francesco' kantaesitykseen Roomassa, ja K. S. A sai myös kyseisen elokuvan julkaisemisen yksinoikeudet Alankomaissa.

Asia erikseen on Willem de Ruyterin nimeäminen vuonna 1930 Pyhän Istuimen Pyhän Gregorius Suuren veljeskunnan ritariksi. Ilmeisesti hän oli tarjonnut apuaan Jerusalemin patriarkalle, Paul Petros VIII Terzianille. Avun tarkka luonne jää epäselväksi. Kyseessä oli Armenialainen patriarkka, joka toimi roomalaiskatoლის kirkon alaisuudessa. Roomassa Willem de Ruyter pääsi myös tapaamaan alankomaalaista kardinaali van Rossumia.

Willem de Ruyter joutui matkustamaan paljon käydessään kauppaa kukkasipuleilla. Kohteena oli muun muassa Saksa, Venäjä (ennen vuoden 1917 vallankumousta) ja Skandinavia. Kaikkein läheisimmät välit hän

loi kuitenkin Suomeen. Maaliskuussa 1940, Drachtenissa järjestetyssä Suomen Punaisen Ristin varainkeräystilaisuudessa, hän kertoi käyneensä säännöllisesti Suomessa jo yli 35 vuoden ajan, noin vuodesta 1905. Joskus hän kävi siellä jopa kolme kertaa vuodessa.

In juli 1932 is Willem de Ruyter door de Finse regering benoemd tot Officier 1^e klasse van de Orde van de Witte Roos van Finland. Kesäkuussa 1932 Suomen hallitus myönsi Willem de Ruyterille Suomen Valkoisen Ruusun ritarikunnan kunniamerkin. Tähän mainittiin syyksi hänen ansioituneet ponnistelunsa Alankomaiden ja Suomen välien lähentämiseksi. On todennäköistä, että hän edisti kauppasuhteita näiden kahden maan välillä. Mutta on mahdollista, että de Ruyterin tapaaminen kardinaali van Rossumin kanssa Roomassa kaksi vuotta aiemmin myös osaltaan vaikutti nimitykseen.

naar Finland te reizen, dus vanaf ongeveer 1905. Soms kwam hij er wel drie keer per jaar. In juli 1932 is Willem de Ruyter door de Finse regering benoemd tot Officier 1^e klasse van de Orde van de Witte Roos van Finland. Zijn verdiensten voor de bevordering van de toenadering tussen Nederland en Finland werden hiervoor als reden opgegeven. Het is waarschijnlijk dat dit voornamelijk betrekking heeft gehad op het bevorderen van de handelsbetrekkingen tussen beide landen. Maar het is mogelijk dat ook de audiëntie bij kardinaal van Rossum in Rome, twee jaar eerder, een rol heeft gespeeld. Kardinaal van Rossum was heel nauw betrokken bij de katholieke kerkgemeenschap in Finland, die indertijd onder leiding stond van Nederlandse priesters. In 1923 was de kardinaal aanwezig bij de bisschopswijding van de Nederlandse pater Michael Buckx. Misschien heeft Willem de Ruyter,

als vooraanstaand Nederlandse katholiek, die Finland goed kende en Zweeds sprak, de Finse autoriteiten wel eens geadviseerd over zaken die met de katholieke kerk te maken hadden.

In 1937 heeft de firma De Ruyter een tulp genoemd naar de Finse president Pehr Evind Svinhufvud, die daarvoor op 8 september 1937 een bedankbrief schreef.

Willem de Ruyter beschikte over een diplomatiek paspoort, wat hem vooral heeft geholpen tijdens de Tweede Wereldoorlog toen het voor de meeste Nederlanders verboden was naar het buitenland te reizen. Begin mei 1940 was hij in Finland om te onderhandelen over de financiering van een ziekenhuis voor oorlogsinvaliden, dat zou worden gefinancierd met Nederlands geld. Ondanks het uitbreken van de oorlog is hij naar Nederland terug kunnen reizen. Bovendien is hij in april

Kardinaali van Rossum oli nimittäin vahvasti mukana Suomen katolisessa kirkkoyhteisössä, joka tuohon aikaan toimi alankomaalaisten pappien alaisuudessa. Vuonna 1923 kardinaali osallistui alankomaalaisen isä Michael Buckxin piispanvihkiäisiin. Ehkä Willem de Ruyter, Suomea hyvin tuntevana ja ruotsia puhuvana arvostettuna alankomaalaisena katolisena, neuvoi suomalaisia auktoriteetteja katolista kirkkoa koskevissa asioissa.

1937 De Ruyterin yritys nimesi tulppaanin suomalaisen presidentti Pehr Evind Svinhufvudin mukaan, joka puolestaan kirjoitti kiitoskirjeen 8. syyskuuta 1937.

Willem de Ruyterilla oli diplomaattipassi, joka oli tarpeellinen toisen maailmansodan aikana, jolloin useimmat alankomaalaiset eivät saaneet matkustaa ulkomaille. Touko-

kuun 1940 alussa hän oli Suomessa neuvottelakseen alankomaiden sponsoroiman sotainvalidien sairaalan rahoituksesta. Sodan syttymisestä huolimatta hänen onnistui palata takaisin Alankomaihin. Lisäksi hän kävi Suomessa huhtikuussa 1941 osallistuakseen poikansa Aatin ja suomalaisen Inga Jakobsonin häihin. Pari oli tavannut toisensa alankomaalaisen sotasairalan perustamistöiden aikana Vierumäellä.

’Finsch-Nederlandsche Vereeniging’-yhdistyksen johtokunnan jäsenenä Willem de Ruyter toimi sotasairalakomission neuvonantajana. Ei ole epäilystäkään siitä, että hän varmisti että hänen poikansa, joka vuonna 1928 oli ollut Suomessa jo vuoden, sai paikan sotasairalaatiimin kirjanpitäjänä/tulkkina. de Ruyter-Alkemaden pariskunta sai kahdeksan lasta. Kaksi pojista työskenteli isänsä kuk-

1941 in Finland aanwezig geweest bij het huwelijk van zijn zoon Aat met de Finse Inga Jakobsson. Het paar had elkaar ontmoet tijdens de werkzaamheden van de Nederlandse Ambulance in Vierumäki.

Als bestuurslid van de Finsch-Nederlandsche Vereeniging is Willem de Ruyter adviseur geweest van de Ambulance Commissie. Het lijdt geen twijfel dat hij er ook voor gezorgd heeft dat zijn zoon, die omstreeks 1928 al ruim een jaar in Finland had verbleven, aan het ambulance team is toegevoegd als administrateur/tolk.

Het echtpaar de Ruyter-Alkemade kreeg acht kinderen. Twee zoons zijn bij hun vader in het bloembollenbedrijf gaan werken: A.W.C.M. (Aat) de Ruyter en J.W.J.A. de Ruyter. De firma kreeg later de naam 'De Ruyter

De Pehr Ervind Svinhufvud tulp. | Pehr Ervind Svinhufvud-tulppaani.

*Amsterdam/Finland
8.9.1937*

*H. Kern de Ruyter & Sohn
Nordwijk.
Holland.*

*Für die liebsten Tulpe Zwiebeln,
die Sie mir gesandt haben,
spende ich meinen besten
Dank aus.*

*Ihr ergebener
P. E. Svinhufvud.*

kasipuliyityksessä: A.W.C.M. (Aat) de Ruyter ja J.W.J.A. de Ruyter. Yritys tunnettiin myöhemmin nimellä 'De Ruyter en Son'. Vuonna 1941 kauppakamarin kauppakisteriin on merkitty, että yrityksestä tuli yhtiö.

Vuonna 1923, heti 'Finsch-Nederlandsche Vereeniging'-yhdistyksen perustamisen jälkeen, Willem de Ruyteristä tuli sen johtokunnan jäsen. Viimeisen kerran hänet on mainittu johtokunnan jäseneksi vuonna 1940. Mielikki Ivalo ei maininnut Willem de Ruyteriä kirjassaan, ja voidaan olettaa, että

Brief van President Pehr Ervind Svinhufvud, gedateerd 8 september 1937, waarin hij de firma de Ruyter bedankt voor het geven van zijn naam aan een tulp. | Presidentti Pehr Ervind Svinhufvudin kiitoskirje 8. syyskuuta 1937, missä hän kiittää de Ruyteriä tulppaanin niemeämisestä hänen mukaansa.

en Son'. In 1941 is in het handelsregister van de Kamer van Koophandel vermeld dat de zaak was omgezet in een vennootschap.

In 1923 is Willem de Ruyter bestuurslid geworden van de Finsch-Nederlandsche Vereeniging, direct na de oprichting. Hij wordt voor het laatst vermeld als bestuurslid in 1940. De Finse ambassadeursvrouw Mielikki Ivalo heeft in haar boek Willem de Ruyter niet genoemd en aangenomen kan worden dat hij na de oorlog geen deel meer heeft uitgemaakt van het bestuur van de Finsch-Nederlandsche Vereeniging.

Willem de Ruyter is overleden op 21 mei 1961.

Toevoeging

Hoewel Willem Graadt van Roggen, Arnold Frank, Gerrit Key en Willem de Ruyter de eerste bestuursleden waren van de Finsch-Nederlandsche Vereeniging, samen met twee

medewerkers van het Finse gezantschap, willen wij in dit verband toch nog vier andere personen noemen: professor dr. Willem van der Vlugt (1853-1928), de Finse gezant Yrjö Saastamoinen (1888-1966), A.J.Th. (Theo) Van der Vlugt (1894-1954) en dr. J.J.R. (Jan) Schmal (1894-1966).

Professor Willem van der Vlugt werd tijdens de oprichtingsvergadering van de Finsch-Nederlandsche Vereeniging benoemd tot erelid en gezant Yrjö Saastamoinen tot erevoorzitter. Aangenomen kan worden dat zij beiden hebben bijgedragen aan de totstandkoming van de vereniging.

Professor Willem van der Vlugt bleef, nadat hij in 1899 samen met vijf andere prominente wetenschappers naar Sint-Petersburg was gegaan om de petitie 'Pro Finlandia' te overhandigen aan de Russische tsaar, nauwe banden onderhouden met Finland. In de zo-

de Ruyter ei sodan jälkeen enää osallistunut yhdistyksen hallituksen toimintaan.

Willem de Ruyter kuoli 21. toukokuuta 1961.

Lisäys

Vaikka Willem Graadt van Roggen, Arnold Frank, Gerrit Key ja Willem de Ruyter olivat 'Finsch-Nederlandsche Vereeniging'-yhdistyksen johtokunnan ensimmäiset jäsenet, yhdessä kahden Suomen lähetystyöryhmien kanssa, halusimme me kuitenkin tässä yhteydessä mainita vielä neljä muuta henkilöä: Professori Tri. Willem van der Vlugt (1853-1928), Suomen lähettiläs Yrjö Saastamoinen (1888-1966), A.J.Th. (Theo) Van der Vlugt (1894-1954) ja Tri. J.J.R. (Jan) Schmal (1894-1966).

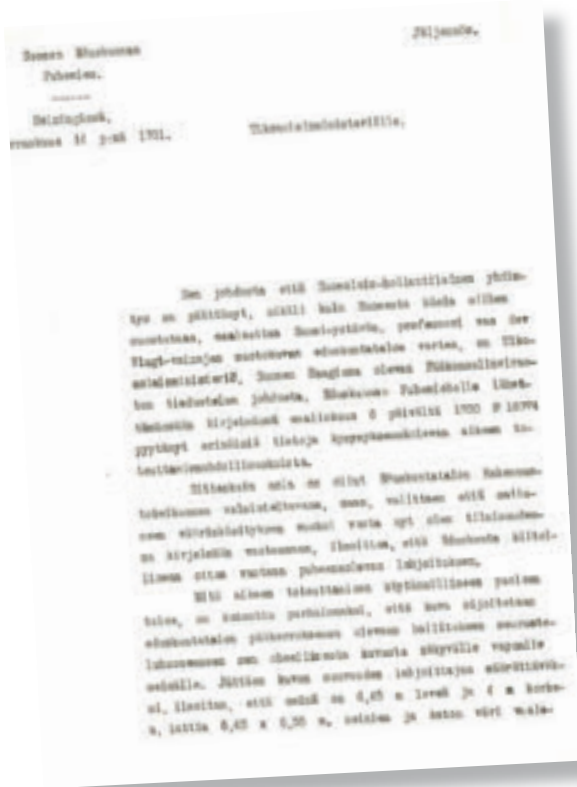
Professori Willem van der Vlugtista tuli 'Finsch-Nederlandsche Vereeniging'-yhdistyk-

Professor Willem van der Vlugt | Professori Willem van der Vlugt

sen perustamiskokouksessa sen kunniajäsen, ja lähettiläs Yrjö Saastamoinen nimettiin kunniapuheenjohtajaksi. Voidaan olettaa, että he molemmat osaltaan vaikuttivat yhdistyksen luomiseen.

Professori Willem van der Vlugt piti suhteensa Suomeen lämpiminä sen jälkeen kun hän vuonna 1899 matkusti Pietariin yhdessä viiden muun merkittävän tiedemiehen kanssa luovuttamaan Venäjän tsaarille 'Pro Finlan-

Brief, gedateerd 14 november 1931, van de voorzitter van het Finse parlement (Suomen Eduskunnan Puhemies), Kyösti Kallio. Hij zegt hierin dat het parlement het geschenk van de Finsch-Nederlandsche Vereening, een geschilderd portret van professor Willem van der Vlugt, zeer op prijs stelt. | Suomen eduskunnan puhemiehen, Kyösti Kallion, 14. marraskuuta 1931 kirjoittama kirje.

dia'-vetoomuksen. Kesällä 1921 hän yöpyi vaimonsa kanssa Suomen presidentti Ståhlbergin luona, ja tuon vierailun aikana hän vastaanotti Suomen Valkoisen Ruusun Ritarikunnan kunniamerkin. Kesällä 1923, vain vähän aikaa ennen Alankomaat-Suomi Yhdistyksen perustamista, Ståhlbergin pariskunta kävi vastavierailulla Alankomaissa. Se ei ollut virallinen valtakunnanvierailu, vaan presidentti Ståhlberg vaimoineen yöpyi van der Vlugtin perheen tilalla Tongerenissa. Mutta

mer van 1921 heeft hij samen met zijn vrouw bij de Finse president Ståhlberg gelogeerd en tijdens dat bezoek heeft hij het grootkruis in de Orde van de Finse Witte Roos ontvangen. In de zomer van 1923, dus kort voor de oprichting van de Finsch-Nederlandsche Vereeniging, heeft het echtpaar Ståhlberg een tegenbezoek gebracht aan Nederland. Het was geen officieel staatsbezoek en president Ståhlberg en zijn vrouw verbleven op het buiten van de familie van der Vlugt in Tongeren. Maar dat er plannen waren om de Finsch-Nederlandsche Vereeniging op te richten zal vermoedelijk wel met de president zijn besproken. Omdat gezant Saastamoinen bij de oprichting op 27 oktober 1923 aanwezig was en twee van zijn medewerkers lid werden van het bestuur, kunnen we aannemen dat de Finse regering heel positief stond tegenover het idee om via een vereni-

Voorafgaand aan een diner in de sociëteit de Witte in Den Haag, ter gelegenheid van het 25-jarige jubileum van de Finsch-Nederlandsche Vereeniging in 1948, wisselt de voorzitter, dr. Jan Schmal (derde van links), cadeaus uit met de Finse gezant Asko Ivalo (vierde van links). Helemaal links staat de vrouw van de gezant, Mielikki Ivalo, tweede van links is Jaap Moorman, bestuurslid van de Finsch-Nederlandsche Vereeniging, zesde van links is mevrouw Schmal en zevende van links de oudste dochter van het echtpaar Ivalo, Irmeli. | Finsch-Nederlandsche Vereeniging-yhdistyksen vuoden 1948 25-vuotisjuhla pidettiin sociëteit de Witte'n tiloissa Haagissa. Kuvassa puheenjohtaja Jan Schmal (kolmas vasemmalta) vaihtaa lahjoja suomalaisen vrkamiehen, Asko Ivalon (neljäs vasemmalta) kanssa. Vasemmalla hänen vaimonsa, Mielikki Ivalo. Toinen vasemmalta on Jaap Moorman, Finsch-Nederlandsche Vereeniging-yhdistyksen johtokunnan jäsen, kuudes vasemmalta on rouva Schmal ja seitsämäs vasemmalta Ivalon perheen vanhin tytär Irmeli.

Yrjö Saastamoinen oli Suomen Haagin lähettiläs vuodesta 1919 vuoteen 1926. Hän oli Kuopiolaisen rikkaan puutavarakauppiaan poika. Theo van der Vlugt, professori Willem van der Vlugtin nuorin poika, ja Jan Schmal - vaikka he eivät olleetkaan yhdistyksen perustajajäseniä - olivat todella tärkeitä henkilöitä yhdistyksen alkuvuosina. Jo muutama vuosi yhdistyksen perustamisen jälkeen heistä tuli myös sen johtokunnan jäseniä. Lisäksi molemmat toimivat sen puheenjohtajina.

Theo van der Vlugt vuodesta 1933 vuoteen 1946, kunnes hänestä tuli Helsingin Alan-komaiden lähettiläs, ja Ja Schmal vuodesta 1946 vuoteen 1965. Kun Schmal alkuvuosina oli johtokunnan jäsen, keskittyi hän lähinnä julkisuuteen, kuten käy ilmi saksaksi kirjoitetusta kirjeestä, jonka hän lähetti 26. kesäkuuta 1926 silloiselle Suomen pääkonsuli Hynnisselle. Hän pyysi tätä lähettämään ranskan-, englannin-, saksan-, tai ruotsinkielisiä Suomea koskevia julkaisuja. Jan Schmal,

FINSCH-NEDERLANDSCHE VEREENIGING

Commissie voor de Publicatie

aan:
J.J.R. SCHMAL,
van bestuurslid in
DEN HAAG (Helsink).

den 26-Juni 1926.

DEN HAAG. 27.26. 249

Herrn General-Konsul F.J. Hynninen.

H A A G.

Sehr geehrter Herr General-Konsul Hynninen,

Mit Gegenwärtigen beehre ich mich Ihnen mitzuteilen, dass der Finnisch-Niederländische Verein künftighin darum bemüht sein wird, Nachrichten und Artikel über Finnland in die niederländische Presse zu verbreiten. Unterzeichnet hat sich bereit erklärt, die diesbezügliche schriftstellerische Tätigkeit zu übernehmen und würde Ihnen demnach sehr dankbar sein, falls Sie die in Frage kommenden Organisationen in Finnland dazu veranlassen wollten, ihm Klätter und Schriften, welche ihm bei seiner Arbeit nützlich sein könnten, regelmäßig zur Verfügung stellen zu wollen. Es können zu diesem Zweck vorläufig besondere Veröffentlichungen in französischer, englischer, deutscher sowie in schwedischer Sprache in Betracht.

Indem ich Ihnen für Ihre Mithilfeleistung im Voraus bestens danke, zeichne ich

Mit vorzüglicher Hochachtung,

J.J.R. Schmal

ging de banden tussen Finland en Nederland verder te verstevigen.

In 1931, drie jaar na zijn overlijden, heeft de Finsch-Nederlandsche Vereeniging profes-

28

Brief van bestuurslid J.J.R. Schmal van de Finsch-Nederlandsche Vereeniging, gedateerd 26 juni 1926, aan de toenmalige Finse consul-generaal Hynninen, waarin hij vriendelijk vraagt regelmatig de beschikbare publicaties in het Frans, Engels, Duits of Zweeds over Finland naar hem te sturen. | Finsch-Nederlandsche Vereeniging-yhdistyksien johtokunnan jäsenien, J.J.R. Schmallin, 26. kesäkuuta 1926 kirjattu kirje senhetkiselle Suomen konsuliille, Hynninselle. Kirjeessä Schmal pyytää konsulia ystävällisesti lähettämään hänelle kaikki ranskan-, englannin-, saksan- tai ruotsinkieliset Suomea koskevat julkaisut.

jonka sanotaan puhuneen ainakin yhtätoista kieltä, oli mukana johtokunnan toiminnassa noin 30 vuotta, joista 19 puheenjohtajana.

Arnold Pieterse ja Rune Frants
Käännös: Sanna-Mari Kuisma

De Nederlandse gezant in Helsinki en voormalig voorzitter van de Finsch-Nederlandsche Vereeniging, A.J.Th. van der Vlugt, danst op het Finse onafhankelijkheidsfeest (op 6 december 1953) met Alli Paasikivi, de vrouw van de Finse president. | Hollantilainen virkamies, aikaisempi Finsch-Nederlandsche Vereeniging-yhdistyksien puheenjohtaja, A.J.Th. van der Vlugt Helsingissä tanssimassa Suomen itsenäisyyspäiväjuhlassa 6. joulukuuta 1953 presidentin rouvan, Alli Paasikiven, kanssa.

Kiitokset:

Kiitämme Pauline Keytä, An-Kristin de Ruyteria ja Juun de Ruyteriä lisätiedoista ja kuvamateriaalista.

sor van der Vlucht op een heel bijzondere manier geëerd door een geschilderd portret van hem te schenken aan het parlamentsgebouw in Helsinki. Op 14 november 1931 schreef de toenmalige voorzitter van het parlement, Kyösti Kallio (in 1937 werd hij de vierde president van Finland), dat het parlement deze donatie zeer op prijs stelde.

Yrjö Saastamoinen is van 1919 tot 1926 de Finse gezant in Den Haag geweest. Hij was een zoon van een rijke houthandelaar in Kuopio. Theo van der Vlucht, de jongste zoon van professor Willem van der Vlucht, en Jan Schmal, hoewel zij niet tot de oprichters behoorden, zijn heel belangrijk geweest tijdens de beginjaren van de vereniging. Zij werden al kort nadat de vereniging was opgericht bestuurslid (Jan Schmal al in 1924). Bovendien zijn zij beiden voorzitter geweest. Theo van der Vlucht van 1933 tot 1946, toen hij tot Ne-

derlandse gezant werd benoemd in Helsinki en Jan Schmal van 1946 tot 1965. Tijdens de eerste jaren dat Schmal bestuurslid was, heeft hij zich vooral met publiciteit bezig gehouden, zoals blijkt uit een brief, geschreven in het Duits, die hij op 26 juni 1926 naar de toenmalige Finse consul-generaal Hynninen heeft gestuurd. Hij vraagt publicaties in het Frans, Engels, Duits of Zweeds over Finland naar hem op te sturen. Jan Schmal, die liefst 11 talen zou hebben gesproken, heeft ongeveer 40 jaar deel uitgemaakt van het bestuur, waarvan 19 jaar als voorzitter.

Arnold Pieterse en Rune Frants

Dankwoord:

Wij bedanken Pauline Key, An-Kristin de Ruyter en Juun de Ruyter voor aanvullende informatie en fotomateriaal.

Mijn hart klopt nog maar zwak, maar *als* het klopt,
klopt het voor Finland.

Sydämeni sykkii enää vain heikosti, mutta *kun* sykkii,
se sykkii Suomelle.

Willem van der Vlucht, 1927

"A NATION'S CULTURE RESIDES
IN THE HEARTS AND IN THE
SOUL OF ITS PEOPLE."

Mahatma Gandhi

The Finnish Dutch Trade Guild is very pleased to congratulate the VNF on its 90th anniversary. Your work in tying the community with Finnish connections together is invaluable, also for us as a business network. You are a great partner to us and we wish you every success in the years to come!

The members and the Board of
the Finnish Dutch Trade Guild
Petra Wullings
Chairwoman

De komende tien jaar op weg naar ons eeuwfeest!

Hoewel de afgelopen 90 jaar altijd veel tijd en aandacht van de opeenvolgende besturen heeft gevraagd, zullen de komende tien jaar een echte uitdaging gaan worden. Om de 100 jaar vol te maken ziet het bestuur zich geconfronteerd met vragen waar nu nog niet volledig antwoord op gegeven kan worden. Hoe ontwikkelt zich het ledenaantal? Hoe ontwikkelt zich de individualisering en het gevoel voor het verenigingsleven? Wat verwachten onze leden van het bestuur? Hoe gaat de communicatie verlopen in deze tijd van digitale snelwegen, fora en virtuele pleinen? Welke digitale communicatiemogelijk-

heden worden er nog ontwikkeld waar we nu nog weinig of niets van weten? Wat zijn kansen door samengaan met andere Scandinavische verenigingen of hoe kunnen we efficiënter samenwerken met andere Finse verenigingen/organisaties in Nederland?

Stuk voor stuk vraagtekens waar we wel mee te maken krijgen en waar antwoorden op gevonden moeten worden. Gelukkig zal het niet als een klap uit heldere hemel op ons afkomen en kunnen we ons er op voorbereiden, maar als proactief bestuur willen we er wel voor openstaan. Een van de grootste doelstellingen van de afgelopen

Tulevat kymmenen vuotta kohti satavuotisjuhlaamme!

Vaikka menneet 90 vuotta ovat kulloiseltakin johtokunnalta aina vaatineet paljon aikaa ja huomiota, edessä olevat kymmenen vuotta tulevat olemaan todellinen haaste. Saadakseen 100 vuotta täyteen johtokunta joutuu vastaamaan kysymyksiin joihin ei vielä voida antaa täydellistä vastausta. Miten jäsenten lukumäärä tulee kehittymään? Miten kehittyvät yksilöllistyminen ja tunne yhdistyselämä kohtaan? Mitä jäsenemme odottavat johtokunnalta? Kuinka kommunikointi tulee sujumaan tänä digitaalisten pikayhteyksien, forumeiden ja virtuaalisten kokoontumis-

paikkojen aikana? Mitä digitaalisia kommunikointimahdollisuuksia, joista tiedämme nyt vain vähän tai ei mitään, tullaan vielä kehittämään? Mitä mahdollisuuksia on yhtyä muihin skandinaaviin yhdistyksiin tai kuinka voimme työskennellä tehokkaammin muiden Hollannissa olevien suomalaisyhdistysten/-organisaatioiden kanssa?

Kaiken kaikkiaan kysymyksiä, joiden kanssa tulemme tekemisiin ja joihin täytyy löytyä vastaus. Onneksi muutokset eivät tule kuin salama kirkkaalta taivaalta vaan voimme valmistautua niihin, ja ennaakoivana johto-

jaren was een verjonging door te voeren in het bestuur en daardoor met frisse ideeën aan de toekomst te werken. Die verjonging is er gekomen. Nieuwe ontwikkelingen zijn opgepakt zoals de digitale nieuwsbrieven en onze Facebook pagina. Aviisi en de website zijn vernieuwd en eigentijds geworden. De wereld is echter continu bezig aan het veranderen en wij willen als VNF daarin mee ontwikkelen!

Hoewel we een aantal traditioneel Finse feesten niet vergeten, willen we ons ook meer richten op de jongere leden die zich niet ver van te voren willen vastleggen, maar zelf het juiste moment willen kiezen om ergens een ongedwongen bijeenkomst mee te maken. We willen in 2014 starten met laagdrempelige maandelijkse vrije inloop bijeenkomsten onder de naam FIN4U. Deze bijeenkomsten

worden gefaciliteerd door de VNF. Wij zorgen voor de locatie, eventueel een spreker, tv-uitzendingen, zoals bijvoorbeeld ijshockeywedstrijden of een film en een kop koffie. De rest van de avond bepalen de bezoekers of ze blijven en wat ze zelf daaraan willen uitgeven. De sociale media gaan meer dan nu een communicatiemiddel worden met toegevoegde waarde voor de leden zoals een fotolibrary etc.. We gaan meer support geven aan allerlei culturele bijeenkomsten met een Fins tintje die door derden georganiseerd worden, maar dan wel met korting voor onze leden. We gaan de samenwerking zoeken met Finse bedrijven in Nederland voor excursies of bijeenkomsten.

Op deze wijze willen we zowel jong als oud, zowel Nederlanders als Finnen nog meer bij elkaar brengen. Hoe we het exact gaan in-

kuntana haluamme olla vastaanottavaisia. Yksi viime vuosien suurimpia päämääriä oli johtokunnan nuorentaminen ja sen avulla vaikuttaa tulevaisuuteen raikkailla ideoilla. Tämä toimenpide on toteutunut. Uusia ideoita on otettu käyttöön, esimerkiksi digitaaliset uutiskirjeet ja oma Facebook-sivu. Aviisi ja Yhdistyksen verkkosivut on uudistettu ja tehty ajanmukaisemmiksi. Maailma muuttuu kuitenkin koko ajan ja me Alankomaat-Suomi Yhdistyksenä haluamme kehittyä sen mukana!

Vaikka emme tulekaan unohtamaan perinteisiä suomalaisjuhlia haluamme suuntautua enemmän myös nuorempiin jäseniin, jotka eivät paljon etukäteen halua olla sitoutuneita, vaan valitsevat itse hetken milloin he ottavat osaa johonkin rentoon kokoontumiseen.

Haluamme vuonna 2014 aloittaa matalakynnyksisen kuukausittaisen vapaan tapaamisen nimellä FIN4U. Yhdistys mahdollistaa nämä tapaamiset. Huolehdimme paikasta, mahdollisesta puhujasta, jääkiekko-ottelujen tai filmien kaltaisista televisiölähetyksistä sekä kahvitarjoilusta. Osallistujat päättävät loppuillan ohjelmasta itse, haluavatko he jäädä ja mitä haluavat siitä maksaa. Sosiaalisesta mediasta tulee nykyistä enemmän kommunikointiväline, jolla on jäsenille lisäarvoa esimerkiksi valokuva-laboratorion muodossa. Tulemme antamaan enemmän tukea kaikentyyppisille kolmansien osapuolien järjestämille suomalaissävytteisille kulttuuritapahtumille, jäsenille tietenkin alennettuun hintaan. Tulemme yhteistyössä Hollannissa olevien suomalaistryyten kanssa järjestämään yritysvierailuja tai kokoontumisia.

vullen, willen we als bestuur voornamelijk in overleg met onze leden doen en door te luis-
teren naar vernieuwende ideeën van (Finse)
studenten en expats. Zij kunnen het best
aangeven waar de hedendaagse behoeften
liggen. Het bestuur zal haar best doen dat te
organiseren.

Hoe dan ook; het komende decennium zal
er nog weer meer veranderen dan de afgelo-
pen tien jaar. Een spannende reis vooruit die
we met elkaar willen maken. Op naar ons 100
jarige jubileum.

Het bestuur van de VNF

Tällä tavoin haluamme entistä enemmän
saattaa yhteen niin nuoret kuin vanhatkin,
niin hollantilaiset kuin suomalaisetkin. Siitä
kuinka aiomme tämän toteuttaa haluamme
johtokuntana neuvotella erityisesti jäsenten
kanssa kuuntelemalla (suomalaisten) opiske-
lijoiden ja ulkosuomalaisten uudistusideoita.
He voivat parhaiten ilmaista mitkä ovat nyky-
päivän tarpeet. Johtokunta tulee tekemään
parhaansa niiden organisoimiseksi.
Joka tapauksessa tulevana vuosikymmene-
nä tapahtuu muutoksia enemmän kuin kulu-
neen kymmenen vuoden aikana. Edessämme
on jännittävä matka, jonka haluamme tehdä
yhdessä jäsentemme kanssa, kohti 100-vuo-
tisjuhlaamme.

Alankomaat-Suomi Yhdistyksen johtokunta
Käännös: Maire Muller-Rönkkö

Tulevat kymmenen vuotta kohti satavuotisjuhlaamme!

Vanuit een schuilhut beren observeren

Een prachtige natuurbelevenis

Leo van der Schoor

Mijn naam is *Leo van der Schoor* en ik ben een echt natuurmens, en een liefhebber van Finland.

Al zo'n 10 jaar achtereen ben ik speciaal voor de korhoenderbalts in april altijd naar de Zweedse veenmoerassen afgereisd om ze te fotograferen en te bekijken. Het bekijken van dit schouwspel is en blijft voor mij het mooiste wat er bestaat. Die sfeer die je dan aantreft in de natuur is heel speciaal, en is onvergetelijk. Ook heb ik door de jaren heen veel andere wildsoorten hier gezien, maar

nog nooit een beer. Wel heb ik hiervan de sporen in de sneeuw gevonden.

In juni 2012 ben ik voor het eerst in Finland geweest, speciaal voor de beren.

Vanuit een schuilhut maakte ik voor het eerst kennis met de bruine beren en veelvraten.

Werkelijk, het is een prachtige ervaring die je altijd bij zal blijven, en dat vraagt naar meer. Vanaf 19 april tot 4 mei 2013 ben ik daarom terug gegaan naar deze plek.

Dit is bij *Wild Brown Bear* in Vartius, gelegen tegen de Fins-Russische grens.

Karhujen tarkkailua suojamajasta

Hieno luontoelämys

Minun nimeni on Leo van der Schoor ja olen aito luontoihminen sekä Suomen harrastelija. Jo 10 vuotta peräkkäin olen huhtikuussa matkustanut Ruotsin soille katsomaan ja valokuvaamaan keväisen metsän soidinmenoa. Tämä spehtaakkeli on ja pysyy kauniimpana katsoa mitä tiedän. Tunnelma minkä luonnossa tapaa on erityinen ja unohtumaton. Vuosien aikana olen nahnyt monia eri villilajeja, mutta en koskaan karhua. Kylläkin karhun jälkiä olen nähnyt lammen rannalla.

Kesäkuussa 2012 kävin Suomessa ensimmäistä kertaa, erityisesti karhuja varten. Suojamajasta käsin olen tutustunut ensin ruskeisiin karhuihin ja ahmoihin. Se on todenteolla mahtava kokemus jonka muistaa lopun elämäänsä ja sitä haluaa lisää. Tämän vuoksi matkustin takaisin samaan paikkaan 19.4.-4.5.2013. Paikka on 'Wild Brown Bear' Vartiuksessa aivan Suomen ja Venäjän rajalla. Kahden viikon ajan olen joka ilta ja yö istunut suojamajassa nähdäkseni karhuja.

Twee weken lang heb ik iedere avond en nacht in een schuilhutje gezeten om beren te zien.

Er ligt in deze periode in midden Finland nog een flink pak sneeuw, en de nachten zijn koud. Het weer kan hier snel veranderen, zit je het ene moment in een stortbui, het andere moment trekt het weg en heb je een strak blauwe lucht. Het wachten in zo'n hut vervelt geen moment, er is altijd wel wat te zien om je heen. Maar als daar ineens een beer verschijnt, dan word je daar stil van.

In april wordt het tegen 22.00 uur donker, de eerste beer komt soms al om 17.30 uur, maar meestal iets later om 19.00 uur. Ze komen als het helemaal stil is, en wanneer ze geen mensen horen praten.

Alleen al als beren de stemmen van mensen horen, vertrouwen ze de situatie niet en blijven ze weg.

Vanaf 's middags 17.00 uur tot de volgende morgen 07.00 uur verblijf je in deze schuilhut. Er zijn op tal van plaatsen voerplekken gemaakt zodat de beren een hele tijd lang rond je hutje blijven scharrelen. Verschillende dagen kwam een beer tot op een paar meter afstand van de hut.

Als je op deze afstand een beer bij je hebt staan, ben jezelf helemaal niets meer, je voelt je dan maar heel nietig in je hutje. De kracht die een beer dan uitstraalt, maakt dat ogenblik onvergetelijk.

In de avond als het nog licht is zijn de beren heel alert, en schrikken van raven, bonte kraaien of meeuwen en andere beren. Maar als de nacht invalt loopt hij vastberaden door het bos, en ook rond je hutje, toch vernemen ze soms wel iets bij zo'n hutje. Zo kwam er een groot mannetje 's nachts tot drie keer bij mijn hut, en snoof luidruchtig met zijn neus

aan mijn deuropening, heel bijzonder! De beren lopen per nacht ongeveer 20 kilometer met een slakkengangetje van 3 km/u. Om de 30 meter staan ze even stil, en ruiken met de neus omhoof en de bek iets los, of er in de omgeving iets eetbaars is. Als ze een stuk aas vinden, eten ze dit in bevroren toestand gewoon op, ondanks dat er botten in zitten, die je met luid geknars met hun sterke kaken hoort vermalen.

Verder komen er ook andere liefhebbers op het aas af, zoals een zeearend, vossen, wolven, veelvraten, raven, kraaien, eksters en meeuwen. Ook kwam er een keer een baltsende korhaan bij mijn hut in de boom zitten. Of een kraanvogel bij het bevroren meertje. Veelvraten jagen ook overdag, dus de kans is daarop iets kleiner. Als de sneeuw 's nachts opvriest heb je eind april een grote

kans op een wolf. Als de sneeuw zacht is kost ze dit veel moeite om te lopen, en daardoor zie je ze dan niet vaak. Ik kan het iedereen aanraden om eens een keer hier beren te gaan bekijken.

Het is een hele speciale belevenis in je leven waar je nog vaak aan terug zult denken.

En als iemand het over beren heeft, dan denk jij aan jouw eigen berenervaring en kun je er over vertellen.

Leo van der Schoor

Tähän aikaan Suomessa on vielä reilusti lunta maassa ja yöt ovat kylmiä. Sää voi vaihtua täällä nopeasti, yhdessä hetkessä voi olla raju sadekuuro ja toisessa tulee esiin kirkas sininen taivas.

Odottaminen suojamajassa menee joutuisasti sillä aina on jotain nähtävää ympärillä. Mutta, jos yhtä äkkiä tulee karhu näkyviin se kyllä hiljentää. Huhtikuussa tulee pimeä noin klo 22:00, ensimmäinen karhu voi tulla esiin jo klo 17:30, mutta useimmiten klo 19:00 jälkeen. Ne tulevat kun on aivan hiljaista ja kun ne eivät kuule ihmisten ääniä. Jos karhut vain kuulevat ihmisen äänenkin ne eivät enää luota tilanteeseen vaan pysyvät poissa. Suojamajassa ollaan iltapäivästä klo 17:00 seuraavaan aamuun klo 07:00 asti. Suojamajan ympärille on laitettu monia ruokapaikkoja, jotta karhut voivat kulkea majan

ympäillä ruokaillen. Päivästä riippuen paikalle tuli yksi tai useampi karhu parin metrin etäisyydelle majasta. Jos olet koskaan seissyt näin lähellä karhua tunnet olosi ihmisenä aika mitättömäksi. Voima jota karhu uhkuu tekee tästä hetkestä unohtumattoman.

Illalla, jos on vielä valoisaa ovat karhut erittäin valppaina ja pelästyvät pienistä äänistä ja muista karhuista. Kun yön pimeys tulee, karhu kävelee määrätietoisesti metsän läpi, majan ympäri ja joskus ne ottavat jotain muukaansa majalta. Niin tuli yksi uroskarhu yöllä majan lähelle kolme kertaa ja nuuhki äänestä nenällänsä majan ovenpieliä, todella mahtavaa!

Karhut kävelevät öisin noin 20 km etananvauhdilla 3km/h. Joka 30. metri karhut py-

sähtyvät ja haistelevat nenä korkealla ja kuono vähan auki, jos ne vaikka haistaisivat jotain syötävää. Jos karhut löytävät saaliin, ne syövät sen jähmettyneenä paikoilleen huolimatta saaliin luista, voi kuulla vain vahvojen leukojen jauhavan äänen. Tämän jälkeen saaliille saapuvat merikotkat, ketut, sudet, ahmat, korpit, harakat ja lokit. Erään kerran tuli myös kosiskeleva teerikukko istumaan suojamajan yläpuolella olevaan puuhun. Tai kurki jäätyneen järven jäälle. Ahmat metsästävät myös päivisin ja mahdollisuus nähdä ahmoja on pieni. Jos lumi jäätyy öisin, on suuri mahdollisuus nähdä susi. Lumen ollessa pehmeää se on liian työlästä kävellä sudelle ja niitä näkyy harvoin. Voin suositella jokaiselle tulla kerran katsomaan karhuja. Se on erittäin merkittävä kokemus elämässä mitä voi muistella jälkeen päin. Ja jos joku

kertoo karhuista, voit muistella omaa karhu-
kokemusta ja kertoa siitä muille.

Leo van der Schoor

Käännös: Marjo Kool

**EMBASSY OF FINLAND
THE HAGUE**

**Suomen suurlähetystö onnittelee
90-vuotiasta vireää vanhusta ja
kiittää pitkäaikaisesta yhteistyöstä!**

Ambassade van Finland
Suomen suurlähetystö
Groot Hertoginnelaan 16
2517 EG Den Haag
tel: 070-346 9754
fax: 070-3107174
info.haa@formin.fi
www.finlande.nl

Als Fin in Nederland

Enige indrukken

Eind augustus 2005 reed ik met mijn vrouw naar Den Haag.

Het was ongelooflijk heet. De airco van de auto kon de hitte niet eens aan.

De eerste indruk van onze toekomstige standplaats was brandende zonneshijn. Geen sprake van wat de collega's van de ambassades in Hamburg ons voorspelden toen ze hoorden dat onze nieuwe standplaats Den Haag zou worden: "Het is saai daar en het regent er de hele tijd".

Sinds eind jaren '70 hadden we alles bij elkaar ruim 11 jaar in Duitsland gewoond. Tijdens al die jaren waren we maar één keer in Amsterdam geweest. Andere indrukken van

Nederland hadden we helemaal niet. Omdat Nederland buurland van Duitsland is, ging ik ervan uit dat de cultuur min of meer gelijk was aan die van Duitsland.

In Den Haag merkten we snel op dat de Nederlanders tamelijk eigenzinnig waren en dat de sfeer en levensstijl dichter bij die van Scandinavië dan Duitsland lagen. Omgang met mensen was spontaan en informeel, hiërarchie of bureaucratie kwamen we nauwelijks tegen. Aan de andere kant was de typisch Scandinavische 'beschermded maatschappij' ook niet merkbaar: mensen fietsen overal en niemand droeg een helm.

Ik uitte mijn verbazing hierover toen ik voor

Mikko Jokela

43

Suomalaisena Hollannissa

Joitakin vaikutelmia

Ajoimme vaimoni kanssa Haagiin elokuun lopussa 2005. Oli mahdollisuus helle. Auton ilmastoinnin teho ei riittänyt hellettä viilentämään. Ensimmäinen vaikutelmamme tulevasta asemapaikastamme oli paahtavan aurinkoinen. Se ei vastannut lainkaan sitä mitä Hampurin pääkonsulaattien kollegat sanoivat, kun kuulivat, että olen siirtymässä Haagiin: "It's boring and it's raining all of the time".

Olimme 1970-luvun lopulta lähtien eri otteisiin asuneet Saksassa reilut 11 vuotta. Amsterdamissa oli tainnut tulla kerran noina vuosina käytyä. Muuten meillä ei ollut Hollannista kokemuksia. Kun kyseessä oli Sak-

san naapurimaa, niin kuvitelmissa ainakin minulla oli enemmän tai vähemmän saman kaltainen kulttuuri kuin Saksassa.

Haagissa tulimme hyvin äkkiä huomaamaan hollantilaisten olevan varsin omapiirteisiä ja että ilmapiiri ja elämisen tyyli oli lähempänä Pohjoismaita kuin Saksaa. Kanssakäyminen ihmisten kanssa oli välitöntä ja epämuodollista. Hierarkisuutta ja virallisuutta ei juuri kohdannut. Toisaalta ihan pohjoismaista 'turvayhteiskunnan' meininkiä ei myöskään näkynyt: ihmiset ajelivat kaikkialla polkupyörillään, eikä kellään ollut kypärää päässä.

Tätä ihmettelinkin ensi tapaamisessani ul-

het eerst met de chef protocol van het Ministerie van Buitenlandse Zaken, Pieter De Savornin Lohman, sprak. Ik vroeg hem of er inderdaad niemand een fietshelm droeg. De chef protocol dacht even na en antwoordde: "Nou, eigenlijk niet, behalve misschien een paar Amerikanen".

Welk land in de wereld ook leer je het beste kennen als je er mag wonen en werken en als je deelneemt aan de samenleving met de lokale bevolking. Aan de andere kant kun je de geschiedenis en cultuur van een land ook via andere manieren leren kennen. De belangrijkste literaire kennismaking met de ontwikkeling van de Nederlandse maatschappij tijdens de vorige eeuw, opbouw van de maatschappij en culturele doorbraken was voor mij het verhaal van schrijver Geert Mak over zijn vaderland, gebaseerd op de belevenissen van zijn eigen familie. Ik las het boek van Mak, 'De

eeuw van mijn vader', in het Duits en had het gevoel dat ik een beetje een beeld had van het land waarin we kwamen te wonen.

Één van de culturele doorbraken, ook beschreven in het boek van Geert Mak, is de rol van godsdienst in Nederland. Voor mij was het een vreemde ervaring, voor het eerst naar een kerk gaan die niet meer voor godsdienstige maar voor aardse doeleinden gebruikt werd. In de voormalige kerk werd een receptie gehouden waarbij bier en wijn geschonken werd. Binnen in de kerk was een podium gebouwd waarop een band snoeihard alles behalve kerkelijke muziek speelde.

Ik was een beetje beduusd. Klaarblijkelijk had ik niet dezelfde culturele doorbraak meegemaakt.

In ieder geval sinds 1995, toen Finland lid van de Europese Unie werd, zijn de banden met Nederland op vele fronten alledaags

koministeriön protokollapäällikön Pieter De Savornin Lohmanin kanssa. Kysyin, etteikö täällä kukaan tosiaan pidä kypärää päässään pyörää ajaessaan. Protokollapäällikkö pohti hetken asiaa ja totesi, ettei oikeastaan, ehkä joitakin amerikkalaisia lukuunottamatta.

Mitä tahansa maata oppii käytännössä tuntemaan, kun siellä saa elää ja työskennellä ja olla jokapäiväisessä kanssakäymisessä paikallisten ihmisten kanssa. Toisaalta maan historiaan ja kulttuuriin on hyvä saada tuntumaa muutakin kautta. Minulle merkittävin kirjallinen johdatus hollantilaisen yhteiskunnan viime vuosisadan kehitykseen, yhteiskunnan rakenteisiin ja kulttuurin murrokseen oli kirjailija Geert Makin kertomus maastaan oman perheensä tarinan kautta. Luin Makin kirjan 'De eeuw van mijn vader' saksaksi ja tunsin saaneeni jonkinlaisen peruskuvan

maasta, johon olimme tulleet.

Yksi Geert Makin kirjassakin kuvattu kulttuurimurroksen piirre Hollannissa on uskonnon aseman muuttuminen. Minulle oli outo kokemus ensimmäistä kertaa mennä kirkkoon, joka oli poistettu uskonnollisesta käytöstä ja muutettu maallisten tilaisuuksien pitopaikaksi. Entisessä kirkossa pidettiin vastaanottotilaisuutta viini- ja oluttarjoiluineen. Kirkkosaliin rakennetulla lavalla soitti kovalla volyymillä yhtye aivan muuta kuin kirkollista musiikkia. Jäin vähän ymmälleni. En selvästi ollut läpikäynyt samaa kulttuurin murrosta. Viimeistään Suomen 1995 alkaneen EU-jäsenyyden myötä suhteet Hollantiin ovat arkipäiväistyneet, monellakin tasolla. Maiden viranomaiset tapaavat jatkuvasti toisiaan, erityisesti EU-yhteyksissä. Suomalaisyhteyksiä toimii Hollannissa. Myös Hollan-

geworden. De autoriteiten van onze landen ontmoeten elkaar voortdurend, vooral in verband met de Europese Unie. Finse bedrijven zijn actief in Nederland. Ook de Nederlandse economie is geïnteresseerd in Finland. Ik was één van de deelnemers tijdens een bijeenkomst waarbij voor de leden van de Kamer van Koophandel in Noord-Holland een werkbezoek naar Finland voorbereid werd. Zelf vertelde ik de aanwezigen over de Finse economie en maatschappij. Een Nederlandse directeur van een Finse onderneming vertelde over zijn ervaringen van Finse ondernemingscultuur en over de verschillen tussen de Finse en Nederlandse ondernemingscultuur. Één van de door deze spreker getoonde powerpoint beelden herinner ik me nog steeds.

Met grote letters was geschreven:

IN FINLAND

SILENCE IS FUN!

nin elinkeinoelämällä on intressejä Suomen suuntaan. Olin Pohjois-Hollannissa kaupakamarin tilaisuudessa, jossa valmisteltiin kaupakamarin jäsenten matkaa Suomeen. Olin itse kertomassa Suomen taloudesta ja yhteiskunnasta. Eräs hollantilainen, suomalaisen yrityksen palveluksessa oleva johtaja, kertoi taas kokemuksistaan suomalaisesta yrityskulttuurista ja sen eroista hollantilaiseen yrityskulttuuriin nähden.

Yksi tämän esittäjän power-point kuvista jätti minuun pysyvän vaikutuksen. Sen tekstissä todettiin isolla

IN FINLAND

SILENCE IS FUN!

Esitelmöitsijä kertoi kuulijoilleen, ettei hollantilaisen pidä välittää, vaikka suomalaisseurassa saattaisi tulla pieni hiljainen hetkinen, että suomalaiset voivat jopa nauttia

De spreker vertelde dat de Nederlanders zich er niets van aan moeten trekken als in Fins gezelschap stille momenten vallen, de Finnen kunnen er zelfs van genieten en hebben daar geen bijbedoelingen mee.

EU lidmaatschap is één van de redenen waardoor ook Finnen naar Nederland gekomen zijn: wat voor een soort mensen, in welke zaken en hoe lang ze in Nederland blijven. Aan het eind van de vorige eeuw waren het waarschijnlijk grotendeels vrouwen, die na hun studie en werk in Nederland besloten een gezin te stichten en permanent in het land te blijven.

Met de door de EU geboden bewegingsvrij-

siitä, eivätkä tarkoita sillä mitään pahaa.

EU-jäsenyys on yhtenä tekijänä ollut vaikuttamassa myös suomalaisten tuloon Hollantiin: millaisia ihmisiä, missä asioissa ja miten pitkäksi aikaa tulee. Viime vuosisadan jälkipuoliskolla Hollantiin muuttajat Suomesta olivat ehkä suureltakin osin naisia, jotka opiskelun ja töiden kautta päätyivät perustamaan perheen ja jäämään pysyvästi maahan.

EU:n tarjoama helpottunut liikkuvuus Euroopassa on tuonut uudenlaiset suomalaiset Hollantiinkin. Hyvin monien alojen suoma-

heid in Europa zijn ook de nieuwe soort Finnen naar Nederland gekomen. Finse studenten van vele studierichtingen volgen een deel van hun opleiding of studeren af aan Nederlandse universiteiten en hogescholen. Finnen zijn werkzaam bij alle soorten bedrijven en ook bij internationale organisaties in Nederland.

Bewegingsvrijheid nieuwe stijl betekent ook dat emigratie uit Finland niet noodzakelijk definitief is. Overal in de wereld blijven werkende en studerende Finnen niet langer dan noodzakelijk in één land. Contact met hun vaderland is gemakkelijk, goedkoop en alledaags geworden. De afstand naar het eigen land is al lang niet meer hetzelfde als hoe het was vóór de mobiele telefoon en het internet.

Overal in de wereld opgerichte Finse verenigingen zijn door deze mobiele tijd in een geheel andere situatie beland. In tegenstelling tot vroeger is het niet gemakkelijk vaste

actieve leden te vinden. Aan de andere kant verwachten de tijdelijk in het buitenland verblijvende Finnen voor deze tijd passende activiteiten van de traditiegetrouwe Finse gemeenschappen.

Mijn eigen ervaring als vertegenwoordiger van de Finse Ambassade in Nederland bevestigt deze doorbraak die gaande is bij de Finse verenigingen. Tradities en gewoontes tot op heden betekenen heel veel voor de vereniging, maar men kan niet bouwen op het verleden alleen. Een beetje zoals Finland zich aan de wereld wil presenteren met een nieuwe 'look' en doeleinden, moeten ook de in buitenland opererende Finse verenigingen met hun activiteiten tegemoet komen aan de wensen van moderne Finse immigranten.

Mikko Jokela, Finse ambassadeur in Den Haag 2005-2009

laiset opiskelijat tekevät joko osan tai koko opintonsa hollantilaisissa yliopistoissa ja korkeakouluissa. Suomalaisia on töissä kaikenlaisissa yrityksissä Hollannissa, myös maassa toimivissa kansainvälisissä järjestöissä.

Uudenlainen liikkuvuus on tarkoittanut myös sitä, ettei muutto Suomesta välttämättä tarkoita pysyvää poismuuttoa. Toisaalta maailmalla opiskelevat ja töissä olevat suomalaiset eivät välttämättä myöskään pysy opinto- tai työjaksoaan pidempää kautta yhdessä asemamaassa. Samalla yhteydenpito kotimaahan on tullut helpoksi, halvaksi ja jokapäiväiseksi. Etäisyys kotimaahan ei ole enää ollenkaan samaa, mitä se oli ennen kännyköitä ja internettiä.

Maailmalla toimiville erilaisille suomalaisseuroille tämän liikkuvan aikakauden suomalaiset ovat tuoneet uudenlaisen tilanteen. Pysyviä aktiivijäseniä ei entiseen tapaan ole

helppo löytää ja toisaalta vain rajallisen ajan tietyssä ulkomaassa viipyvät suomalaiset odottavat uudenlaista toimintaa perinteistä suomalaisyhteisöiltä.

Omat kokemukseni suurlähetystön edustajana Hollannissa toivat esiin tätä murrosta, jota suomalaisyhteisöjen toiminnassa käydään läpi. Perinteillä ja tähänastisella toiminnalla on suuri merkitys itse kullekin yhteisölle. Mutta pelkästään niiden varaan ei voi rakentaa. Vähän samaan tapaa kuin Suomi pyrkii 'brändämään' maataan maailmalla usein ilmeinen ja tavoittein, joutuvat ulkomailla toimivat suomalaisyhteisötkin etsimään nykyisiä ulkosuomalaisia houkuttelevia toimintamuotoja.

Mikko Jokela, Suomen suurlähettiläänä Haagissa 2005-2009

Käännös: Irja Lammers

NESTE OIL

*Onnittelemme 90-vuotispäivän johdosta!
Gefeliciteerd met uw 90-jarig bestaan!
Congratulations on your 90th anniversary!*

De Finse Zaterdagschool in Rotterdam

Een Finse Zaterdagschool in Rotterdam? Hoeveel mensen in Nederland hebben daar ooit van gehoord? Sommigen toch wel, denk ik, omdat onze school al vanaf 1981 tot aan de dag van vandaag bestaat.

Marjut
Suvisaari

In het begin en ook wel later heeft de Vereniging Nederland-Finland ons geholpen en gesteund, de aanvraag voor de subsidie is bijvoorbeeld door het bestuur van de vereniging aangevraagd.

De doelstelling van de school is Fins te onderwijzen en verder de leerlingen kennis bij te brengen over Finland en de Finse cultuur, en ook over de Finse volksaard, vaak in samenhang met actuele omstandigheden.

De kinderen hebben over het algemeen tenminste één Finse ouder, en dat kan ook gelden voor de volwassenen, al zijn er in deze groep bijvoorbeeld ook vaak mensen die geïnteresseerd zijn in de Finse taal vanwege een vakantiereis. Heel veel volwassen leerlingen hebben een Finse partner of vriend/vriendin.

De lessen zijn altijd in de Finse Zeemanskerk gegeven, wij huren de benodigde ruimte,

48

Rotterdam in Suomalainen Lauantaikoulu

Rotterdam in Suomalainen Lauantaikoulu? Kuinkahan moni tuntee sen täällä Hollannissa? Yksi ja toinen kumminkin - koulumme on toiminut nimittäin vuodesta 1981 alkaen jatkuvasti tähän päivään asti.

Tunnit on aina pidetty Rotterdamin Merimieskirkon tiloissa - vuokraamme heiltä tarvitsemamme tilat, mutta siinä onkin suoranainen yhteytemme Merimieskirkkoon. Mutta ei kumminkaan unohdeta heidän keittiönsä ihania tuotteita, joita aina kahvin ja teen lisäksi on meille tarjolla ja ostettavana. Esimerkiksi karjalanpiirakoita, korvapuusteja yms. sekä erinomaista lounaskeittoa (usein

suomalaistyyppistä) leipineen ja jälkiruuaksi pannukakunpala. Herkullista!

Rotterdam in Suomalainen Lauantaikoulu on tietääkseni vanhin edelleen toimiva suomen kielen koulu täällä Hollannissa. Oppitunnit ovat suunnilleen joka toinen lauantai klo 10-12.

Meillä on tunnit sekä lapsille että aikuisille. Muilla Suomi-kouluilla ei yleensä ole aikuis-

maar dat is dan ook de enige samenwerking met de Zeemanskerk. Al moeten we niet vergeten wat voor bijzonders ze daar allemaal klaar maken in hun keukens, waarbij zij altijd voor koffie en thee zorgen en niet te vergeten de versnaperingen, die je erbij kan kopen. Bijvoorbeeld karjalanpiirakka's (Karelische rijstpasteitjes), kaneelbroodjes, en nog veel meer, en dan ook nog voor de lunch Finse soep en een pannenkoek als nagerecht. Heerlijk!

De Finse Zaterdagsschool in Rotterdam is, voor zover bekend, de oudste instelling in

Nederland waar Fins wordt onderwezen. De lessen zijn op iedere tweede zaterdag van 10 tot 12 uur. We geven lessen aan kinderen en aan volwassenen. Op andere plaatsen in Nederland wordt ook Fins onderwezen, maar daar zijn geen lessen voor volwassenen. Voor de kinderen zijn er meestal drie groepen, afhankelijk van de leeftijd. Voor de volwassenen is er, afhankelijk van het niveau, een cursus voor beginners, dan twee of drie vervolgcursussen en ook een cursus spreekvaardigheid.

De laatstgenoemde cursus heb ik al lang ge-

ryhmiä. Lapsiryhmät on jaettu useimmiten 3 eri ryhmään, iästä riippuen.

Aikuisryhmät on jaettu oppilaiden kielitason mukaan, alkaen alkeisryhmästä, sitten 2-3 jatkokoryhmää ja lopuksi keskusteluryhmä.

Viimeksimainittua minä olen vetänyt jo kauan, ainakin 15 vuotta. Ja edelleen, aina vaan, innolla ja kiinnostuksella. Oppilaani ovatkin olleet harvinaisen uskollisia, muutamia heis-

tä käyneet koulussamme ja tunnillani reilusti yli kymmenen vuotta!

Koulun tarkoitus on opettaa suomen kieltä ja lisäksi kertoa Suomesta ja sen kulttuurista ja tavoista, usein ajankohtaisuudesta riippuen. Lapsilla on yleensä ainakin yksi suomenkielinen vanhempi, aikuisillakin voi olla, mutta usein he ovat kumminkin innostuneet suomen kielestä esimerkiksi lomamatkojen johdosta.

leid, in ieder geval 15 jaar. En altijd vond ik het inspirerend en interessant. De leerlingen waren zeldzaam trouw, een aantal van hen gaan al langer dan tien jaar met veel interesse naar de school en naar mijn cursus.

De school heeft een hoofd en een penningmeester die uit het eigen bestand worden gekozen of van buitenaf worden aangetrokken. Het is niet nodig dat de leraren een officiële lerarenopleiding hebben gevolgd, zij moeten een goede kennis van het Fins hebben, zowel voor wat betreft de spreek- als schrijftaal en gemotiveerd zijn om op de school les te geven. De laatste jaren hebben wij geconstateerd dat er veel roulatie is binnen het lerarenkorps, veel van de leraren gaan na een kort verblijf weer terug naar Finland. Tegenwoordig zijn de mensen veel ambulanter dan vroeger.

De leraren komen ieder jaar een keer bij el-

kaar voordat de cursussen beginnen, om het programma door te nemen. Hierbij worden besluiten genomen over allerlei zaken, zoals het gebruik van de leslokalen. In de loop van het jaar is er dan ook nog een herfst- en voorjaarsbijeenkomst. Daar wordt bijvoorbeeld besloten hoe de Kerst- en lentefeesten worden gevierd. Al een aantal jaren heeft de school op het internet een website www.lauantaikoulu.nl. Deze wordt geregeld bijgewerkt. Zo veel mogelijk geschikt lesmateriaal wordt bijeengezocht en de school beschikt ook over witte schoolborden en een paar CD's met muziek.

De school maakt geen winst en er wordt nauwkeurig op toegezien dat de uitgaven en inkomsten met elkaar in balans zijn. De leerlingen betalen schoolgeld, de kinderen minder dan de volwassenen. De leraren worden per uur betaald en krijgen een reisver-

Hyvin monella aikuisoppilaalla on suomalaisen (avo)puoliso tai tyttö/poikaystävä.

Koululla on johtajaopettaja ja rahastonhoitaja jotka opettajat valitsevat joko keskuudestaan tai ulkopuolelta. Kenenkään opettajan ei tarvitse olla koulutukseltaan oikea opettaja, riittää kunhan osaa tarpeeksi hyvin suomea sekä suullisesti että kirjallisesti, ja etenkin on innostunut sekä motivoitunut opettamaan koulussamme.

Viime vuosina olemme huomanneet että opettajat vaihtuvat hyvinkin usein, aika moni muuttaa lyhyenkin ajan jälkeen takaisin kotisuomeen. Ihmiset liikkuvat nykyään selvästi entistä enemmän.

Opettajat pitävät keskenään joka vuosi ns. orientaatiokokouksen aina ennen lukukauden alkua. Siinä päätetään mahdollisimman

monet käytännön asiat, jaetaan opetustilat yms. Lukuvuoden kuluessa pidetään yleensä vielä yksi syys- ja yksi kevätkokous. Niissä sovitaan mm. joulujoulu- ja keväthuhlien järjestelyistä ja ohjelmasta. Nettisivutkin koulullamme on ollut jo muutamia vuosia, osoitteella www.lauantaikoulu.nl. Niitä yritetään pitää ajan tasalla jatkuvasti. Oppimateriaalia hankitaan tarpeen mukaan ja koululla on käytössään myös valkotalut ja pari CD-soitinta.

Koulun ei kuulu saada (rahallista) voittoa toiminnastaan, joten talous pyritään pitämään hyvin tasapainossa mitä tuloihin ja menoihin tulee. Oppilaat maksavat lukukausimaksun, lapset vähemmän ja aikuiset jonkun verran enemmän. Opettajat saavat palkkion tunneista sekä matkakorvauksen. Suomen Opetushallitus tukee koulua lasten opetuk-

goeding. Het Finse Ministerie van Onderwijs subsidieert een deel van de kosten voor de kinderen. Wanneer dat financieel mogelijk is, wordt er voor de kinderen ieder jaar een klein uitstapje georganiseerd en voor de leraren aan het eind van het jaar een gezamenlijke, feestelijke lunch.

Behalve natuurlijk het bijbrengen aan de leerlingen van de Finse taal en cultuur, is natuurlijk ook de omgang en sfeer op de school erg belangrijk. Wij proberen er zorg voor te dragen dat de jonge en oudere leerlingen, zowel als de leraren, met plezier naar school gaan.

Ik denk dat we hier goed in geslaagd zijn en proberen zo veel mogelijk op dezelfde voet door te gaan.

Marjut Suvisaari

(Nederlandse vertaling: Arnold Pieterse)

sen suhteen. Jos on taloudellisesti mahdollista, järjestämme lapsille vuosittain pienen retken ja opettajat pääsevät lukukauden lopussa keskenään virkistäytymään lounaan merkeissä.

Paitsi tietysti suomen kielen opetus ja kulttuurin jakaminen oppilaille, on myös koulun henki ja tunnelma hyvin tärkeä. Yritämme pitää huolen siitä että pienet ja isot oppilaat ja opettajatkin tulevat mielellään kouluun. Mielestäni tämä on hyvin onnistunut ja pyrimme jatkamaan tähän tyyliin!

Marjut Suvisaari

Den Haag, toukokuussa 2013

Prins Hendrik en Finland

Via de oude krantenartikelen die sinds kort beschikbaar zijn op het internet, kwam ik te weten dat Prins Hendrik von Mecklenburg-Schwerin, de echtgenoot van Koningin Wilhelmina, in april 1931 eregast is geweest op een feest van de Finsch-Nederlandsche Vereniging. Dit was ter gelegenheid van een tentoonstelling van Finse wandkleden (ryijy's). Het feest had plaats in de tuinzaal van het Stedelijk Museum in Amsterdam en de prins werd binnengeleid door de toenmalige voorzitter van de Finsch-Nederlandsche Vereniging, de heer Willem Graadt van Roggen. Hierbij waren ook aanwezig de minister van Onderwijs, de consul-generaal van Finland, de burgemeester van Amsterdam en de directeurs van het Rijksmuseum en het Stedelijk Museum.

Arnold

Pieterse

Hoe heeft de Finsch-Nederlandsche Vereniging het voor elkaar kunnen krijgen om Prins Hendrik als gast te mogen ontvangen? Zoals ik nu begrijp uit andere oude krantenartikelen, had Prins Hendrik een speciale interesse voor Finland. In drie achtereenvolgende zomers, in 1928, 1929 en 1930, heeft hij een reis

naar Finland gemaakt. De vraag is, waar kwam deze belangstelling vandaan?

Vermoedelijk heeft het te maken gehad met zijn Finse masseur, Felix Kersten, waar hij heel nauw bevriend mee is geweest. Ik heb in *Avi-isi* 2012-1 en *Noorderlicht* 2012-1 een stukje geschreven over Felix Kersten. Hij is vooral

52

Prinssi Hendrik ja Suomi

Hiljattain internettiin saataville tulleista vanhoista lehtiartikkeleista sain tietää että prinssi Hendrik von Mecklenburg-Schwerin, kuningatar Wilhelminan aviopuoliso, oli kunniavieraana Alankomaat-Suomi Yhdistyksen juhlassa huhtikuussa 1931. Vierailu tapahtui suomalaisten ryijyjen näyttelyn yhteydessä ja juhlapaikkana oli Amsterdamin kaupunginmuseon puutarhasali. Prinssin saattoi paikalle silloinen yhdistyksen puheenjohtaja Willem Graadt van Roggen. Paikalla olivat myös opetusministeri, Suomen pääkonsuli, Amsterdamin pormestari sekä kansallis- ja kaupungin museoiden johtajat.

Miten oli mahdollista että Alankomaat-Suomi Yhdistys oli onnistunut saamaan prinssi Hendrikin kunniavieraakseen? Vanhojen lehtileikkeiden perusteella olen ymmärtänyt että prinssi Hendrikillä oli erityinen syy olla kiinnostunut Suomesta. Hän oli tehnyt matkan Suomeen kolmena peräkkäisenä vuotena, 1928, -29 sekä -30. Mielenkiintoista

onkin se miten kyseinen kiinnostus Suomea kohtaan oli syntynyt.

Oletettavasti kyse oli siitä että prinsillä oli hyvin tiivis ystävyysuhde suomalaisen hie-rojansa, Felix Kerstenin, kanssa. Olen kirjoittanut Felix Kerstenistä enemmän *Aviisissa* nro 2012-1 sekä *Noorderlichtin* nro 2012-1. Felix Kersten tunnetaan siitä että hän oli pe-

V.I.n.r.: Karin Ramsay, jonkheer van Loon, Yrjö Saastamoinen, Prins Hendrik, generaal Mannerheim en mevrouw Saastamoinen. Deze foto is in 1929 in Hanko genomen door de fotograaf Eino Partanen (Bron: Eino ja Aini Partasen Valokuva-arkisto). | Vasemmalta oikealle: Karin Ramsay, kartanonherra van Loon, Yrjö Saastamoinen, prinssi Hendrik, kenraali Mannerheim ja rouva Saastamoinen. Kuva on otettu vuonna 1929 Hangossa ja valokuvaajana toimi Eino Partanen (Lähde: Eino ja Aini Partasen Valokuva-arkisto).

lastanut vankeja keskitysleireiltä, siitä miten suuri merkitys hänen roolillaan tässä oli, on eriäviä mielipiteitä.

Felix Kersten syntyi 1898 Virossa, joka oli silloin osa Venäjää, joten alunperin hän ei ollut Suomesta. Hän sai vanhemmalla iällään Suomen kansalaisuuden, koska oli palvellut suomalaisessa jääkäripataljoonassa sekä ensimmäisen maailmansodan että Suomen kansallissodan aikana.

Suoritettuaan hierojakoulutuksen Suomes-
sa, hän siirtyi vakituisesti asumaan Berliiniin. Prinssi Hendrik, jolla on reumaan liittyviä terveydellisiä ongelmia, hyötyi suuresti Fe-

lixin hoidoista. Prinssi matkusti näin ollen säännöllisesti Berliiniin. Nämä kaksi metsäs-
tivät myös usein Felix Kerstenin kartanon mailla ja osallistuivat Berliinin yöelämään yhdessä. Felix Kersten ei niihin aikoihin ollut vielä naimissa ja kummatkin miehen jakoivat kiinnostuksen samoihin kevytmielisiin har-
rastuksiin.

Felix Kersten avasi myöhemmin, kuningatar Wilhelminan kannustama, hierontapraktiikan Haagin kaupunkiin Alankomaissa.

Koska Felix Kersten piti kovasti suomalaisesta luonnosta ja teki myös säännöllisesti lomamatkoja Suomeen, voidaan kuvitella että

Prins Hendrik

Felix Kersten

bekend geworden door zijn rol aan het eind van de Tweede Wereldoorlog, waarbij hij gevangen uit concentratiekampen zou hebben gered. De meningen zijn er over verdeeld hoe belangrijk die rol precies is geweest.

Felix Kersten is in 1898 geboren in Estland, wat indertijd deel uitmaakte van Rusland. Oorspronkelijk was hij dus geen Fin. Hij heeft op latere leeftijd de Finse nationaliteit gekregen doordat hij tijdens de Eerste Wereldoorlog, en ook tijdens de Finse burgeroorlog, deel heeft uitgemaakt van het Finse Jäger-bataljon.

Na een opleiding in Finland voor masseur, vestigde Felix Kersten zich in Berlijn. Prins Hendrik, die reumatische klachten had, heeft zich door hem laten behandelen en had daar veel baat bij. Hij reisde hiervoor regelmatig naar Berlijn. De twee gingen dan ook vaak samen jagen op het landgoed van Felix Kersten en namen deel aan het Berlijnse uit-

gaansleven. Felix Kersten was in die tijd nog ongetrouwd en beide mannen deelden de zelfde 'frivole' hobby's.

Later heeft Felix Kersten, op aandringen van Koningin Wilhelmina, ook een praktijk geopend in Den Haag.

Omdat Felix Kersten veel van de Finse natuur hield en regelmatig vakantie-reizen naar Finland maakte, is het goed denkbaar dat hij het land van de duizend meren bij Prins Hendrik heeft aangeprezen.

De reis naar Finland in 1928

Over de eerste reis, in 1928, heb ik alleen kunnen achterhalen dat Prins Hendrik op 7 juli vanuit Oslo in Stockholm is aangekomen, waar hij met zijn gevolg zijn intrek heeft genomen in het Grand Hotel. In de avond van 8 juli reisde hij door naar Helsinki. Op 27 juli 1928 was hij weer terug in Nederland. Daar was hij

hän suositteli tuhansien järvien maata myös prinssi Hendrikille.

Matka suomeen 1928

Ensimmäisestä matkasta vuonna 1928 olen saanut selville vain sen että prinssi Hendrik saapui 7. heinäkuuta Oslosta Tukholmaan, jossa hän asettui seurueineen asumaan Grand Hotelliin. Hän jatkoi matkaansa Helsinkiin 8. heinäkuuta illalla ja Alankomaihin hän oli palannut jo 27. heinäkuuta 1928. Häntä tarvittiin siellä kiireellisesti koska seuraavana päivänä, 28. heinäkuuta, oli tarkoitus että hän avaisi olympialaiset Amsterdamissa. kuningatar Wilhelmina oli kieltäytynyt avajaistehtävästä koska oli mielestään saanut tiedon siitä liian myöhään, sen sijaan hän matkusti Norjaan.

Matka Suomeen 1929

Prinssi Hendrikin matkasta Suomeen vuonna 1929 tiedetään enemmän. Merkittävää on se että tällä matkalla oli seurauksia, tosin tahattomasti, Valamon luostarin munkeille. Tämä luostari, joka on rakennettu saarelle Laatokan järvellä, sai vieraakseen prinssi Hendrikin.

Prinssi Hendrik matkusti höyrylaivalla nimeltä Heimdall 16. heinäkuuta 1929 Tukholmasta Helsinkiin. Hänen mukanaan matkusti hänen kamariherransa, kartanonherra E. van Loon. Prinssi Hendrik ei ollut edellisellä matkallaan Tukholmaan tehnyt kovinkaan positiivista vaikutusta siihen aikaan vielä nuoreen attaseaan Suomen suurlähetystössä. Kyseessä oli Asko Ivalo, joka toimi vuosina 1947-1951, vähän toisen maailmansodan jälkeen Suomen lähettiläänä Haagissa.

Aloittaessaan diplomaattikomennuksensa ja

dringend nodig omdat hij de volgende dag, op 28 juli, de Olympische Spelen in Amsterdam moest openen. Koningin Wilhelmina weigerde deze opening zelf te verrichten, omdat zij van mening was dat zij hierover te laat was ingelicht. In plaats van de Spelen te openen, was zij op reis gegaan naar Noorwegen.

De reis naar Finland in 1929

Meer is er bekend over de reis van Prins Hendrik naar Finland in 1929. Wat heel merkwaardig is, dit heeft, hoewel onbedoeld, consequenties gehad voor de monniken van het beroemde Valamo klooster. Dit klooster, op een eiland in het Ladogameer, werd tijdens deze reis door Prins Hendrik bezocht. Op 16 juli 1929 is Prins Hendrik met het stoomschip Heimdall vanuit Stockholm in Helsinki aangekomen. Hij werd vergezeld door zijn kamerheer jonkheer E. van Loon.

saavuttuaan Haagiin 19. syyskuuta 1947, piti Askon Ivalon luovuttaa valtakirjansa kuningatar Wilhelminalle, ja tapaamisen aikana kuningatar kertoi Askolle, että hänen edesmennyt miehensä, prinssi Hendrik, oli vierailut useamman kerran Suomessa. Tämä lähettiläs, joka oletettavasti oli kohteliaasti kuunnellut kuningattaren kertomusta kommentoimatta sitä silloin mitenkään, kirjoitti salaiseen päiväkirjaansa: "Muistin tämän kaverin hyvin, hän oli silloin hieman hiprakassa ja jahtasi paikalla olevia naisia." Askon Ivalon aviopuoliso Mielikki Ivalo lainasi tätä päiväkirjamerkintää yhdessä kirjoittamistaan kirjoista vuonna 1974, paljon miehensä kuoleman jälkeen. Ilmeisesti prinssi Hendrik on ottanut ilon irti näistä matkoistaan. Tämän tyyppiset tapahtumat pyrittiin ahdistuneesti lakaisemaan maton alle kuninkaallisen perheen läheisissä piireissä ja on

Valamo klooster op het eiland Valaam in het Ladogameer. | Valamon luostari Valamon saarella Laatokan järvellä.

Tijdens zijn voorafgaand verblijf in Stockholm heeft hij niet zo een positieve indruk gemaakt op een destijds nog jonge attaché op de Finse ambassade. Dit was Asko Ivalo, die veel later, kort na de Tweede Wereldoorlog, van 1947 tot 1951, de Finse gezant in Den Haag is geweest.

Het stoomschip 'Heimdall' waarmee Prins Hendrik in juli 1929 van Stockholm naar Helsinki is gevaren. | Höyrylaiva 'Heimdall' jolla Prinssi Hendrik matkusti Tukholmasta Helsinkiin heinäkuussa 1929.

merkittävää että Mielikki Ivalo julkaisi näinkin arkaluonteisen tiedon. Mielikki Ivalon kirjoittamasta kirjasta ilmenee että kuningatar Wilhelmina, kuten kuningatar Juliana että prinssi Bernhard olivat aina kohdelleet häntä virheettömän ystävällisesti ja tämän Mielikki Ivalo oli kokenut suureksi kunni-

Na zijn aankomst in Den Haag, moest Asko Ivalo zijn geloofsbriefen op 29 september 1947 overhandigen aan Koningin Wilhelmina. Tijdens deze ontmoeting vertelde de koningin dat haar overleden man, Prins Hendrik, een aantal bezoeken aan Finland had gebracht. De gezant, die dit vermoedelijk beleefd heeft aangehoord, zonder verder commentaar te geven, schreef hierover in zijn geheime dagboek: "Ik herinnerde mij deze kerel heel goed, hij was een beetje aangeschoten en zat achter de vrouwen aan". Deze geheime opmerking is later, in 1974, lang nadat Asko Ivalo was overleden, opgenomen in een van de boeken van zijn echtgenote, Mielikki Ivalo. Kennelijk heeft Prins Hendrik in Stockholm de bloemetjes buitengezet. Dit soort gebeurtenissen werden in kringen rondom het Koninklijk Huis angstvallig in de doofpot gedaan en het is opmerkelijk dat Mielikki Ivalo zulke gevoelige informatie

naar buiten heeft gebracht. Omdat het er in haar boek op lijkt dat zij door zowel Koningin Wilhelmina, als door Koningin Juliana en Prins Bernhard, altijd heel correct en vriendelijk is behandeld en zij zich daar duidelijk door vereerd voelde, lijkt deze roddel toch wel een beetje gênant voor een dame uit het deftige diplomatenmilieu. Maar Mielikki Ivalo was niet voor niets een heel populaire schrijfster bij het Finse publiek en omdat zij in het Fins schreef, zullen er indertijd weinig van haar boeken door buitenlanders zijn gelezen.

Bij aankomst van Prins Hendrik in de haven van Helsinki, op 16 juli 1929, waren aanwezig de Nederlandse gezant in Stockholm (die ook verantwoordelijk was voor Finland), baron Sweerts de Landas Wyborgh, de voormalige Finse gezant in Den Haag de heer Yrjö Saastamoinen en zijn vrouw, drie vertegenwoordigers van het Finse Ministerie van Buiten-

aksi itselleen. Näin ollen tämän tyyppinen jouhuilu tuntuu jokseenkin kiusalliselta kun on kyse hienostuneista diplomaattimpyröistä tulevasta naisesta, mutta Mielikki Ivalo oli syystäkin suosittu kirjailija Suomessa ja koska hän kirjoitti suomeksi, jäi ulkomaisten lukijoiden määrä joka tapauksessa vähäiseksi.

Prinssi Hendrikin saapuesssa Helsinkiin 16. heinäkuuta 1929, häntä vastaanottamassa olivat Alankomaiden suurlähettiläs Tukholmassa (hän oli vastuussa myös Suomesta), paroni Sweerts de Landas Wyborgh, aikaisempi Suomen suurlähettiläs Haagissa Yrjö Saastamoinen vaimoineen, kolme edustajaa Suomen ulkoministeriöstä, sekä Saksan suurlähettiläs tohtori Renner. Herra ja Rouva Saastamoinen veivät prinssi Hendrikin hotelli Seurahuoneelle ja myöhemmin oli

Het echtpaar Ivalo. Asko Ivalo was gezant in Den Haag van 1947 tot 1951. Mielikki Ivalo heeft verschillende boeken geschreven over haar leven als diplomatenvrouw. | Pariskunta Ivalo. Asko Ivalo oli Suomen lähettiläänä Haagissa vuodesta 1947 vuoteen 1951. Mielikki Ivalo kirjoitti useita kirjoja elämästään diplomaattipuolisena.

landse zaken, en de Duitse gezant, dr. Renner. De heer en mevrouw Saastamoinen brachten Prins Hendrik naar hotel Seurahuone, 's Avonds was er een souper in het huis van het echtpaar Saastamoinen en de volgende dag werd het gezelschap uitgenodigd voor een lunch bij de Minister van Buitenlandse Zaken, Hjalmar Procopé. 's Avonds, na een diner bij de Duitse gezant, is Prins Hendrik met zijn gevolg per privé trein naar Oost-Finland vertrokken. De trein was speciaal door de Finse regering voor hem gereserveerd.

De treinreis ging via de zogenoemde Kareli-sche lijn, die nu grotendeels in Rusland ligt, via Viipuri en Sortavala (Serdopol) naar Joensuu. Tijdens de reis, waar het echtpaar Saastamoinen ook aan deel nam, werd vanuit Sortavala per boot een bezoek gebracht aan het Valamo klooster, op het eiland Valaam in het Ladogameer. Hier kreeg Prins Hendrik

van de kloosterleiding een heel bijzonder cadeau, een icoon met daarop de heiligen Sergius en Herman, die volgens de overlevering het klooster zouden hebben gesticht in de 10de eeuw. Sergius zou een Griekse monnik zijn geweest en Herman een Kareliër.

Op de terugweg heeft Prins Hendrik nog een aantal dagen bij het echtpaar Saastamoinen gelogeed, dat eigenaar was van de kartano Papinniemi in Heinävesi, niet zo ver van Kuopio. De vader van Yrjö Saastamoinen, Herman Saastamoinen, een rijke houthandelaar, had Papinniemi in 1908 gekocht. Yrjö Saastamoinen is van 1919 tot 1926 gezant van Finland in Nederland geweest en zijn broer Armas van 1926 tot 1932 (hij had als standplaats Londen). Waarschijnlijk was het in die tijd niet ongewoon dat zoons uit rijke families in aanmerking kwamen voor diplomatieke functies.

Icoon met de heiligen Sergius en Herman, de stichters van het Valamo klooster. | Ikoni jossa kuvattuna pyhittäjäisät Sergius ja Herman, Valamon luostarin perustajat.

illallinen pariskunta Saastamoisen kotona. Seuraavana päivänä seurue oli saanut kutsun lounaalle ulkoministeri Hjalmar Procopélta ja sitä seuraavana iltana Saksan suurlähettilään tarjoaman illallisen jälkeen, matkusti prinssi Hendrik seurueineen yksityisellä junalla Itä-Suomeen. Juna oli varattu erityisesti häntä varten Suomen hallituksen toimesta.

Junamatka kulki niin kutsuttua Karjalan linjaa pitkin, joka suurimmalta osaltaan on tänä päivänä Venäjän puolella. He matkustivat Viipurin ja Sortavalan kautta Joensuuhun. Matkan aikana, johon osallistuivat myös pariskunta Saastamoinen, tehtiin vierailu Sortavalasta käsin Valamon luostariin, Valamon saareen Laatokan järvellä. Prinssi Hendrik sai luostarin johdolta aivan erityisen lahjan, ikonin joka kuvasi pyhittäjäisiksi kutsuttuja Sergiusta sekä Hermania, jotka perimätie-

Hjalmar Procopé, Minister van Buitenlandse Zaken van Finland tijdens de bezoeken van Prins Hendrik. | Hjalmar Procopé, Suomen Ulkoministeri Prinssi Hendrikin Suomen vierailujen aikana.

In Papinniemi heeft Prins Hendrik zijn icoon uit het Valamo klooster vergeten of moedwillig achtergelaten. De familie Saastamoinen heeft de icoon vervolgens aan de muur gehangen op de tweede verdieping van het hoofdgebouw van de kartano, wat grote gevolgen heeft gehad. Wat is er gebeurd? In 1940, na de Winteroorlog, werd Oost-Karelië door de Sovjet-Unie geannexeerd en de monniken in het Valamo klooster besloten om naar Fins gebied te uit te wijken. Zij hadden van het communistische bewind, dat kerkelijke bezittingen nationaliseerde en atheïsme propageerde, weinig goeds te verwachten. De monniken vluchtten eerst naar een behuizing in Kannonkoski, ongeveer 70

De familie Saastamoinen. Onder andere, op de achterste rij in het midden Herman Saastamoinen, voorste rij helemaal links Yrjö Saastamoinen, die later gezant werd in Den Haag van 1919 tot 1926 en voorste rij helemaal rechts Amas Saastamoinen, die later gezant werd in Den Haag (standplaats Londen) van 1926 tot 1932. Foto genomen omstreeks 1900 door Victor Barsokevitsch. | Perhe Saastamoinen. Takarivissä keskellä Herman Saastamoinen, eturivissä vasemmalla Yrjö Saastamoinen, joka toimi Suomen lähettiläänä Haagissa vuodesta 1919 vuoteen 1926 sekä alarivissä oikealla Amas Saastamoinen, joka toimi myös lähettiläänä Haagissa vuodesta 1926 vuoteen 1932 (komennuspaikkana Lontoo). Kuva on otettu vuoden 1900 paikkeilla ja valokuvaajana toimi Victor Barsokevitsch.

km ten noorden van Jyväskylä, maar daar was heel weinig ruimte. Vervolgens tipte president Kyösti Kallio de kloosterleiding dat de Papinniemi kartano te koop stond, en dat de Finse regering van oordeel was dat deze buitenplaats een goed alternatief kon zijn voor het Valamo klooster.

Een aantal monniken ging een kijkje nemen in de Papinniemi kartano en zij troffen daar tot hun grote verbazing op de tweede verdieping de icoon aan met de heiligen Sergius en Herman. Zij zagen dit als een aanwijzing van God. Hoe was het anders mogelijk dat een icoon uit hun klooster op een eiland in het veraf gelegen Ladogameer, zo maar te vinden was in de binnenlanden van Savo? Yrjö Saastamoinen heeft nog wel uitgelegd hoe de icoon daar terecht was gekomen en dat de Nederlandse Prins Hendrik hier debet aan was. Maar de abt van het klooster bleef er bij

don mukaan perustivat luostarin 900-luvulla. Sergiuksen kerrotaan olleen kreikkalainen munkki ja Herman oli kotoisin Karjalasta.

Prinssi Hendrik viipyi paluumatkalla vielä muutaman päivän pariskunta Saastamoisen luona. Pariskunta omisti Papinniemen kartanon Heinävedellä, joka sijaitsee lähellä Kuopiota. Yrjö Saastamoisen isä, Herman Saastamoinen, rikas puutavarakauppias oli ostanut Papinniemen vuonna 1908. Yrjö Saastamoinen oli Suomen suurlähettiläs Alankomaissa vuosina 1919-1926 ja hänen veljensä Armas Saastamoinen vuosina 1926-1932 (komennuspaikkana Lontoo). Siihen aikaan oli ilmeisesti tavanomaista että rikkaiden perheiden pojat saivat helpoimmin diplomaattisia tehtäviä.

Prinssi Hendrik unohti tai hylkäsi tarkoituksella Valamosta lahjaksi saamansa ikonin

dat het een teken uit de hemel was en in juli 1940 werd de koop gesloten. Het landgoed had een oppervlakte van liefst 306 ha.

De Papinniemi kartano in Heinävesi werd dus het nieuwe Valamo klooster. Het complex is later uitgebreid met nieuwe gebouwen. In het oude houten hoofdgebouw is in 2012 brand uitgebroken die de zolderverdieping heeft verwoest. Maar hierbij zijn geen kostbaarheden verloren gegaan.

Prins Hendrik is in 1929 ook op bezoek geweest bij generaal Mannerheim in zijn zomerhuis in Hanko. Dit was na de rondreis door Oost-Finland en de reden voor het bezoek had waarschijnlijk te maken met het Rode Kruis. Prins Hendrik was sinds 1909 voorzitter van het Nederlandse Rode Kruis en generaal Mannerheim (vanaf 1933 maarschalk Mannerheim) sinds 1922 van het Finse Rode Kruis.

Het nieuwe Valamo klooster in Heinävesi in de voormalige kartano Papinniemi. | Uusi Valamon luostari entisessä Papinniemen kartanossa.

Tijdens dit bezoek van Prins Hendrik zijn drie heel bijzondere foto's genomen door de fotograaf Eino Partanen. Een van deze foto's is nog onlangs in 2012 te zien geweest op een tentoonstelling in het museum in Hanko. Op deze foto zitten van links naar rechts voor

Papinniemeen. Saastamoiset ripustivat ikonin toiseen kerrokseen seinälle mielenkiintoisin seurauksin. Mitä sitten tapahtuikaan? Vuonna 1940, talvisodan jälkeen, Itä-Karjala liitettiin Neuvostoliittoon ja Valamon luostarin munkit päättivät siirtää luostarin Suomen puolelle. Munkit olivat ymmärtäneet etteivät voineet odottaa mitään erityisen hyvää uuden Neuvostoliiton kommunistiselta hallinnolta, joka kansallisti kirkkojen omaisuutta ja levitti ateismin ideaa, joten munkit pakenivat ja asettuivat asumaan ensin koulurakennukseen Kannonkoskella, joka sijaitsee noin 10 kilometriä Jyväskylästä pohjoiseen. Rakennus ei ollut heille tarpeeksi iso joten he etsivät parempaa sijoittumispaikkaa ja pian luostarin johtajat saivatkin presidentti Kyösti Kalliolta vinkin että Papinniemen kartano oli myytävänä, ja että Suomen hallitus katsoi

tämän kartanon olevan hyvä vaihtoehto uudeksi paikaksi Valamon luostarille.

Osa munkeista menivät tutustumaan Papinniemeen ja löysivät suureksi yllätykseks toisessa kerroksessa ikonin jonka olivat antaneet lahjaksi prinssi Hendrikille. He katsoivat tämän olevan Jumalan johdatusta, kuinka muuten olisi ollut mahdollista että ikoni heidän luostaristaan, kaukaa Laatokan järven saaresta, niin vain löytyisi Savon sisämaasta? Yrjö Saastamoinen selitti kyllä miten ikoni oli tiensä kartanoon löytänyt, ja että prinssi Hendrik oli tähän syyllinen, mutta luostarin apotti pysyi kannassaan, kyseessä oli hänen mielestään merkki taivaasta ja heinäkuussa 1940 tehtiin kaupat kartanosta. Kartanolla oli maita vajaat 306 hehtaaria.

Papinniemen kartanosta tuli näin ollen uusi Valamon luostari. Aluetta laajennettiin myö-

het zomerhuis: Karin Ramsay (vrouw van de scheepsmagnaat Henrik Ramsay, die tijdens de Vervolgoorlog korte tijd Minister van Buitenlandse Zaken is geweest), jonkheer E. van Loon (kamerheer van Prins Hendrik), Marguerite Gripenberg (halfzuster van Mannerheim), Yrjö Saastamoinen (voormalig zaakgelastigde voor Finland in Den Haag), Arvid Nordenstreng (burgemeester van Hanko), Georg Achates Gripenberg (echtgenoot van de halfzuster van Mannerheim), mevrouw Saastamoinen, Prins Hendrik (met hoed), baron Johan Cronstedt, Eva Linder (goede vriendin van Mannerheim, er is omstreeks 1919 sprake van geweest dat hij met Eva Linder zou trouwen), generaal Mannerheim en barones Eva Cronstedt.

De twee andere foto's van Eino Partanen zijn in de omgeving van het zomerhuis genomen.

Karin Ramsay en Mary Procopé (de eerste vrouw van minister Hjalmar Procopé, die niet bij het bezoek van Prins Hendrik in Hanko is geweest), werden door generaal Mannerheim geregeld gevraagd om hem te vergezellen naar concerten en andere evenementen. Hij noemde ze wel zijn twee 'goede feeën'. Het waren knappe dames uit de 'high society', waar Mannerheim zich goed bij thuis voelde. Karin Ramsay werkte ook voor het Finse Rode Kruis, waarbij ze de generaal vaak assisteerde. Dit is waarschijnlijk de reden geweest dat zij aanwezig was bij het bezoek van Prins Hendrik.

Mary Procopé is in 1926 van haar echtgenoot Hjalmar Procopé gescheiden (hierna is Hjalmar nog drie keer getrouwd geweest). Mannerheim liet in een brief, gedateerd 1 augustus 1929, aan Mary weten dat het bezoek van Prins Hendrik hem zwaar was gevallen en

hemmin uusilla rakennuksilla. Vanhassa puisesa päärakennuksessa oli vuonna 1912 tulipalo, joka tuhosi ullakkokerroksen kokonaan, onneksi mitään todella arvokasta ei tuhoutunut.

Prinssi Hendrik vieraili vuonna 1929 myös kenraali Mannerheimin kesähuvilalla Hangossa tehtyään kiertomatkan Itä-Suomessa. Vierailulla oli ilmeisesti jotain tekemistä Punaisen Ristin kanssa. Prinssi Hendrik oli vuodesta 1909 alkaen Alankomaiden punaisen ristin puheenjohtaja ja kenraali Mannerheim (vuodesta 1933 marsalkka Mannerheim) taas vuodesta 1922 Suomen punaisen ristin puheenjohtaja. Hangon matkan aikana otti valokuvaaja Eino Partanen kolme erityistä valokuvaa, joista yksi oli vuonna 1912 nähtävänä eräässä näyttelyssä Hangon museossa. Kyseisessä kuvassa istuvat kesähuvilan edessä vasemmalta oikealle lueteltuna: Karin Ramsay (laivanvarustaja

Henrik Ramsayn aviopuoliso, Henrik Ramsay oli jatkosodan aikana lyhyen aikaa ulkoministeri), kartanonherra E. van Loon (prinssi Hendrikin kamariherra), Marguerite Gripenberg (Mannerheimin sisarpuoli), Yrjö Saastamoinen (entinen Suomen asiamies Haagissa), Arvid Nordenstreng (Hangon pormestari), Georg Achates Gripenberg (Mannerheimin sisarpuolen aviopuoliso), Rouva Saastamoinen, prinssi Hendrik (kuvassa hattu päässä), paroni Johan Cronstedt, Eva Linder (Mannerheimin ystävätär, vuoden 1919 tienoilla oli huhuja että hän menisi naimisiin Eva Linderin kanssa), kenraali Mannerheim ja paronitar Eva Cronstedt.

Kaksi muuta Eino Partasen ottamista kuvista otettiin kesähuvilan läheisyydessä.

Kenraali Mannerheim pyysi Karin Ramsaytä ja Mary Procopéa (ministeri Hjalmar Procopén ensimmäinen vaimo, joka ei ollut paikalla

Op de trap voor het zomerhuis van generaal Mannerheim in Hanko in 1929 v.l.n.r.: Karin Ramsay, jonkheer E. van Loon, Marguerite Gripenberg, Yrjö Saastamoinen, Arvid Nordenstreng, Georg Achates Gripenberg, mevrouw Saastamoinen, Prins Hendrik, baron Johan Cronstedt, Eva Linder generaal Mannerheim en barones Eva Cronstedt. Deze foto is genomen door de fotograaf Eino Partanen (Bron: Eino ja Aini Partasen Valokuva-arkisto). | Kuva otettu kenraali Mannerheimin kesähuvilan rappusilla Hangossa vuonna 1929. Vasemmalta oikealle: Karin Ramsay, kartanonherra E. van Loon, Marguerite Gripenberg, Yrjö Saastamoinen, Arvid Nordenstreng, Georg Achates Gripenberg, rouva Saastamoinen, prinssi Hendrik, paroni Johan Cronstedt, Eva Linder, kenraali Mannerheim ja paronitar Eva Cronstedt. Valokuvaajana Eino Partanen (Lähde: Eino ja Aini Partasen Valokuva-arkisto).

prinssi Hendrikin vierailun aikana) säännöllisesti seurakseen konsertteihin ja muihin tapahtumiin. Mannerheim kutsuikin heitä hyviksi haltijattarikseen. He olivat kaksi kaunista ylemmän luokan naista joiden kanssa Mannerheim tunsikin olonsa kotoisaksi. Karin Ramsay työskenteli myös Suomen punaisella ristillä ja usein myös kenraalin avustajana, joka oli ilmeisesti syynä siihen että Karin Ramsay oli läsnä prinssi Hendrikin vierailun aikana. Mary Procopé erosi Hjalmar Procopésta vuonna

na 1926 (tämän jälkeen Hjalmar oli vielä kolme kertaa naimisissa). Mannerheim kirjoitti Mary Procopelle kirjeessä joka oli päivätty 1. elokuuta 1929, että prinssi Hendrikin vierailu oli ollut hänelle raskas kokemus ja pyysi Maryä vieraaksen kesähuvilalleen seuraavalla viikolla (Mary oli juuri kuukausi aikaisemmin viettänyt muutaman päivän Hangossa Mannerheimin luona). Sakari Virkkuselta vuonna 1992 ilmestyneen kirjan mukaan Mannerheim kirjoitti seuraavasti "Selvisin juuri ja juuri Alan-

Prins Hendrik en generaal Mannerheim in Hanko in 1929. Foto genomen door de fotograaf Eino Partanen (Bron: Eino ja Aini Partasen Valokuva-arkisto). | Prinssi Hendrik ja kenraali Mannerheim Hangossa 1929. Valokuvaajana Eino Partanen (Lähde: Eino ja Aini Partasen Valokuva-arkisto).

nodigde haar uit de volgende week bij hem te komen logeren in zijn zomerhuis (zij had een maand eerder ook al enkele dagen bij hem in Hanko doorgebracht). Volgens het boek van Sakari Virkkunen, uit 1992, heeft Mannerheim o. a. geschreven: "Ik heb net het bezoek overleefd van de Nederlandse prinsgemaal, prins Hendrik, en hoop dat je mij met een bezoek aan Hanko weer wat komt opvrolijken".

De reis naar Finland in 1930

In juni 1930 is Prins Hendrik eerst naar de steden Leipzig en Dresden in Duitsland gereisd, waar hij tentoonstellingen heeft bezocht. Vandaar reisde hij door naar Zweden en Finland.

In Finland viel zijn bezoek samen met een bezoek van een Nederlandse delegatie bij de Volkenbond, die onder leiding stond van de oud-minister Mr. J. Schokking. De delegatie

kwam op 30 juni 1930 's middags om 5 uur in Helsinki aan met het stoomschip Ilmatar uit Lübeck. Prins Hendrik was kort daarvoor uit Stockholm aangekomen. Een jaar eerder had een Finse delegatie bij de Volkenbond een bezoek aan Nederland gebracht.

De Volkenbond-delegatie en Prins Hendrik kregen 's avonds door de Finse autoriteiten een diner aangeboden in hotel Seurahuone in Helsinki. Op 14 juli 1930 is Prins Hendrik naar Zweden teruggereisd, waar hij samen met de Zweedse koning een regatta heeft bijgewoond.

Nawoord

De Finse avond in het Stedelijk Museum in Amsterdam, in april 1931, ter gelegenheid van de tentoonstelling van Finse wandkleden, is de enige keer geweest dat de Vereniging Nederland-Finland (Finsch-Nederlandsche

komaisen prinssipuolison, prinssi Hendrikin vierailusta ja toivon että tulisit ilostuttamaan minua vierailullasi Hankoon."

Matka Suomeen 1930

Kesäkuussa 1930 prinssi Hendrik matkusti ensin Leipzikiin ja Dresdeniin Saksassa, joissa hän tutustui muutamiin näyttelyihin ja sieltä hän matkusti eteenpäin Ruotsiin ja Suomeen. Suomessa hänen vierailunsa osui samaan aikaan Kansainliiton Alankomaiden valtuuskunnan vierailun kanssa, valtuuskuntaa johtivat entinen ministeri (oikeustieteen maisteri) J. Schokking. Valtuuskunta saapui Helsinkiin 30. kesäkuuta 1930, kello 17.00, höyrylaiva Ilmattarelta joka oli aloittanut matkansa Lyypekestä. Prinssi Hendrik oli saapunut Helsinkiin Tukholmasta vain vähän ennen heitää. Kansainliiton Suomen valtuuskunta oli vie-

raillut Alankomaissa vuotta aiemmin.

Prinssi Hendrikille sekä kansainliiton valtuuskunnalle tarjottiin illallinen hotelli Seurahuoneella Suomalaisten valtaapitävien toimesta. Prinssi Hendrik matkusti takaisin Ruotsiin 14. heinäkuuta 1930 jolloin hän osallistui Ruotsin kuninkaan kanssa regattaan.

Jälkisanat

Suomalainen ilta kaupunginmuseossa Amsterdamissa huhtikuussa 1931 oli ainoa kerta jolloin Alankomaat-Suomi Yhdistyksen vieraana oli kuningashuoneen jäsen. Kyseessä oli siis ainutkertainen tapahtuma yhdistyksen 90-vuotisen olemassa olon aikana. Muiden hallituksen jäsenten ja erityisesti puheenjohtaja Willem graadt van Roggenin korkea asema sen aikaisessa yritysmaailmassa on varmasti auttanut asiaa. Jaarbeursin (joka sijaitsee Utrechtin

Vereniging) een lid van het koninklijk huis tot gast heeft gehad. Dit is toch wel een heel unieke gebeurtenis geweest in het 90-jarige bestaan van de vereniging. Dat dit indertijd mogelijk was, zal er ook mee te maken hebben gehad dat de bestuursleden, en dat gold in het bijzonder voor de voorzitter Willem Graadt van Roggen, hoge functies bekleedden in het bedrijfsleven. Als secretaris-generaal van de Jaarbeurs in Utrecht had Willem Graadt van Roggen al meerdere malen een ontmoeting gehad met Prins Hendrik. Prins Hendrik had voor de tentoonstelling een Fins wandkleed uit de 18de eeuw in bruikleen afgestaan. Vermoedelijk was dit een cadeau dat hij op een van zijn Finse reizen heeft ontvangen. In tegenstelling tot de icoon met de heiligen Sergius en Herman, had hij dit kleed kennelijk wel meegenomen naar Nederland.

kaupungissa) näyttely- ja kongressikeskuksen pääsihteerinä, tapasi Willen Graadt van Roggen prinssi Hendrikin useamman kerran. Prinssi oli lainannut ryijynäyttelyyn (jonka yhteydessä Suomalainen ilta järjestettiin) omistamansa Suomalaisen ryijyn 1700-luvulta, jonka hän ilmeisesti oli saanut lahjaksi yhdellä Suomen matkoistaan. Vastoin kuin valamolaisen ikonin tapauksessa, ryijyä ei oltu unohdettu vaan se oli tuotu Alankomaihin asti. Kaiken kaikkiaan, oli mielenkiintoista saada tietää että prinssi Hendrik osoitti niin paljon kiinnostusta Suomea kohtaan.

Arnold Pieterse

Käännös: Anne Hellström

Alles bij elkaar blijft het toch wel bijzonder dat Prins Hendrik zo veel belangstelling voor Finland heeft gehad.

Arnold Pieterse

Literatuur

- Ivalo, Mielikki (1974). Pyörteissä: diplomaatiperheen elämää sodanjälkeisessä Euroopassa ja Aasiassa. Weilin ja Göös, Helsinki.
- Jonge, J.A. de (1988). Hendrik, Prins der Nederlanden, Hertog van Mecklenburg-Schwerin. De Bataafse Leeuw, Amsterdam. 152p.
- Rijsinge, F. van (2006). Het Kersten Spiel. Het omstreden netwerk van de masseur van Himmler. Boom, Amsterdam. 132p.
- Screen, J.E.O. (1988). Mannerheim, the Finnish years. Hunt & Company, London. 288p.
- Virkkunen, Sakari (1992). Mannerheimin kääntöpuoli. Otava, Helsinki. 171p.

Lähdekirjallisuus:

- Ivalo, Mielikki (1974). Pyörteissä: diplomaatiperheen elämää sodanjälkeisessä Euroopassa ja Aasiassa. Weilin ja Göös, Helsinki.
- Jonge, J.A. de (1988). Hendrik, Prins der Nederlanden, Hertog van Mecklenburg-Schwerin. De Bataafse Leeuw, Amsterdam. 152p.
- Rijsinge, F. van (2006). Het Kersten Spiel. Het omstreden netwerk van de masseur van Himmler. Boom, Amsterdam. 132p.
- Screen, J.E.O. (1988). Mannerheim, the Finnish years. Hunt & Company, London. 288p.
- Virkkunen, Sakari (1992). Mannerheimin kääntöpuoli. Otava, Helsinki. 171p.

Van een koersvaste specialistische bedrijfsvoering naar een dynamische uitdaging!

Rokade heeft in samenwerking met Brada nu ook een kantoor in Helsinki geopend.

Rokade Advies B.V. Fiscalisten/Juristen/Administrateurs

Maaskade 159a, 3071 NR Rotterdam

www.rokade.org | info@rokade.org | +31 10 265 19 90

Brada Rokade Oy Verolakimiehet/Lakimiehet/Kirjanpitäjät

Eteläesplanada di 24A krs 5, 00130 Helsinki

www.brada-rokade.com | + 358 94 245 0123

Voigt Travel feliciteert

Vereniging Nederland-Finland met haar 90-jarig jubileum.

VOIGTTRAVEL
VAN REIZEN NAAR BELEVEN

www.voigt-travel.nl
info@voigt-travel.nl
tel 035-69 90 322

Scandinavië kenners VDM Webshop

- **Moderne
hedendaagse
glaskunst**
- **Elandleer**

Kijk op agenda (website) en
maak een afspraak.
Bestellen via de website.

www.vdm-glaskunst.nl

www.elandleer.nl

Hallo, mijn naam is Jort

Hallo, mijn naam is Jort en ik ben 4 jaar. Ik wil jullie graag vertellen over mijn reis naar Finland die ik in februari met Mummu, mama en broertje Mika heb gemaakt. Maar ik zal beginnen met me even voor te stellen. Mijn naam

is Jorrit Urho Jager en met mijn mama Nynke Inkeri en broertje Mika Jurre woon ik in Groningen. Wij hebben ook nog 2 poezen Bodhi en Kimmey. Zoals je wel aan onze voornamen kunt zien hebben we Fins bloed. Mijn mummu is namelijk Finse. Mijn broertje Mika is 27-12-2012 geboren en is zo lief en schattig. Omdat mama nu nog verlof had was dit een goed moment om naar Finland te gaan. Ik was er ook nog nooit geweest. Ik heb er natuurlijk al vaak over gehoord en toen ik nog in mama's buik zat ben ik er wel 2 keer geweest. Waarschijnlijk dat ik daarom het Finse eten ook zo lekker vind. Fins Kersteten, lihapiirakka, hapankorppu en natuurlijk moomin lakku's. Ook ben ik

Nynke Inkeri
Jager

67

Hei, minun nimeni on Jort

Hei, minun nimeni on Jort ja minä olen 4 vuotta. Haluan mielelläni kertoa teille helmikuun matkastani Suomeen mummun, maman ja pikkuveljeni Mikan kanssa. Mutta aloitan ensin itseni esittelyllä. Nimeni on Jorrit Urho Jager, maman nimi on Nynke Inkeri ja pikkuveljeni nimi on Mika Jurre ja me asumme Groningenissa. Meillä on myös kaksi kissaa Bodhi ja Kimmey. Niin kuin meidän nimistämme voi patella, meillä virtaa suvussamme suomalaista verta. Minun mummu on nimittäin suomalainen. Minun pikkuveljeni Mika on syntynyt 27. joulukuuta 2012 ja hän on niin ihana ja suloinen. Koska mummulla

oli vielä lomaa tämä oli hyvä hetki matkustaa Suomeen. Minä en ole vielä koskaan käynyt siellä. Minä olin luonnollisesti kuullut monta kertaa puhuttavan Suomesta ja kun olin vielä maman mahassa olen käynyt kaksi kertaa Suomessa. Varmaan sen vuoksi minusta suomalainen ruoka on niin hyvää. Suomalainen jouluruoka, lihapiirakka, hapankorppu ja tietenkin Muumi-laku. Olemme myös vierailleet Harksteden juhannuksen vietossa maman kanssa kun olin melkein 1,5 vuotta. En vielä pystynyt kävelemään ilman tukea, mutta hot tubia vasten kävely sujui mukavasti, kädet lämpimään veteen kastaen. Sen jälkeen sau-

naan ja makupaloja maistamaan. Mutta nyt sitten Suomen matkaan. Isoisä vei meidat Bremeniin ja sieltä me lensimme Tampereelle. Minusta pitkä odottaminen ei ollut kivaa ja kaikki se vaiva porttien ja turvatarkastamisen kanssa. Mutta matka itse sujui joutuisasti. Tampereella oli paljon lunta, se tuntui ihan aidolta talvipäivältä!!! Menimme bussilla rautatieasemalle ja sieltä junalla Helsinkiin. Intercity junassa oli lasten vaunu. Se oli minusta loistava. Mukavasti leikkien, ryntäillen sinne tänne ja liukumaestä laskien kaksi tuntia matkailua olivat pian ohitse. Helsinkiin saapuessamme söimme ensimmäiseksi lihapiirakat. Mama ja mummu sanoivat, että se oli aina maukkainta Helsingin rautatieasemalla. Suomalaisen sinapin jätin kyllä väliin, se oli liian väkevää minulle. Tämän jälkeen menimme metrolla Kamppiin. Se oli

kyllä jännittävää vaikka se ei kestänyt kauaa. Ja sitten etsimään Eerikinkatua. Se kesti kauan. Mama luuli, että mummu tiesi tien Eerikinkadulle ja se ei ollut aivan näin. Kaikina viime vuosina Helsinki oli muuttunut paljon. Mutta onneksi mummu puhui Suomea ja eräs ystävällinen nainen osasi kertoa tien. Saapuessamme kadulle näimme Omena hotellin ison punaisen omenan ja emme voineet enää eksyä tieltä. Huoneessamme oli sohva mistä mama teki vuoteen minulle. Pian oli aika menna nukkumaan unilelujen Didi joka oli valkoinen hiiri ja kahden punaisen Ikean pehmokissan kanssa. Seuraavana aamuna söimme ensin aamupalaksi tietenkin hapankorppua ja karjalanpiirakkaa. Me kävelimme keskustaan ja sieltä menimme raitiovaunulla Mikan luokse Mäkelankadulle. Mika on mummun pikkuveli ja ma-

met mama naar de midzomerviering in Harkstede geweest toen ik bijna 1,5 was. Ik kon nog net niet los lopen maar wel langs de hottub, lekker met mijn handjes in het warme water. Daarna in de sauna en lekkere hapjes.

Maar nu dan echt naar Finland. Opa bracht ons naar Bremen en vandaar uit vlogen we naar Tampere. Ik vond het lange wachten niet zo leuk en dat gedoe met die poortjes en beveiliging. Maar de reis verliep voorspoedig. In Tampere lag al veel sneeuw, het leek wel een winterdag!!! Met de bus gingen we naar het station en vandaar met de trein naar Helsinki. In de IC was een speciale kindervagon. Dit vond ik geweldig. Lekker spelen, klauteren en glijden. De 2 uur waren zo voorbij. In Helsinki aangekomen hebben we eerst een lihapiirakka gegeten. Mama en mummu zeggen altijd dat de lekkerste op het station in Helsinki te krijgen zijn. Alleen liet ik de Finse

sinappia voor gezien, die is mij wat te scherp. Daarna met de metro naar Kamppi. Dat was wel spannend al duurde het maar heel kort. En toen op zoek naar de Eerikinkatu. Nou dat duurde lang. Mama dacht dat mummu de weg wel wist en dat klopte toch niet helemaal. In al die jaren is er in Helsinki toch heel wat veranderd. Maar gelukkig kan mummu Fins en wist een aardige mevrouw de weg. In de straat aangekomen zagen we de grote rode appel van het Omena hotel en konden we het niet meer missen. In onze kamer was een bank en daar kon mama een bedje voor mij van maken. Het was al snel tijd om met mijn knuffels, een 'wit' muisje dat Didi heet en 2 rode Ikea poezenknuffels die poesje mauw heten, te gaan slapen.

De volgende morgen eerst ontbijten met natuurlijk hapankorppu en karjalanpirakka's. We gingen de stad in en met de tram

man setä. Virallisesti siis isosetä, mutta minä kutsun hantä vain Mikaksi. Nyt meillä on siis Iso-Mika ja Pikk-Mika. Mika asuu keltaisessa talossa missä on paljon portaita ja hänellä oli paljon hyvää syötävää. Se oli kylläkin pieni asunto. Mama kutsuu sitä huoneistoksi. Tämän jälkeen menimme raitiovaunulla takaisin hotellille. Minä tunsin tien raitiovaunuyrskältä hotellille hyvin. Seuraavana aamuna menin mamen kanssa Helsingin läpi raitiovaunulla, linja 3T. Minusta raitiovaunussa oli hauskaa, mutta ei ollut kivaa, että mummu ja Mika eivät olleet mukana. Onneksi iltpäivällä menimme mamen serkun Pekan ja hänen vaimonsa Katrin luokse. Sinne tulivat kaikki mamen serkut ja mummun sisko miehensä kanssa. Pekalla ja Katrilla oli pieni tyttö jonka nimi on Amanda, minusta hän oli hyvin ihaana. Mukana olivat myös Jonne ja Jami, ma-

man serkun Timon pojat. Jonne ja minä muistimme toisiamme. Mama sanoi, että me muistutamme mamen mummua. Tämähän on mamen mummu, miten monimutkaista! Onko han sitten minun mummu?! Vierailu oli todella mukava. Pekka ja Katri asuvat lähellä metropysäkki 1:stä joka on kauempana kuin Itäkeskus, joten minun täytyi istua metrossa aika pitkään, mutta minusta se ei ollut niin kamalaa. Se oli aika jännittävää ja Kampissa sain mennä mummun kanssa hyvin korkeilla ja pitkällä rullaportaille. Mama ja Mika menivät hissillä. Illalla katsoin lyhyen DVD:n ja sitten nukkumaan. Seuraavana päivänä lähdemme aikaisin Vaasaan. Mama oli buukannut kaikki matkajärjestelyt internetissä ja me menemme pendolinolla. Internetissä mama näki hyvin istumapaikkojen sijannit. Valitettavasti junassa ei ollut leikkivaunua, mutta

naar het huis van Mika aan de Mäkälänkatu. Mika is het broertje van Mummu en de oom van mama. Dus officieel mijn oudoom maar ik zeg gewoon Mika. Maar nu hebben we dus een Iso Mika en een pikku Mika. Mika woont in een geel huis met veel trappen en er was veel lekker eten. Het was wel een klein huisje. Mama noemde het een flat. Daarna weer naar het hotel met de tram. Ik wist al goed de weg van de tramhalte naar het hotel. De volgende morgen ging ik met mama in de tram door Helsinki, Lijn 3T. Ik vond het wel leuk in de tram maar vond het niet leuk dat Mummu en Mika niet mee waren. Gelukkig gingen we 's middags naar mama's neef Pekka en zijn vrouw Katri. Daar kwamen al mama's neven en ook Mummu's zus en haar man. Pekka en Katri hebben een klein meisje dat Amanda heet en ik vind haar erg lief. Ook kwamen Jonne en Jami, de kindjes van mama's neef Timo. Jonne

en ik lijken erg op elkaar. Mama zegt dat we op mummu's mama lijken. Dat is weer mama's mummu, wat ingewikkeld zeg. Is het dan mijn Mumumu?! Het was erg gezellig. Pekka en Katri wonen vlakbij de metrohalte 1 verder dan Itäkeskus dus het was best lang dat ik in de metro moest zitten maar dat vond ik niet erg. Het was wel spannend en bij Kamppi mocht ik met oma op een hele hoge en lange roltrap. Mama en Mika gingen met de lift. 's Avonds nog even een DVDtje en weer slapen. Want de dag erop gingen we al weer vroeg naar Vaasa. Mama had online alles geboekt en we gingen met de pendolino. Online kon mama goed zien waar de zitplaatsen waren. Er was helaas geen speelwagon maar wel veel ruimte voor de kinderwagen en dicht bij het restaurant. De meneer die de trein schoonmaakte hielp mama meteen mee met de wagen in de trein tillen. Dat gebeurde

tila lastenvaunuille kyllä ja ravintolavaunu oli lähellä. Herra joka siivosi junaa auttoi mamaa vaunun kantamisessa junaan. Näin tapahtui oikeastaan joka kerta kun menimme junalla. Ihmiset auttoivat noin vain kysymättä mitään. Mama oli ottanut kannettavan DVD-soittimen mukaan ja minä katsoin neljän tunnin aikana paljon lasten elokuvia. Junassa kuulutettiin, että saapuisimme jonkin verran

myöhemmin Vaasaan. Saavuimme Vaasaan vain 5 minuuttia myöhässä aikataulusta. Vaasassa asuimme Juhan ja Sannan sekä heidän lastensa Villemin ja Veetin luona. Juha oli aikaisemmin ollut mummun päiväkodissa Tolbertissa harjoittelijana ja asui tuolloin mummun ja mufan luona. Minun sedästäni Jarkosta ja Juhasta tuli hyviä ystäviä ja mama sai kahden veljen lisäksi vielä yhden veljen. Me yövyimme siis Juhan ja Sannan luona. Villemi on yhtä vanha kuin minä, se oli kivaa. Leikimme yhdessä lumessa. Sen jälkeen laitoimme ulkoilupuvut kylpyhuoneen lattialle kuivumaan. Lattia oli lämmin ja se oli outoa. Näin ei ole meidan talossa. Villemi ja Veeti tykkäsivät minun lastenelokuva DVD:stä vaikkakin ne olivat hollannin kielellä. Katselimme ohjelmaa mukavasti yhdessä sohvalla. Ja tietenkin saimme jälleen suomalaisia herk-

eigenlijk elke keer als we met de trein gingen. Dat mensen zomaar helpen zonder het te hoeven vragen. Mama had de draagbare Dvd-speler mee en ik heb de 4 uur heel veel babytvfilmpjes gekeken. Er werd omgeroepen dat we wat later in Vaasa zouden aankomen. Met slechts 5 minuten vertraging kwamen we aan. In Vaasa bleven we bij Juha en Sanna en hun jongetjes Villemi en Vetti. Juha heeft vroeger bij mummu op het kinderdagverblijf in Tolbert stage gelopen en logeerde toen bij mummu en mufa. Mijn oom Jarkko en Juha zijn dikke vrienden geworden en mama kreeg er na 2 broertjes nog een broertje bij. Dus we gingen logeren bij oom Juha en tante Sanna. Villemi is net zo oud als ik dus dat was leuk. Samen met de jongens lekker in de sneeuw spelen. En daarna de skipakken op de badkamervloer leggen. Die vloer was warm, dat was raar. Dat hebben we thuis niet.

Villemi en Vetti vonden mijn babytv dvd'tjes ook leuk, ook al waren ze in het Nederlands. Gezellig samen op de bank kijken. En natuurlijk weer lekkere Finse dingen. Na een paar dagen gingen we weer door naar Seinäjoki. Daar logeerden we bij mummu's nicht Satu en haar man en hun kinderen Olli, Eveliina en Karoliina. De meisjes noemden we KK en EK. Eerst gingen we langs bij mummu's tante, het zusje van mama's mummu. Zij was de laatste van 10 kinderen die nog leefde. Ze vond het zo leuk dat we er waren en vond mijn broertje Mika erg lief. Satu woont in een heel mooi groot huis aan een meer waar ik lekker kon spelen. Samen met de grote kinderen ben ik wezen schaatsen, snowboarden en in de sneeuw spelen. Ook vertelde mummu dat ze na de sauna met de blote billen in de sneeuw gingen. Dat vond ik maar raar maar ze deden het echt. En ik deed dapper mee. Hoezo Fins

kuja. Parin päivän jälkeen jatkoimme matkaa Seinäjoelle. Siellä yövyimme mummun serkun Satun, hänen miehensä ja lastensa Ollin, Eveliinan ja Karoliinan luona. Kutsuimme tyttöjä KK:ksi ja EK:ksi. Ensin menimme maman tädin luokse, mummun siskon. Hän oli viimeinen kymmenestä sisaruksesta joka vielä eli. Heistä oli todella mukavaa, että olimme heillä kylässä ja he pitivät veljestäni Mikasta erittäin paljon.

Satu asuu suuressa kauniissa talossa järven rannalla, jossa voin mukavasti leikkiä. Yhdessä isompien lasten kanssa olen käynyt luistelemassa, lumilautailemassa sekä leikkimässä lumessa. Mummu kertoi myös, että he menevät saunan jälkeen peppu paljaana lumeen. Se oli minusta todella outoa, mutta he tekivät sen oikeasti. Ja minä tein rohkeana mukana. Kuinka niin suomalaista verta!!! Minusta se oli

todella mukavaa ja menin kuin koira KK:n perässä. Minun veljeni Mika tottui myös nopeasti suomalaisiin tapoihin. Nimittäin, jos sinä itket, sinut nostetaan syliin. Jos mama halusi laittaa Mikan nukkumaan, hän alkoi heti itkemään. Jos mama jätti hänet itkemään, Suomessa se koetaan surullisena. Mika on siis ollut paljon Satun sylissä. Pian koitti aika palata kotiin. Uudelleen Intercity junaan Tampereelle ja lasten leikkivaunuun, jipii!!! Tampereella odotimme jälleen kauan turvatarkistuksessa ja sitten lähdimme Bremeniin. Siellä tuli mufa hakemaan meitä. Mummu ja mama olivat unohtaneet minun pipon lentokoneeseen. Kun menin jälleen kouluun minulla oli paljon kerrottavaa. Minä ajattelin, että voisimme leikkiä koulunpihalla peppu paljaana. Opettaja kertoi meille, että emme voi niin tehdä. Opettaja on kyllä tottunut monenlaiseen

bloed!!! Ik vond het erg gezellig en liep als een hondje achter KK aan. Mijn broertje Mika was ook al snel aan Finse gewoontes gewend. Namelijk dat als je huilt je wel op de arm wordt genomen. Dus als mama hem in bed wilde leggen dan begon hij meteen te huilen. Dat mama hem dan even liet huilen dat vonden ze in Finland maar zielig. Mika heeft dus veel op de arm gelegen van Satu. Al snel was het weer tijd om naar huis te gaan. Weer in de IC met kinderwagon naar Tampere, jippie!!! In Tampere weer lang wachten bij de controle en toen naar Bremen. Daar kwam Mufa ons weer ophalen. Mummu en mama waren wel mijn muts in het vliegtuig vergeten. Toen ik weer naar school ging had ik veel te vertellen. Ik dacht dat we op het schoolplein weer met de blote billen in de sneeuw mochten spelen. Meester heeft uitgelegd dat we dat maar niet doen. Meester is op die multiculti school van

mij toch heel wat gewend maar dit exotisch Fins was nieuw voor hem. Ik heb het er nog steeds over hoe leuk het was in Finland.

Nawoord van Jort en Mika's mama:

Ik was al bezig om het reisverhaal van Jort te schrijven toen ik de oproep in de Aviisi zag. Dus ik kan nu wat vertellen over het verschil in Nederland en Finland wat betreft zwangerschap en kleine kinderen. Zelf opgegroeid in een Fins/Nederlands gezin kwam ik er al snel achter dat wij dingen anders deden. Het waren maar kleine verschillen maar toch. Maar gelukkig heb ik altijd leuke reacties gehad. Ik denk dat het ook komt omdat de Finse cultuur niet heel veel verschilt van de Nederlandse. Het leuke was dat zowel Katri als Sanna net als ik verpleegkundigen zijn en ik dus heel goed onze situaties kon vergelijken. De zorg rondom zwangerschap is ongeveer gelijk, ook het

minun monikulttuurisessa koulussa, mutta tämä eksoottinen suomaisuus oli uutta hänelle. Minä voin kertoa yhä uudelleen kuinka hauskaa minulla oli Suomessa.

Jälkisanat Jortin ja Mikan mamalta:

Olin jo kirjoittamassa Jortin matkakertomusta kun huomasin Aviisin ilmoituksen. Minä voin kertoa jotain mitkä asiat ovat erilaisia Hollannissa ja Suomessa raskausaikana ja pienten lasten kanssa. Itse suomalais-hollantilais perheessä kasvaneena huomasin nopeasti, että teimme asiat erilailla. Erot olivat pienet, mutta olivat eroja silti. Mutta onneksi olen aina saanut hyvää palautetta. Minusta se johtuu myös siitä, että suomalainen kulttuuri ei paljoa poikkeaa hollantilaisesta. Mukavaa oli myös se, että niin Katri, Sanna kuin minäkin tulemme hoitoalalta mikä helpottaa

vertailua. Raskauden aikana saatava apu on suunnilleen yhtä pitkä kuin itse äitiysloma. Vain Hollannissa voi valita haluaako synnyttää kotona vai sairaalassa mikäli mitään komplikaatioita ei ilmene. Mika syntyi kotona ja se oli minusta hienoa. Synnytys meni myös nopeasti (vähemmän kuin kolme tuntia), jälkepäin olin tyytyväinen, että meidän ei tarvinnut lahteä sairaalaan. Jortin synnytyksen kanssa minusta matka sairaalaan (tunti) oli epämiellyttävä asia. Mutta synnyttäneiden kotihoitopalvelu on plussapiste Hollannille. Miten hyvää työtä naiset tekevät! Sanna kertoi, että he voivat olla vain kaksi päivää sairaalassa ja sitten kotona taytyy taas kaikki hoitaa. Ei siis ole paljoa aikaa palautua. Mutta Suomen plussapiste on hyvä äitiysloma. Suomalaiset katsovat minua epäarvostavasti kun kerron heille, että Mika

zwangerschapsverlof. Alleen kun je in Nederland kiezen of je thuis of in het ziekenhuis wilt bevallen, als er natuurlijk geen complicaties zijn. Mika is thuis geboren en dat vond ik erg prettig. Het ging ook zo snel (minder dan 3 uur) dat ik achteraf ook blij ben dat ik niet naar het ziekenhuis hoefde. Bij Jort vond ik de rit erheen één van de vervelendste dingen. Maar een pluspunt van Nederland is de kraamhulp. Wat doen die meiden een geweldig werk! Sanna vertelde dat ze maar 2 dagen in het ziekenhuis kon blijven en toen thuis alles weer kon gaan doen. En dus niet echt tijd had om te herstellen. Maar het pluspunt van Finland is de goede verlofregeling. De Finnen keken me verontwaardigd aan als ik vertelde dat Mika 8 weken oud was en ik over 2 weken weer aan het werk moest. En heel eerlijk vind ik het ook echt minimaal. Als het hierop aan komt is Nederland binnen Europa een ontwikke-

lingsland. Katri had 9 maanden verlof en mijn neef Pekka had nu betaald ouderschapsverlof en daarna kon Katri nog verlof opnemen. Ook is Finland beter ingesteld op kleine kinderen. Jort vond die IC trein met kinderwagon echt geweldig. Sowieso zijn de Finse treinen geweldig. Niks geen last van blaadjes, vierkante wielen en aangepaste regeling in verband met sneeuw. Echt, daar kan de NS nog wat van leren. Maar in Nederland heb je leukere baby- en kinderwinkels. Kortom, een combi zou het leukst zijn. Niet haalbaar natuurlijk maar ik ben blij dat ik van beide wat kan meekrijgen en dit aan mijn jongens kan meegeven. Want ondanks dat ik volgens Nederland alleen maar Nederlandse mag zijn voel ik me ook Finse!!! Gelukkig dat cultuur, familie en gevoel geen staatsburgerschap nodig heeft.

Nynke Inkeri Jager

oli 8 viikon vanha ja minun piti mennä töihin 2 viikon jälkeen. Mitä tähän tulee on Hollanti Euroopassa yksi kehitysmäistä. Katrilla oli 9 kuukauden äitiysloma ja minun serkkuni Pekka oli maksetulla vanhempainvapaalla ja sen jälkeen Katri voi vielä ottaa vanhempainvapaata. Suomessa ollaan myös paremmin varauduttu pieniin lapsiin. Jortin mielestä Intercity- junan leikkivaunu oli aivan mahtava. Niin tai näin suomalaiset junat ovat mahtavia. Ei mitään häiriöitä lehdistä, neliskulmaisista renkaista ja sopeutettuja järjestelyjä esimerkiksi lumen takia. Oikeastaan tästä voi Hollannin Rautatie jotain oppia. Mutta Hollannissa on kivempiä vauvojen ja lasten liikkeitä. Lyhyesti, kombinaatio olisi kaikin paras. Ei ehkä saavutettavissa, mutta olen iloinen saadessani kummastakin jotain mukaani ja antaa eteenpäin pojilleni. Vaik-

ka epäkiitollisena Hollannissa saan olla vain hollantilainen, tunnen olevani myös suomalainen!!! Onneksi kulttuuri, perhe ja tunteet eivät tarvitse mitään kansallisuutta.

Nynke Inkeri Jager

Käännös: Marjo Kool

Publiciteit in de eerste jaren van de Finsch-Nederlandsche Vereeniging

Onder de oprichters van de vereniging waren er veel belangrijke en bekende personen uit het bedrijfsleven en de maatschappij. Hierdoor was het mogelijk om de hoge dubbele ambitie “het stimuleren en versterken van economische en culturele betrekkingen tussen de twee landen” snel kracht bij te zetten. Wat deed het bestuur om de jonge vereniging op de kaart te zetten? Welke wapenfeiten uit de vroege jaren zijn bewaard gebleven en wat kunnen wij daaruit concluderen?

Rune Frants

In de speurtocht hiernaar is een aantal verschillende bronnen zeer belangrijk geweest: archieven van de Finse Ambassade, websites waar men oude kranten in digitale vorm kan raadplegen en tenslotte toevalsvindingen hebben een goed beeld gegeven.

Documenten via de Finse Ambassade

De organisatie van de vereniging was zeer professioneel en een weerspiegeling van de achtergrond van de bestuurders. Er werd veel geïnvesteerd in zichtbaarheid. Uit oude ambassadearchieven hebben wij documenten kunnen vinden die erop wijzen dat de verschillende bestuursleden hun taken met

74

Alankomaat-Suomi Yhdistyksen alkuvuosien tunnetuksi tekeminen

Yhdistyksen perustajiin kuului monia tärkeitä ja näkyviä ihmisiä työelämästä sekä yhteiskunnasta. Sillä tavalla korkea kaksinkertainen kunnianhimo ‘molempien maitten välinen taloudellisiin ja kulttuuriin liittyvien asioiden stimulointi ja vahvistaminen’ oli mahdollista toteuttaa nopeasti. Mitä nuori yhdistys sitten teki päästäkseen näkyville? Mitkä asiat aikaisista vuosista ovat jatkuneet ja mitä voimme päätellä niistä?

Näiden etsinnässä monet erilaiset lähteet ovat olleet tärkeitä, koska alkuvuosista ei ole säilynyt minkäänlaisia muistiinpanoja. Tietoa löytyi sen sijaan Suomen Suurlähetystön arkistoista, nettisivuilta, vanhoista sanomalehdistä jotka on käännetty digitaaliseen muotoon, mutta myös sattumalta vastaan tulleista lähteistä.

Suomen Suurlähetystön asiakirjat

Yhdistyksen organisaatio oli erittäin ammattitaitoinen ja se peilasi johtokunnan edustajien taustoja. Näkyvyyteen panostettiin. Vanhoista suurlähetystön arkistoista löydettiin asiakirjoja mitkä viittaavat johtokunnan jäsenten tarmokkuuteen ja visioihin

kracht en visie vervulden. Naast het officiële briefpapier van het Bestuur, waar de doelstelling van de vereniging op afgedrukt stond, had een aparte 'Commissie voor de Publiciteit' een eigen briefhoofd ontwikkeld.

Gedigitaliseerde kranten

Uit een verslag van de eerste jaarvergadering in 1925 bleek dat de vereniging zeer actief was om grote evenementen te organiseren in nauwe samenwerking met de Finse Ambassade. Zo werd al in 1924 een grote delegatie Finse journalisten ontvangen voor een uitgebreid bezoek naar Nederland. Ook in dit eerste jaar werden op verschillende plaatsen in het land lezingen en filmvoordrachten gehouden om de kennis van Finland snel te vergroten. De vereniging heeft ook een excursie voor studenten van de Rotterdamsche Handelshoogeschool naar Finse handels- en

industriegebieden georganiseerd om ook aan de jongere generatie Nederlanders de toekomstmogelijkheden van de jonge Finse republiek te tonen.

Uit andere berichten valt te lezen dat de vereniging zelfs goede relaties onderhield met het Koninklijk Huis (zie artikel Prins Hendrik).

De eerste geïllustreerde brochure

In 1928 werden de Olympische Spelen georganiseerd in Amsterdam. Finland had al een enorme reputatie opgebouwd bij de voorafgaande spelen en was, ondanks de kleine bevolking, een van de meest succesvolle landen. De Finnen hadden zich goed voorbereid op de spelen in Amsterdam. Zo kwamen 80 atleten en 600 bezoekers met het stoomschip Oihonna naar Nederland, waar het als drijvend hotel in het Marinedok in Amsterdam dienst deed. Dit 'Finse territorium' werd

tehtäviensä hoitamisessa. Johtokunnan virallisen kirjepaperin (mihin oli myös painettu yhdistyksen tavoitteen) lisäksi 'tunnetuuskokomitea' kehitti uuden logon kirjepaperin yläreunaan.

Digitoidut sanomalehdet

Yhdistyksen ensimmäisen vuosikokouksen pöytäkirjasta vuodelta 1925 kävi ilmi, että johtokunta oli erittäin aktiivinen järjestämään suuria tapahtumia tiiviissä yhteistyössä Suomen Suurlähetystön kanssa. Ninpä myös otettiin vastaan suuri joukko suomalaisia toimittajia vierailulle Alankomaihin vuonna 1924. Lisäksi ympäri Hollandia pidettiin luentoja ja elokuvaesityksiä joiden tarkoituksena oli tehdä Suomea tunnetuksi. Yhdistys järjesti myös ekskursion 'Rotterdamsche Handelshoogeschool'-korkeakoulun opiskelijoille

Suomen kauppa- ja teollisuusalueille tarkoituksenaan esitellä nuoremmalle sukupolvelle Suomen potentiaaleja tulevaisuudessa.

Toisista lähteistä kävi ilmi, että yhdistys piti myös suhteita yllä kuningashuoneeseen (asiasta enemmän Prinssi Hendrik-tarinassa).

Ensimmäinen kuvitettu esite

Vuonna 1928 pidettiin olympialaiset Amsterdamissa. Suomi oli jo saanut niittää mainetta edellisten olympialaisten aikana ja nytkin se oli, pienestä väestömäärästään huolimatta, yksi menestysellisimmistä maista. Suomalaiset olivat valmistautuneet hyvin Amsterdamin olympialaisiin. Paikalle saapui 80 urheilijaa ja 600 muuta henkilöä höyrylaiva Oihonnalla Amsterdamiin, missä se toimi kelluvana hotellina Marinedokin telakka-alueella. Tätä 'suomalaisten aluetta'

zeer streng bewaakt en slechts enkele journalisten kregen toegang. Toen een journalist van het Algemene Handelsblad (tegenwoordig NRC) uiteindelijk een bezoek mocht afleggen zag hij onder andere een trainingsinstallatie waar de Finse duikers/springers direct in het diepe havenwater doken. Ook zag hij Paavo Nurmi de spijkers onder zijn hardloopschoenen bijvullen.

De vereniging had een dagje uit georganiseerd voor de atleten. Het programma bestond onder andere uit een autotocht door de residentie, een bezoek aan het Vredespaleis, lunch in het Kurhaus, thee op kasteel Oud-Wassenaar en als afronding een diner in hotel De Twee Steden met de Finse gezant Saastamoinen als gast.

Tijdens deze dag kregen de atleten een brochure met foto's van de meest bekende

plaatsen in Nederland uitgereikt. Zover wij weten is dit het eerste officiële PR-document uitgegeven door de vereniging. Het is jammer dat er geen exacte uitgave datum in vermeld staat, maar het moet dus in de periode 1924-28 gedrukt zijn.

Deze brochure werd recent bij toeval ontdekt bij een tentoonstelling ter ere van de winnaar van 3000 m steeplechase (hinderisloop) bij de Olympische Spelen in Amsterdam, Toivo Loukola, in zijn geboortedorp, Korttesjärvi. Toivo had handtekeningen van de deelnemers verzameld en als souvenir bewaard. Deze unieke brochure met foto's uit het verre verleden is op de volgende pagina's afgedrukt.

Rune Frants

vartioitiin tarkasti ja vain harva toimittaja sai pääsyluvan sinne. Kun yksi Algemene Handelsbladinen (nykyinen NRC) - sanomalehden toimittajista sai käydä siellä vierailulla, niin hän näki muun muuassa harjoituslavan, mistä suomalaiset sukeltajat/hyppääjät sukelsivat syvään satamaveteen. Hän näki myös miten Paavo Nurmi hioi juoksukenkänsä piikkejä.

Yhdistys oli järjestänyt urheilijoille ohjelmapäivän. Ohjelmassa oli mm. ajokierros asuinalueella, vierailu Vredespaleis-linnassa, lounas Kurhaussissa, kahvitauko Oud-Wassenaar-linnassa ja päätteeksi illallinen De Twee Steden-linnassa yhdessä Suomen valtion virkamiehen nimeltä Saastamoinen, kanssa.

Tämän päivän aikana urheilijat saivat kuvitetun esitteen Alankomaiden tunnetuimmista paikoista. Käsittääksemme tämä oli ensimmäinen

yhdistyksen jakama PR-esite. Harmillista on, ettei siinä ole mainittu tarkkaa julkaisupäivämäärää, mutta sen on luultavasti joskus 1924-1928 välillä.

Tämä esite löydettiin äskettäin sattumalta Amsterdamin olympialaisten 3000 metrin aitajuoksun voittajan, Toivo Loukalan kunniaksi pidetyn näyttelyn tiimoilta hänen syntymäkodistaan Korttesjärvellä. Toivo oli kerännyt kaikkien osanottajien nimikirjoitukset ja säilyttänyt sen matkamuistona. Tämä ainutlaatuinen esite, mikä sisältää kuvia menneistä ajoista, on nähtävissä seuraavilla sivuilla.

Rune Frants

Käännös: Nina den Hertog

FINSCH-NEDERLANDSCHE VEREENIGING
SUOMALAIS-ALANKOMAAINEN YHDISTYS
FINSK-NEDERLÄNSKA FÖRENINGEN

Suomalaisten kilpailijoiden
nimikirjoituksia Amsterda-
missa 1926

VOORWOORD.

Van jaar tot jaar groeit het aantal dergenen, die uit Finland komende bij hun tocht naar zuidelijker streken ook Nederland de eer van een bezoek waardig keuren.

Het bestuur der Finsch-Nederlandsche Vereeniging verheugt zich hierover ten zeerste. Immers, wat zou meer en beter de goede verstandhouding tusschen beide landen kunnen bevorderen dan dergelijke persoonlijke kennismaking?

De Finsch-Nederlandsche Vereeniging heeft zich veroorloofd ten dienste van hare gasten uit Finland, een aantal typische punten in Nederland in beeld te doen brengen. Daarbij zat de bedoeling voor, om het verhouden van wat men hier te lande zag, gemakkelijker te maken. Naar volledigheid is niet gestreefd; Nederland telt immers schilderachtige plekken, dat, indien men deze alle bijeen wilde brengen, een veel uitvoetiger boekwerk noodig zou zijn. Het weinige, dat in dit boekje geboden kan worden, is dan ook niet anders dan een noodzakelijk minimum. Het moge voor onze bezoekers eene aanporing zijn om de persoonlijke kennismaking telkens opnieuw voort te zetten!

Aan het bestuur der Algemeene Nederlandsche Vereeniging voor Vreemdelingenverkeer moge te dezer plaatse dank worden betuigd voor de voor het tot stand komen dezer uitgave verleende medewerking.

Vuosi vuodelta kasvaa niiden suomalaisen matkailijan luku, jotka matkallaan vieläkin kunnioittavat käynnillään Alankomaita.

Suomalais-Alankomaiden Yhdistyksen johto painee tänä merkille erityisesti mielihyvällä. Sillä mikä edistääkin parempaa molempien maiden keskinäistä ymmärtämyötä kuin henkilökohtainen tunustaminen?

Suomalais-Alankomaiden Yhdistyksellä on kussakin tiensä julkaisussa aivan suomalaisen vierailunsa käyttäytymistä koskettavia Alankomaille kunnioittavia kuvia ja se toivoo niiden avulla voivansa helpottaa kaiken sen muuttamista, mitä täällä on säilynyt. Maailman täydellisyyttä ei ole tavonetta; Alankomaiden on siksi paljon kunnioittamista puutteita, enni niiden esittämisen tässä suppeassa julkaisussa ole mahdollista. Se mitä tässä esitetään, muodostaa ainakaan välttämättömyyksiä ja on kunnioitettava tavallaan kehoitukseksi henkilökohtaisen tunustamisen jatkamiseen.

Tämä yhteistyö pyytää Suomalais-Alankomaiden Yhdistys esittää kiitollisuutta Alankomaiden Vieraileva Matkailijayhdistykselle (Algemeene Nederlandsche Vereeniging voor Vreemdelingenverkeer) kaudesta avustuksesta tämän julkaisun syntyyn.

Är för de väner deras antal, som från Finland på resan öfverst gäsa Nederländerna äro av ett besök. Styrelsen för Finck-Nederländska Föreningen konstaterar detta med stolta tillfredsställelse. Ty det finns knappast ett bättre medel att väcka förtroende mellan båda länderna än sådana personlig bekantkap.

Finck-Nederländska Föreningen har bländat tagit sig förtroendet att ställa till oss gästas föreläsande ett antal bilder, som återgeva det mest typiska i Nederländerna och föreningen hoppas därigenom kunna göra det lättare att senare återvända i minnet allt detta som sett här i landet. Något slags fullkomlighet har ej eftersträfvats i Nederländerna finns det så många sådana ställen, att man måste ändå från tanken att indeliva dem alla med denna publikation. Det lilla, som här förtroendet, behåller endast ett nödvändigt minimum och skall betraktas som uppmaning till fortsatt personlig bekantkap.

I detta sammanhang ber Finck-Nederländska Föreningen uttala till styrelsen för „Allgemeine Nederlandsche Toeristenvereniging“ (Algemeene Nederlandsche Vereeniging voor Vreemdelingenverkeer) sin tackskänslighet för medverkan och bistånd till denna publikation.

Tyttö Volendamista. — Voëndamk flick.

Lapsia Volendamissa. — Barn i Voëndam.

Volendamilaista tyttöjä. — Flickor i Voëndam.

Amsterdamin pörssi. Börsen i Amsterdam.

Amsterdamin postikonttori. — Postkontoret i Amsterdam.

Amsterdamin satamasta — Parti från hamnen i Amsterdam.

Vanha kirkko Amsterdamissa — Gamla kyrkan i Amsterdam.

Kaupungintalo Leidenissä. — Stadhuis i Leiden.

Väljätie Leidenissä. — Spanenluisen i Leiden.

Leidenin yliopisto. — Universitet i Leiden.

Vanhan talon etäsiwa Leidenistä. — En gammal fasad i Leiden.

Leidenistä. — Från Leiden.

Rauhanpalatsi Haagissa. — Fredspalatset i Haag.

„Binnenhof” Haagissa. — „Binnenhof” i Haag.

Kylpynta Scheveningissä. — Strandparti av Scheveningen.

Kaupungintalo Rotterdamissa. — Stadhuiset i Rotterdam.

Kaupungintalo Rotterdamissa. — Stadhuiset i Rotterdam.

Rotterdamin satamasta. — Prinsendam i Rotterdam.

Rotterdam, Parkhaven

Midwifery.

Palmuun kirkosta Zeelandilla.
Pä. Itoevägen från kyrkan.

Moerdijkin silta. — Iron över Moerdijk.

Zeeland.

Utrechtin tuomiokirkko. — Domkerk in Utrecht.

Kirkon pääty Utrechtissä. — En kyrkofasad i Utrecht.

„Veisepoort” Schoekissä. — „Vattuporten” i Schoek.

In memoriam Erik Kriek

Op 19 mei jl. is Erik Kriek overleden. Erik was oud bestuurslid van de Vereniging Nederland Finland. Van 1983 tot 1986 is hij secretaris van het bestuur geweest. Door zijn huwelijk met Eeva Kriek-Tuovinen, Finse van geboorte, droeg hij Finland en de Finnen een warm hart toe. Hij heeft dan ook veel voor de Vereniging gedaan. Bij vele bijeenkomsten en feesten van de Vereniging in deze jaren was de voltallige familie Kriek aanwezig. Erik was dan ook vaak nauw betrokken bij de organisatie. Ook bij het Finse Onafhankelijkheidsfeest in Restaurant Boerderij Mereveld in Utrecht vorig jaar gaven Eeva en Erik enthousiast acte de présence.

Erik was erg gesteld op zijn vrienden, die hij altijd trouw bleef. In het dagelijks leven was hij een gewaardeerd biochemicus, gedurende vele jaren verbonden aan het Nederlands Kanker Instituut, bij velen bekend als het Antoni van Leeuwenhoek Huis. Het is wrang te weten, dat juist de ziekte kanker hem fataal is geworden. Wij, als Vereniging Nederland-Finland zijn Erik veel dank verschuldigd.

Op verzoek van het bestuur geschreven door Evert Schut.

Erik Kriekin Muistoksi

Erik Kriek nukkui pois toukokuun 19. päivänä. Erik oli yhdistyksemme johtokunnan entinen jäsen. Vuodesta 1983 vuoteen 1986 hän toimi johtokunnan sihteerinä. Hänellä oli lämmin suhde Suomeen ja suomalaisiin suomalaissyntyisen avioavaimonsa, Eeva Kriek-Tuovisen kautta. Hän teki paljon yhdistyksemme hyväksi. Saimme nauttia Kriekin perheen läsnäolosta yhdistyksemme tapahtumissa vuosikausia. Erik vastasi myös usein osaltaan tapahtumien valmisteluista. Myös viime vuoden Boerderij Mereveld-maatilalla vietetyissä itsenäisyyspäivän juhliissa Eeva ja Erik

ilahduttivat meitä läsnäolollaan.

Erik piti ystävyyssuhteita ja uskollisuutta ystäviä kohtaan tärkeänä. Työelämässään Erik oli arvostettu Hollannin Syöpäyhdistyksen, Antoni van Leeuwenhoekin bio-kemisti. On kohtalon ivaa, että Erikinkin omaksi kohtaloksi koitui syöpään kuoleminen. Alankomaat-Suomi Yhdistys jää Erikille kiitollisuuden velkaan.

*Johtokunnan puolesta
Evert Schut*

Aan en op het water

Terwijl mijn vrouw en ik van de zomer in Finland waren, werd er in Nederland een kleinzoontje geboren. Genoeg reden dus om begin juli een aantal dagen terug naar huis te gaan om dit nieuwe wonder met eigen ogen te aanschouwen. En dat kwam heel goed uit, begreep ik, want dan kon ik op maandag mooi op die andere kleine passen, die er nog niet helemaal aan gewend is geen nummer één meer te zijn. Dan konden pa en ma met de baby ongestoord voor controle naar het ziekenhuis gaan.

Carel van
Bruggen

En zo stond ik op een zomerse maandagmorgen, even voor tien, met mijn tweejarige kleinzoon in Amsterdam-Oost langs de Weespertrekvaart te kijken naar de plezierboten die daar voorbij kwamen. In elke motorboot, die de brugwachter bij Duivendrecht had doorgelaten, zat een ouder echtpaar. En in elke boot zat een man met een ernstig gezicht op een kruk achter het roer terwijl de vrouw in het zonnetje bij de

achtersteven een beetje om zich heen zat te kijken. Op een na bleken alle boten van een vrouwen naam voorzien te zijn. Die ene boot heette heel toepasselijk HAPPY. Er was ook zo'n hoge boot bij zoals je wel in Amerikaanse actiefilms ziet. De man die daar achter het extra grote roer zat, had zelfs een pet op net als een echte zeeman. Allemaal, zowel de vrouwen als de belangrijke mannen, zwaaiden naar ons, naar die opa met dat kleine

Vesillä ja veden partaalla

Silloin kun vaimoni ja minä vietimme kesää Suomessa, syntyi Hollannissa pikkuinen pojanpoika. Siinäpä syytä riittävästi käväistä muutama päivä takaisin kotona katsomassa omin silmin tuota uutta ihmettä. Se sattuikin sopivaan aikaan, ymmärsin, sillä silloin voin samalla pitää huolta toisesta pikkumiehestä, joka ei vielä ollut täysin tottunut ettei hän enää ollut numero ykkönen. Silloin pääsivät isä ja äiti yhdessä vauvan kanssa häiritsemättä sairaalaan tarkastuskäynnille.

Niinpä sitten seisoin eräänä kesäisenä maanantaiaamuna ennen kymmentä kaksivuotiaan pojanpoikani kanssa Weespertrekvaartin varrella Amsterdamissa katselemassa ohitse kulkevia huviveneitä. Jokaisessa moottoriveneessä, jotka siltavahti oli Duivendrechtissä päästänyt läpi, istui vanhempi pariskunta. Ja joka veneessä istui toinen mies jakkaralla ruorin ääressä, vaimon istuessa auringossa

veneen peräpäässä katsellen vähän ympärilleen. Kaikilla veneillä näytti olevan naisen nimi, yhtä lukuun ottamatta. Sen nimi oli oikein sopivasti HAPPY. Oli myös yksi sellainen korkea vene, joita näkee amerikkalaisissa seikkailufilmeissä. Miehellä, joka istui suuren ruorin ääressä, oli jopa lakki päässä kuten oikeilla merimiehillä. Kaikki, niin vaimot kuin tärkeät miehetkin, vilkuttivat meille, isoi-

jongetje, die daar op maandagmorgen in het zonnetje bij het water stonden. Mijn kleinzoon is overigens nog niet zo van terug zwaaien. Hij is meer van aandachtig kijken en dan vergeet hij te zwaaien.

Toen de laatste boot uit het zicht verdwenen was, klotsten de golven die de boten veroorzaakt hadden tegen de betonnen wallekant. Wij keken allebei naar beneden naar het water, waar allerlei rommel in dreef en dat een erwtensoepachtige kleur had. "Het water is vies", zei ik tegen mijn kleinzootje, maar vooral ook tegen mijzelf. Ik moest terug denken aan de warme zomers toen ik als jongen van een jaar of twaalf, samen met vriendjes, in diezelfde Weespertrekvaart zwom. In die tijd kwam er geen stoet kleine motorboten voorbij die oudere echtparen van niks naar nergens vervoerden. Toen was de vaart nog

het domein van kleine vrachtschepen en vooral van diep liggende zandschuiten. Als wij zo'n boot aan zagen komen, doken wij in het water, zwommen wij naar het schip en klommen erop. Als wij er door de schipper niet afgejaagd werden, gingen wij op het warme zand liggen en voeren wij een eindje mee. Na een tijdje doken wij van het schip

sälle ja pienelle pojalle, jotka seisivat tuona aurinkoisena maanantaiaamuna veden partaalla. Pojanpoikani ei muuten vielä ole niitä takaisin vilkuttajia. Hän on enemmän tarkkaavainen katsoja ja silloin hän unohtaa vilkuttamisen.

Kun viimeinen vene oli häipynyt näkyvistä, loiskivat veneiden aiheuttamat laineet kanavan betonisia laitoja vasten. Katselimme molemmat alas hernesopan väriseen veteen, missä kellui kaikenlaista roinaa. "Vesi on likaista", sanoin pojanpojalle tai oikeastaan itselleni. Minun piti ajatella niitä lämpimiä kesiä, jolloin minä ehkä 12-vuotiaana poikana, yhdessä kavereitteni kanssa, uin tuossa samassa Weespertrekvaartissa. Siihen aikaan ei tullut ohi jonossa pieniä moottoriveneitä, jotka kuljettavat vanhempia pariskuntia

ei mistään eikä mihinkään. Silloin kanava oli vielä pienten rahtilaivojen ja etenkin syvällä uivien hiekkajaalojen valtakuntaa. Kun näimme sellaisen aluksen lähestyvän, sukelsimme veteen ja uimme jaalalle ja kiipesimme ylös. Jollei laivuri hätistänyt meitä pois, makasimme lämpimällä hiekalla ja ajoimme mukana vähän matkaa. Jonkin ajan päästä sukelsimme laivalta ja uimme tai kävelimme takaisin paikkaan, missä polkupyörämme ja vaatteemme lojuivat ruohikossa. Samassa kysyin itseltäni mahtoiko vesi silloinkin olla yhtä likaista. En kertonut pojalle minkälaisia kepposia vaari aikoinaan teki. Ensinnäkin ei hän vielä ymmärtänyt ja toisaalta ei se ehkä olisi ollut kasvatuksellisesti vastuullista. Antaa hänen vain keksiä itse omat kepposensa. Näyttää siltä, että se kyllä onnistuu.

af en zwommen of liepen wij terug naar de plek waar onze fietsen en onze kleren in het gras lagen. Ik vroeg mij ineens af of het water toen ook zo vies was.

Mijn kleinzoon heb ik niet verteld wat opa vroeger in de vaart aan kattekwaad uithaalde. Enerzijds begrijpt ie het nog niet en anderzijds is het pedagogisch misschien niet helemaal verantwoord. Laat hij zijn eigen kattekwaad maar verzinnen. Zo te zien zal dat best lukken.

Een week later ben ik weer terug in Finland en gaan mijn vrouw en ik naar ons zomerhuisje dat aan een meer ligt en alleen per roeiboot bereikbaar is. Motorboten zijn in het meer, dat van bescheiden afmetingen is, niet welkom. Olie en benzine zouden het water verontreinigen en omdat rond het meer ook geen boeren actief zijn, is het water niet

alleen geschikt om in te zwemmen, maar kan het zelfs gedronken worden.

Nadat wij, een ouder echtpaar dus, alle spullen de helling af gezeuld hebben en alles in de boot ligt, duw ik af met een voet in de boot. Na mijn andere voet ook binnen gehaald te hebben ga ik op het houten bankje zitten en begin ik te roeien. Mijn vrouw is achterin gaan zitten en terwijl ik als 'motor' fungeer en aan de riemen trek, houdt zij een peddel in het water waarmee zij ons op de juiste koers houdt. Zo kan het ook.

Carel van Bruggen

Viikkoja myöhemmin olen taas Suomessa ja menen vaimoni kanssa mökillemme järven rannalla ja mihin pääsee vain soutuveneellä. Pienellä järvellä ei mökkiläisten yhteisellä päätöksellä sallita moottoriveneitä. Öljy ja bensiini likaisivat veden, ja koska järven ympäriellä ei myöskään ole maanviljelystä, on

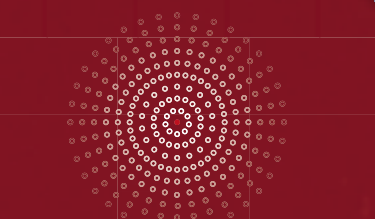
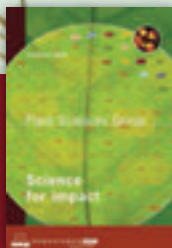
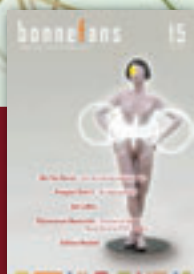
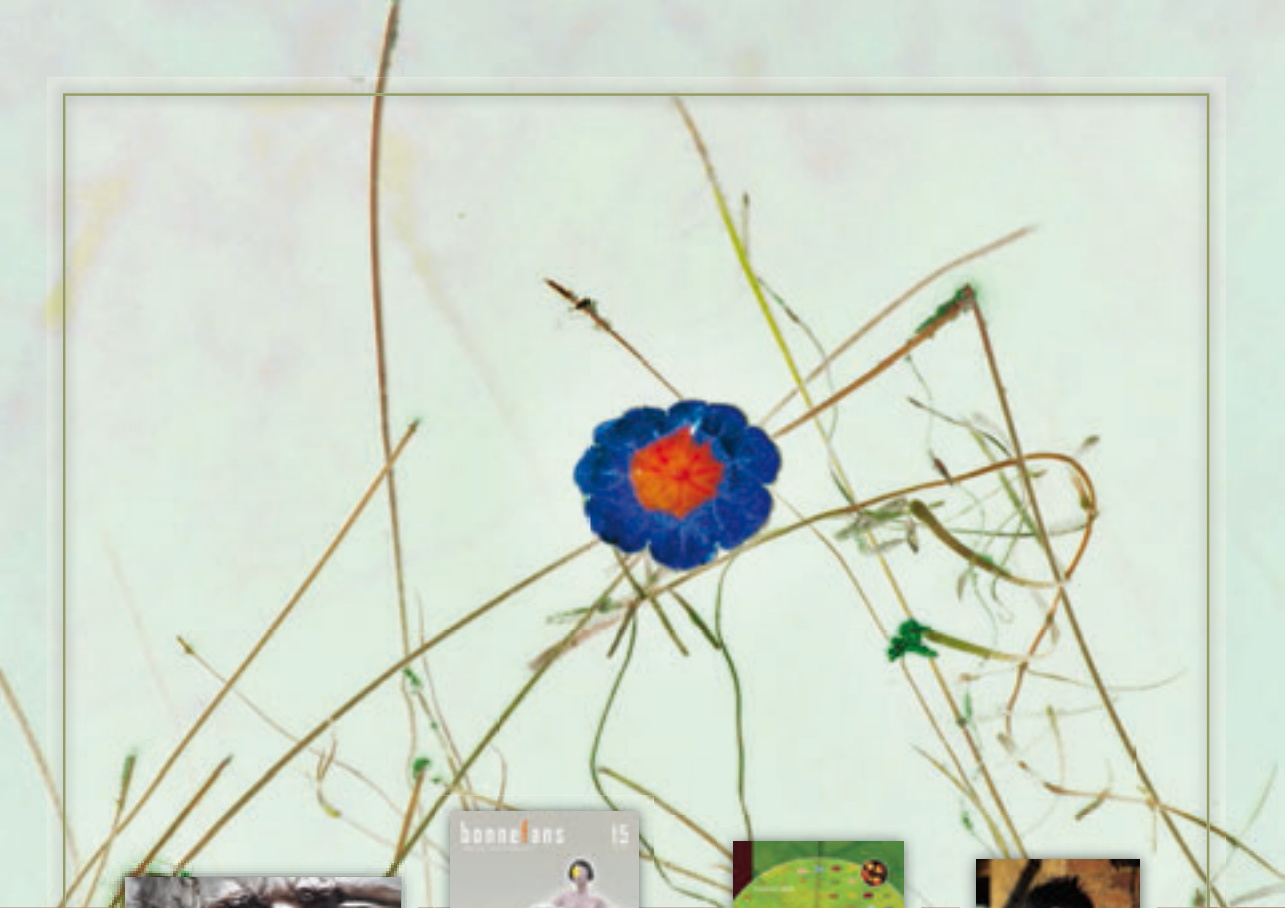
vesi ei vain uimiseen sopivaa vaan jopa juomakelpoista.

Kun me, siis vanhempi pariskunta, olemme raahanneet kaikki tavaramme alas rinnettä ja vene on jo lastattuna, astun toisella jalallani veneeseen ja työnnän toisella veneen irti rannasta. Kun toinenkin jalka on vedetty veneeseen istun puiselle keskikipenkille ja alan soutaa. Vaimoni on asettunut perätuhdolle. Minä vedän airoilla eli toimin 'moottorina', vaimo pitää melalla perää eli pitää meidät oikeassa suunnassa. Näinkin voi tehdä.

Carel van Bruggen

(käännös Pirkko van Bruggen)

bureaucontrapunt

alles in beeld

grafische vormgeving | fotografie | tekstredactie | drukwerk | ideeën

Daniël Loos
info@bureaucontrapunt.nl

06-4281 3691
www.bureaucontrapunt.nl

Kruisroft 2
1935 AP Egmond-Binnen

Een volk en zijn associatie met een plein

Amsterdam en Helsinki als gedenkwaardige voorbeelden

De Senaatintori (Senaatsplein) is de kern van Helsinki, het is de ziel van de stad, waar een bezoeker als het ware allereerst naar op zoek gaat. Zo is het ook in het centrum van Amsterdam, waar je als toerist vroeg of laat de richting in zal slaan van de Dam. Dit werd al in de achttiende eeuw verwoord door de staatsman en wereldreiziger J.W. Goethe: "Als wij in een nieuwe stad aankomen, zoeken wij bijna zonder uitzondering, met de kaart in onze hand naar het centrale plein, dat gezien kan worden als het symbolische middelpunt en dient als marktplaats, ontmoetingsplaats of ruimte voor het afnemen van parades. Op zo een plein komen de geschiedenis en de identiteit van de stad nader tot elkaar."

Laura Kolbe Mijn lievelingssteden zijn Amsterdam en Helsinki. In beide steden is een bijzonder aspect van de Europese geschiedenis geïntegreerd in de identiteit. Zo een nationaal zelfportret

kon worden gevormd door een positieve interactie tussen individu en samenleving. Dit soort van wisselwerking vindt vooral plaats op belangrijke openbare plaatsen,

Kansa ja sen tori

Amsterdam ja Helsinki muistojen tilana

Senaatintori on Helsingin ydin, sen sielu ja paikka, jonne ensimmäiseksi matkailija hakeutuu. Näin on myös Amsterdamissa, jonka keskeiselle Dam-aukiolle tulija ajautuu enemmin tai myöhemmin. Toimimme kuten jo aikanaan 1700-luvulla valtioneuvos ja suurmatkailija J. W. Goethe: kun saavumme uuteen kaupunkiin, hakeudumme lähes poikkeuksetta kartta kädessä päätorille ovat kaupunkinsa symbolista päätalaa, markkinapaikkoja, oleskelutiloja tai paraatiaukiota. Toreissa tihen tyvät historian kerrostumat ja urbaani identiteetti.

Sydämeni kaupungit ovat Amsterdam ja Helsinki. Näihin kaupunkeihin kietoutuu kaksi erilaista eurooppalaista kertomusta ja kaksi identiteettiä. Kansallinen omakuva voi rakentua, kun yksilö kohtaa yhteisön positiivisesti. Usein tällainen kohtaaminen voi tapahtua merkittävässä julkisessa tilassa eli torilla,

jonka juuret palautuvat historiaan. Tätä tehtävää hoitavat Alankomaissa Dam-aukio, Amsterdamin sydän jo 1600-luvulta lähtien ja Helsingissä Senaatintori, 1820-luvun luomus. Molempiin liittyy samoja piirteitä. Niissä sijaitsevat vallan asumukset, keskeinen kirkkorakennus ja merkittävä muistomerkki.

zoals pleinen met een rijke historie. In Nederland is dit het geval op de Dam, het hart van Amsterdam sinds de zestiende eeuw, en in Helsinki de Senaatintori, vanaf 1820. Er zijn belangrijke overeenkomsten. Dit betreft regeringsgebouwen, een kerk en een opvallend monument. In beide gevallen heeft de scheepvaart een belangrijke rol gespeeld in de geschiedenis; in Amsterdam heeft de rivier de Amstel en in Helsinki de Finse Golf de plattegrond en indeling beïnvloed. Vanaf beide pleinen begint een drukke winkelstraat, in Amsterdam de Kalverstraat, in Helsinki de Aleksanterinkatu.

De Dam is ook een weerspiegeling van de hedendaagse Nederlandse samenleving. Het wordt gebruikt voor nationale samenkomsten, ondanks dat het ook nog eens het tehuis is van de verstedelijkte duivenpopulatie. Iedere bezoeker vindt uiteindelijk zijn

of haar weg naar het plein en de activiteiten die er plaats vinden. Tegenwoordig is het een belangrijk symbool van de monarchie, gevormd door het monumentale koninklijke paleis, het voormalige stadhuis dat een

Molemmat heijastavat vesireittien historiaa; Amsterdamissa Amstel-joki ja Helsingissä Suomenlahti ovat vaikuttaneet aukion suunnitteluun ja sijoittumiseen. Aukiolta lähtee vilkas kauppakatu, Amsterdamissa Kalverstraat, Helsingissä Aleksanterinkatu.

Dam-aukio heijastaa hollantilaista nykyelämää. Se on kansalaisten kokoontumispaikka ja pulujen urbaani kotipesä. Jokainen turisti löytää tiensä aukiolle ja sen kaupallisiin toimintoihin. Tänä päivänä se on rojalistinen keskus, sillä aukion monumentaalinen kuninkaan palatsi on Amsterdamin entinen kaupungintalo, hollantilaisen vaurauden symboli 'kultaisella vuosisadalla' eli 1600-luvulla. Tuolloin Alankomaat oli eurooppalaisen maailmankaupan veturi, globaali toimija, jonka sadat kauppiaaslaivat seilasivat valtamerillä. Sittemmin aukiolle on keski-

tetty mielenosoituksia, katutapahtumia tai merkittäviä valtiollisia tapahtumia, kuten hallitsijan vaihtoon liittyviä poliittisia seremonioita tai sodan päättymisen muistamista. Aukiolla paljastettiin vuonna 1956 suuri Toisen maailmansodan valkoinen muistomerkki. Tämä J.J.P. Ouden suunnittelema veistoskokonaisuus ylistää alankomaalaisten sotakokemuksista ja vastarinnasta kasvanutta yhteisöllisyyttä ja patriotismia. Se korvasi vanhemman, sata vuotta aikaisemmin kuningas William III:n paljastaman Yhtenäisyys-sotamuistomerkin.

Kotoani Helsingin Kruununhaasta on 989 askelta Senaatintorilla. Saavun useimmiten kävelen Snellmaninkadulta torille, ja edessäni avautuu komeaa kaupunkitilaa sivuviistosti kohti Aleksanterinkatua. Silmä pyyhkii ensin

weergave is van de Nederlandse rijkdom in de Gouden Eeuw ofwel de zeventiende eeuw. Indertijd was Nederland de motor van de wereldhandel, een wereldmacht, die honderden koopvaardijschepen had varen over de wereldzeeën. Sindsdien is het plein een middelpunt geworden voor demonstraties, betogingen of belangrijke nationale gebeurtenissen, zoals de abdicatie en inhuldiging van het staatshoofd of herdenkingen voor oorlogsslachtoffers. In 1956 werd op het plein het grote witte monument onthuld ter nagedachtenis aan de slachtoffers van de Tweede Wereldoorlog. Dit door J.J.P. Oud vervaardigde beeldhouwwerk is een eerbetoon aan het door de Nederlandse oorlogsherinneringen en verzetshandelingen gegroeide gevoel voor eenheid en patriotisme. Op de Dam heeft al eerder een nationaal monument gestaan. Het stond

symbool voor de Nederlandse volksgeest en eendracht, en was honderd jaar eerder door koning Willem III onthuld.

Mijn huis in Kruununkatu in Helsinki is 989 voetstappen verwijderd van de Senaatintori. Ik loop vaak naar het plein via de Snellmaninkatu, en voor mij ontvouwt zich vervolgens dit indrukwekkende stadstafereel in de richting van de Aleksanterinkatu. Mijn oog valt dan op de kathedraal (Tuomiokirkko), de universiteit en het prachtige senaatsgebouw en vervolgens op het standbeeld van tsaar Aleksander II. De ongelijke rij gebouwen aan de zuidkant maakt de omtrek van het plein compleet en verder is de brede trap naar de kerk heel opvallend. Het geeft als een tijdmeter de jaargetijden weer. In het voorjaar en de zomer ziet het er geregeld zwart van de mensen, die op de

sisäänsä Tuomiokirkon, Yliopiston ja Senaatin komeat rakennukset ja sitten kohdentuu keisari Aleksanteri II:n muistomerkkiin. Eteläreunan epäyhtenäinen talorivistö raamittaa kokonaisuutta ja sivusilmillä näen kirkon komean portaikoin. Se on vuodenaikamittari. Keväällä ja kesällä portaat täyttyvät istujista ja auringonpalvojista, mielenosoittajista ja toritapahtumien esiintyjistä ja yleisöistä. Syksyllä saapuu sade ja viima - rappuset tyhjenevät. Talvella jyrkät kiviportaavat ovat pääosin lumen peitossa. Tälle torille tihentyy Suomen koko historia ja Helsingin pääkaupunkiaseman 200-vuotinen kertomus. Helsingin Senaatintoriin liittyvät yhteisölliset muistot kertovat Suomen valtiollistumisesta, kansallisen identiteetin rakentumisesta ja kansalaisyhteiskunnan muodostumisesta. Tori tuli ilmentämään 'historian kulkua ja his-

toriallisia tapahtumia'. Se on ollut akateemisten juhlien ja kulkueiden, sotilasparaatien ja keisarivierailujen näyttämö sekä 1890-luvulta lähtien työväenmielenosoitusten ja kansanjuhlien paikka. Itsenäistymisen jälkeen se oli valkoisen Suomen valtiollis-sotilaallisten tapahtumien keskus. Mielenosoitukset palasivat torille vuoden 1945 jälkeen ja karnevalistinen käyttö lisääntyi 1990-luvulla.

Kokemus Dam-aukiolla

Vappuaattona 2013 seisoskelin Amsterdamin Dam-aukiolla tuhansien hollantilaisten joukossa juhlistamassa uuden kuninkaan astumista tehtäväänsä. Ihmismeri oli kääriytynyt oranssiin eli Alankomaiden kansallisväriin. Hollantilaiseen tapaan väenjoukko oli hyväntuulisen rauhallinen ja keveästi haikea, kun pidetystä kuningattaresta tuli jälleen

treden zitten en van de zon genieten, of zijn er betogers en publiek dat kijkt naar het optreden van allerlei soorten voordrachtsstenaars. In de herfst komt de regen en koude wind en worden de treden steeds leger. In de winter is de steile stenen trap voor een groot deel door sneeuw bedekt. Het plein is een weerspiegeling van de Finse geschiedenis en geeft 200 jaar weer van het verleden van Helsinki als hoofdstad.

De Senaatintori in Helsinki kan worden gezien als een verbindende factor wat betreft het vormingsproces van de Finse staat, de ontwikkeling van de nationale identiteit en de ontwikkeling van een gevoel van eenheid. Het plein geeft inzicht 'in de geschiedenis en de historische gebeurtenissen die daar verband mee houden'. Het is het decor geweest van academische feesten en optochten, legerparades en officiële bezoeken van de

tsaar, en vanaf 1890 ook nog eens van arbeidersbijeenkomsten en nationale feesten. Na de onafhankelijkheid werd het plein het centrum voor manifestaties van het Witte Finse leger. Na 1945 was er een toename van het aantal demonstraties op het plein en na 1990 nam ook het aantal feestelijke gebeurtenissen op het plein toe.

Een recente ervaring op de Dam

Op 30 april 2013 stond ik op de Dam tussen de duizendkoppige menigte die de kroning van de nieuwe koning aan het vieren was. De mensenzee was in oranje gehuld, de kleur van het Nederlandse koningshuis. Naar Nederlands gebruik was de menigte rustig, goedgehumeurd en op een luchtige manier sober, toen de geliefde koningin weer prinses werd.

De abdicatie van koningin Beatrix verliep

prinsessa. Kuningatar Beatrixin kruunusta luopuminen Amsterdamissa sujui ilman mahditontisuutta ja lähellä kansaa. Tapahtuma sijoitettiin ajankohtaan, jolloin on kulunut 200 vuotta maan siirtymisestä monarkiaan. Aamupäivän luopumisseremoniaa leimasi koruttomuus ja kodikkuus. Kuningatar allekirjoitti luopumisasikirjan maan korkeimman poliittisen johdon ja kuninkaallisen perheen läsnä ollessa. Kun selvästi liikuttuneet uusi ja vanha hallitsija ilmestyivät parvekkeelle, yleisömeri repesi huutoihin. Aukioväelle esiteltiin myös uuden kuninkaan Willem-Alexanderin ja prinsessa Máximan kolme tyttäret.

Uusi kuningas asetettiin toimeensa Amsterdamin Uudessa kirkossa, jossa edustuslaitos piti kokouksensa. Kuningas vannoi näin valan korkeimman poliittisen kokouksen edes-

sä, ja paikalla olivat muut kansalliset ja kansainväliset kunniavieraat.

Alankomaiden kuninkaallinen perimysjärjestys muuttui: nyt maahan saatiin kruununprinsessa Amalia, kuninkaan vanhin tytär, josta tehtiin Oranjen Prinsessa. Katujuhlat jatkuivat koko illan. Positiivinen isänmaallisuus liittyi monarkiaan: yhdessä olemme enemmän!

Kokemus Senaatintorilla

Toukokuussa 2012 istun Senaatintorilla noin 850 Helsingin yliopiston ylioppilaan joukossa. Suomen ensimmäiset suursitsit ovat alkamassa; istun inspektorina Eteläsuomalaisen osakunnan (ESO) pöydässä, ylioppilaslakki päässä, edessäni kolmen ruokalajin *picknick*-illallinen ja lasi snapsia.

Suursitsit ovat akateeminen pöytäjuhla suur-

zonder schermutselingen en in een direct contact met het volk. De gebeurtenis vond plaats in het kader van een traditie van 200 jaar die was ontstaan nadat het land een monarchie was geworden. De ceremonie in de ochtend straalde eenvoud en gezelligheid uit. De koningin ondertekende haar abdicatie in aanwezigheid van de hoogste politieke leiders, waar ook de koninklijke familie bij aanwezig was. Toen de duidelijk ontroerde oude en nieuwe monarchen op het balkon verschenen, begon het publiek te juichen. In de deuropening verschenen ook de drie dochters van de nieuwe koning Willem-Alexander en koningin Maxima. De nieuwe koning werd ingehuldigd in de Amsterdamse Nieuwe Kerk in aanwezigheid van onder andere de leden van het parlement. De koning legde de eed af in aanwezigheid van politici en andere nationale en interna-

tionale eregasten. De volgorde van de erfopvolging veranderde ook: het land kreeg nu een kroonprinses, Amalia, de oudste dochter van de koning, die de titel kreeg Prinses van Oranje. De hele avond gingen de feesten op straat door. Een positief nationaal gevoel is met de monarchie verbonden: samen zijn we meer!

Een recente ervaring op de Senaatintori

In mei 2012 zit ik op de Senaatintori tussen ongeveer 850 studenten van de Universiteit van Helsinki. De eerste Finse suursitsit zijn begonnen: ik zit als inspecteur aan de tafel van de Zuid-Finse studentenvereniging (ESO), met mijn studentenpet op, en voor me een drie gangen picknick-diner en een borrel. De suursitsit is een grootschalig academisch feest. Tijdens het feest genieten we

koossa. Senaatintorin sitsien aikana nautittiin hyvästä ruuasta ja juomasta, laulettiin perinteisiä ylioppilaslauluja ja tanssittiin illan lopuksi akateemisia juhlatansseja. Torilla nähtiin iloa ja riemua, rakkautta ja isänmaallista henkeä - koko tilaisuus alkoi *Maamme*-laululla ja huipentui yhdessä seisten (pöydillä, tuoleilla) laulettuun *Finlandiaan*.

Huomioitani kahdelta aukiolta

Tätä pohdin, kun samalla viikolla toukokuussa 2013 seisoin sekä Dam-aukiolla että Senaatintorilla. Dam-aukiolla korostuu rentous, liike ja kohtaaminen. Värikkyys, kaupallisuus ja monikulttuurisuus elävät rinnakkain ja tulevat kävelijän lähelle. Senaatintorilla on vaikea olla luonteva ja rento. Suuruus ja mitasuhteet vetävät kokijan asentoon. Senaatintoria tullaan nimenomaan katsomaan. Tila

lähes pakottaa kyyristelemään, katsomaan olkapään yli, tunnustamaan pienuutta. Synnyttää aistimus alemmuudesta.

Laura Kolbe

van het goede eten en drinken, zingen oude studentenliederen en nemen tot laat in de avond deel aan de traditionele studentendansen. Op het plein is het een en al vrolijkheid, saamenhorigheid en nationaal bewustzijn - het feest begint met het zingen van het Finse volkslied Maamme en eindigt, waarbij wij op stoelen en tafels staan, met het zingen van de Finlandia hymne.

Mijn gevoelsband met de twee pleinen

Het een en ander heeft mij aan het denken gezet toen ik in mei 2013 zowel op de Dam als op de Senaatintori stond. Op de Dam ligt de nadruk op ongedwongenheid, beweging en het er elkaar min of meer toevallig ontmoeten. Kleurigheid, zakelijkheid en de multiculturele samenleving gaan er hand in hand en dit voelt heel dichtbij. Het is moeilijk te zeggen dat de Senaatintori ook luchtig

en ongedwongen is. Hier trekken in eerste instantie de grootte en de afstanden de aandacht. De mensen gaan naar de Senaatintori om indrukken op te doen. De ruimte is zo indrukwekkend dat je je er heel klein voelt. Er ontstaat een gevoel van nederigheid.

Laura Kolbe

(Nederlandse vertaling: Arnold Pieterse)

Lisäys toimituksesta

Edellä julkaistu professori Laura Kolben kirjoitus nimenomaan Dam Amsterdamissa ja Senaatintori Helsingissä vei meidät ajattelemaan yhteyden yhdistykseemme. Voisimmeko pienellä mielikuvituksella Alankomaat-Suomi Yhdistyksen (VNF) luonnehtia kuin 'virtuaalinen aukio'. Miksi näin? Koska VNF tarjoaa suomalaisille ja hollantilaisille mahdollisuuden tavata toisiaan ja näin myös mahdollisuuden vuorovaikutusten edistämiseen. Toiveena tässä on tuoda kaksi kansaa lähemmäksi toisiaan, mutta samalla kuitenkin oman identiteetin säilyttäminen ja sen edustaminen.

Hollanti-Suomi Yhdistys perustettiin jo vuonna 1923 nimellä Suomalais-Alankomaalainen Yhdistys, vain muutama vuosi sen jälkeen kun

Suomi 6. joulukuuta 1917 sai itsenäisyyden. Alkuperäisissä säännöissä on kaksi yhdistyksen tärkeää tavoitetta määritelty: kannustaa kaupallista toimintaa kahden maan välillä - ja huomattavasti - kannustaa kulttuurivaihtoa ja turistitoimintaa. Näitä päämääriä on yhdistys tarmokkaasti tavoitellut.

'Virtuaalisen aukion toimintakuva' tulee nimenomaan ilmeeksi mahdollisuudessa ottaa osaa tärkeisiin suomalaisiin juhliin, kuten Itsenäisyyspäivä-, Vappu- ja Juhannusjuhla, mutta myös muiden tilaisuuksien muodossa. Suomen Suurlähetystö, Suomen Merimieskirkko ja Suomalais-hollantilainen kauppakilta ovat näissä toiminnoissa ahkerasti mukana.

Aanvulling door de redactie

De bovenstaande tekst van professor Laura Kolbe over pleinen, met name de Dam in Amsterdam en de Senaatintori in Helsinki, heeft ons aan het denken gezet in verband met onze vereniging. Zouden wij, met een beetje fantasie, de Vereniging Nederland-Finland (VNF) niet kunnen karakteriseren als een 'virtueel plein'? Waarom? Omdat de VNF de mogelijkheid biedt voor Finnen en Nederlanders elkaar te ontmoeten en een wisselwerking te bevorderen. De wens hierbij is de twee volken dichter bij elkaar te brengen, maar tegelijkertijd de eigen identiteit te bewaren en uit te dragen.

De VNF werd al in 1923 opgericht, onder de naam Finsch-Nederlandsche Vereeniging, slechts enkele jaren nadat Finland op 6 december 1917 onafhankelijk was geworden.

In de oorspronkelijke statuten zijn twee belangrijke doelstellingen van de vereniging gedefinieerd: het stimuleren van de handelsbetrekkingen tussen de twee landen en - belangrijk - het stimuleren van culturele- en toeristische uitwisselingen. Deze doelstellingen heeft de vereniging met voortvarendheid nagestreefd.

De 'virtuele pleinfunctie' van de VNF komt vooral tot uiting ter gelegenheid van de belangrijke Finse feesten, zoals Onafhankelijkheidsdag, Vappu en Midzomer, maar ook tijdens de andere evenementen. De Finse ambassade, de Finse Zeemanskerk en de Finnish-Dutch Trade Guild zijn hier ook veelvuldig bij betrokken.

**FINS
INSTITUT
CULTUREEL
CULTUREL
INSTITUUT
FINLANDAIS**

Het Fins Cultureel Instituut
voor de Benelux feliciteert
de 90-jarige Vereniging
Nederland-Finland!

Fins Cultureel Instituut voor de Benelux
Institut Culturel Finlandais pour le Benelux
Boomstraat 14/3 Rue de l'Arbre
1000 Brussel Bruxelles
+32 (0) 2 513 0941 | + 32 (0) 468 155672

Scandinavisch

Vertaal- en Informatiebureau Nederland

Taalcursussen, vertalingen, tolkopdrachten

Uitgeverij Wilde aardbeien, Scandinavian Newsletter

info@svin.nl
www.svin.nl
www.wildeaardbeien.nl

Westerkade 16-4
9718 AS Groningen
050-3122516

Een onnozele Hollander in Rovaniemi

Volgens de statistieken is het alcoholgebruik per hoofd van de bevolking in Finland niet hoger dan in Nederland. Toch zie je er meer dronkaards. Vooral in het openbaar vervoer valt mij dat altijd weer op. Hoe vaak heb ik het niet meegemaakt dat in een trein, soms zelfs midden op de dag, een zuiplap zich luidruchtig misdraagt en problemen veroorzaakt voor zijn medepassagiers.

Arnold Pieterse Toch lijken de meeste Finnen, tenminste wat ik zoal heb meegemaakt, zich weinig aan te trekken van deze brallende zatlappen. Het is mijn ervaring dat zij stoïcijns voor zich uit blijven kijken en niet de indruk maken er koud of warm van te worden. Ik verbaas mij hier iedere keer weer over en denk dat dit soort lastposten in Nederland minder makkelijk getolereerd zouden worden.

Wat deze openbare dronkaards (het is mijn ervaring dat het altijd mannen zijn en nooit vrouwen), op luide toon rond bazuinen wordt natuurlijk met een korreltje zout genomen. De gemiddelde Fin is voor wat betreft het niet serieus nemen van een juoppo gepokt en gemazeld.

Ik heb dit een aantal jaren geleden tot mijn grote ellende aan de lijve ondervonden tij-

Sinisilmäisen Hollantilaisen seikkailu Rovaniemellä

Tilastojen mukaan suomalaiset eivät kuluta alkoholia keskimäärin enempää kuin hollantilais-
kaan. Siitä huolimatta Suomen katukuvassa näkee enemmän kannikaloja kuin Hollannissa. Itse olen kiinnittänyt asiaan huomiota erityisesti julkisissa liikennevälineissä, missä heitä näkee jopa keskellä kirkasta päivää häiritsemässä muita matkustajia.

Suomalaiset eivät näytä juurikaan häiriintyvän kannikaloista. Asia ihmetyttää minua, ja luulen, että jos tämä tapahtuisi Hollannissa, ihmisten kärsivällisyys olisi enemmän koetuksella. Tällainen julkinen, kovaääninen juopuneena olo ei tunnu olevan Suomessa noteeraamisen arvoista.

Olen itse kokenut tämän pelottavalla tavalla

oleskellessani rovaniemeläisessä hotellissa. Kehoitankin kaikkia Suomessa ollessaan huolehtimaan siitä, että muunlaisissa vaikeuksissa ollessaan tulee tehtyä selväksi, ettei kyse ole juovuksissa olostä. Muuten saatat joutua hengenvaaralliseen tilanteeseen ihmisten kuljeskellessa välinpitämättöminä ympärilläsi. Mistä täsmälleen oli kyse?

dens een verblijf in een hotel in Rovaniemi. De les die ik hierbij heb geleerd is: zorg er voor dat je in Finland niet wordt aangezien voor een dronkenlap wanneer je in de penarie zit. Ook al ben je broodnuchter en in levensgevaar, geen Fin zal een hand voor je uitsteken. Wat is er gebeurd?

In de zomer van 2000 heb ik samen met mijn vrouw Marjatta, een korte rondreis door Lapland gemaakt. We deden ook Rovaniemi aan en boekten daar een nacht in hotel Rantasipi.

Dit is een groot luxueus hotel in het centrum van de stad. Maar het wordt hoofdzakelijk in het skiseizoen gebruikt en onze indruk was dat het hotel's zomers grotendeels leeg staat. Kennelijk is dit het laagseizoen en worden de prijzen naar beneden aangepast. Zoals de meeste hotels in Finland waren er in dit hotel ook sauna's en een zwembad en dat was,

aantrekkelijk voor zuinige Nederlanders, bij de prijs inbegrepen. Het leek ons wel wat, we hadden toch geen speciaal programma, om hier gebruik van te maken. In de loop van de avond zijn we dan ook met onze zwemspullen onder de arm naar de kelderverdieping afgedaald en troffen daar, na door een lange gang te hebben gelopen, een leeg zwembad aan. Er was geen hotelgast te zien. Maar in de mannensauna, zoals overal in Finland waren de sauna's voor vrouwen en mannen strikt gescheiden, trof ik twee heren aan van middelbare leeftijd, die stil voor zich uit zaten te staren. Ze gooiden nog een paar keer water op de kiuas en vertrokken, zonder iets tegen elkaar of tegen mij gezegd te hebben, al weer snel. Even later bleek dat Marjatta en ik het rijk alleen hadden in het zwembad. De twee heren waren niet meer te zien. We hebben nog een paar baantjes gezwommen,

Kesällä 2000 matkustelin vaimoni Marjatan kanssa Lapissa. Kävimme mm. Rovaniemellä, missä yövyimme keskustan suuressa luksusluokan Rantasipi-hotellissa. Hotelli on täynnä pääasiassa talvisesongin aikana, keisäisin se on suurelta osin tyhjillään. Tämän huomaa myös hinnoissa. Saitana hollantilaisena olen aina tyytyväinen suomalaisiin hotelleihin, joiden hintaan sisältyy sauna ja uiminen, toisin kuin Hollannissa. Halusimme sauna, koska meillä ei muuten ollut mitään erityistä iltatohjelmaa. Läksimme sauna- ja uimakampeinemme kellarikerrokseen, jossa pitkä käytävä johti meidät uima-altaalle. Altaalla ei ollut muita hotellivieraita. Miesten saunassa sen sijaan törmäsin pariin keski-ikäiseen mieheen, jotka tuijottivat mitään sanomattomina eteensä. Hiljaisuuden vallitessa he heittivät vielä pari kertaa

löylyä, minkä jälkeen poistuivat paikalta saanaakaan sanomatta. Heistä ei näkynyt sen jälkeen jälkeäkään, ja saimme uiskennellä Marjatan kanssa altaassa aivan kahdestaan. Marjatta halusi takaisin hotellihuoneeseen, ja minä päätin tehdä vielä yhden saunakerroksen.

Tämä ei varmasti kuulosta mitenkään erikoiselta, eikä Rantasipi-hotellissa oleskelusta olisi muuten enempää kerrottavaa ollutkaan, ellen olisi saunan jälkeen lähtenyt vahingossa sitä käytävää pitkin väärään suuntaan. Käytävän päässä oli lasiovi. Oven nähtyäni minun olisi pitänyt hoksata asia, tulomatkalat kun ei sellaista ovea ollut.

Mitäs sitten tein? Ilman sen kummempia ajattelematta avasin oven, kuljin sen läpi, ja ovi sulkeutui itsestään takanani. Vasta tässä huomasin olevani väärässä paikassa, hotellin

waarna Marjatta terug ging naar onze hotelkamer. Ik besloot nog even te blijven en ging nog een keer naar de sauna.

Dit lijkt allemaal niet zo erg opwindend en er was over dit verblijf in hotel Rantasipi niet zo veel te vertellen geweest, ware het niet dat ik na het verlaten van het zwembad linksaf de gang ben ingelopen in plaats van rechtsaf. Het was een lange gang met aan het eind een matglazen deur. Op dat moment had er een lichtje bij mij moeten gaan branden. Ik was namelijk nooit door een deur deze gang ingelopen, maar via een trap vanaf de lobby van het hotel.

Wat deed ik? Zonder na te denken opende ik de deur, liep verder en de deur viel achter mij dicht. Al snel had ik in de gaten dat ik verkeerd was en in een deel van het hotel terecht was gekomen dat leeg stond. Dus draaide ik aan de knop van de deur om terug te gaan naar de

gang met het zwembad. Maar tot mijn verbazing was deze deur op slot en kon kennelijk alleen van de andere kant worden geopend.

Toch maakte ik me nog niet zo veel zorgen. Ik bevond me op de kelderverdieping, maar er ging een trap naar boven naar de begane grond en zoals al snel bleek, kon ik ook verder omhoog klimmen naar de eerste en de tweede etage. Maar wat ook snel duidelijk werd, op de andere etages zat de deur naar het aangrenzende deel van het hotel op dezelfde manier op slot als op de kelderverdieping. Dit begon toch wel vervelend te worden en ik ben hard op de tussendeur, op de verschillende verdiepingen, gaan bonzen, rennend van de ene trap naar de andere. Dit bleef zonder resultaat. Het hotel was bijna leeg en niemand hoorde mij.

Ik begon toch langzamerhand een beetje in paniek te raken en ben op de eerste verdie-

siinä osassa, mikä kesäaikaan ei ollut käytössä. Päätin palata takaisin, mutta ovi olikin lukossa.

En kuitenkin hätääntynyt asiasta, sillä josakinhan täytyisi olla toiset raput ylempiin kerroksiin. Näin olikin, mutta rapuissa oli myös ovet, jotka sai vain toiselta puolelta auki. Aloin saada asiasta tarpeekseni ja jyskytin kaikkia ovia vuoron perään tuloksetta. Kukaan ei tuntunut kuulevan metelöintiäni.

Aloin tuntea pikkuhiljaa pientä paniikkia. Löysin rakennuksen toisen päään toisesta kerroksesta ikkunan ja lasioven, joka johti pienelle parvekkeelle. Varmaankin ajattelin saavani nopeammin apua parvekkeen kautta. Jos olisin ollut siinä tilanteessa yhtään järkevämpi - jo yhdestä vahingosta viisas-tuneena - en olisi avannut koko parvekkeen ovea. Mutta minä avasin. Sillä seurauksella,

että se meni itsestään kiinni selkäni takana eikä sitä saanut ulkopuolelta taaskaan auki. Niinpä olin lukinnut itseni ulos parin neliömetrin kokoiselle parvekkeelle. Minun oli yritettävä saada kontaktia kadulla kulkeviin ihmisiin saadakseni apua tilanteeseeni. Rovaniemen kokoisessa paikassa ei kuitenkaan kulje montakaan ihmistä kadulla illalla kello yhdeksän aikoihin.

Odoteltuani viitisen minuuttia näin ensimmäisiä jalankulkijoita. Huusin apua englanniksi ja suomeksi, mutta nähtävästi he pitivät minua kovaäänisenä kannikalana, ja he kävelivät vain eteenpäin kiinnittämättä minuun mitään huomiota. Aivan kuten jo edellä kerroin suomalaisten suhtautumisesta humalaisiin.

Paniikista huolimatta yritin pysyä rauhal-

ping (in Finland de tweede verdieping) naar de andere kant van het gebouw gelopen, waar ik een raam zag. Er was niet alleen een raam, maar ook een glazen deur die toegang gaf tot een klein balkonnetje. Wat dacht ik in mijn onnozelheid? Dat ik naar het balkon gaan en proberen om hulp te roepen of zoiets? Heel rationeel heb ik niet nagedacht. Dus opende ik de deur en ging naar het balkon. Een ezel stoot zich over het algemeen niet twee keer aan de zelfde steen is een wijs spreekwoord. Maar ik deed dat wel. Want de balkondeur viel achter mij dicht, net als de deur in de gang bij het zwembad en bleek van buiten ook niet open te maken. Dus nu zat ik opgesloten op een klein balkonnetje van hooguit anderhalf bij twee meter. Mijn bewegingsruimte was dus heel beperkt geworden, al stond ik wel buiten. Dus zat er niets anders op dan te proberen mensen op

straat aan te roepen en te vragen of zij mij uit deze benarde situatie konden bevrijden. Nu is Rovaniemi geen wereldstad en misschien kan je het beter een dorp dan een stad noemen. Het was al tegen negen uur in de avond en de straat langs het hotel zag er uitgestorven uit.

Toch kwamen er na zo een vijf minuten een paar wandelaars langs. Ik ben hard in het Engels zoiets gaan roepen als please help, en ook in het Fins heb ik hard apua geschreeuwd. Maar ik had niet gerekend op de Finse, door lange ervaring wijs geworden houding tegenover personen die luidruchtig staan te doen en dus karakteristiek zijn voor zuiplappen. Zoals eerder gezegd in dit verhaal, een Fin reageert daar niet op. De eerste wandelaars liepen door zonder op of om te kijken.

Ik begon mij steeds meer ongerust te maken, maar probeerde toch zo veel mogelijk het

lisenä. Mielessäni kyllä kävi poistuminen paikalta parvekkeen kautta, mutta onneksi järkeni vielä toimi varoittaen aikeen vaarallisuudesta. Palotikkaita tai ränniputkeakaan ei ollut, mistä olisin voinut pitää kiinni. Parveke oli kuin pulujen laskeutumispaikka rakennuksen päätyseinässä, mitään muutaakaan virkaa en sille keksinyt. Se ei vaikuttanut sopivalta auringon ottamiseen. Ehkä sieltä oli tarkoitus puistella petivaatteita. Tiedä häntä.

Lopultakin näin uusia ohikulkijoita. Hekään eivät reagoineet avunhuutoihini, yksi heistä kyllä huomioi minut...vilkuttaen minulle iloisesti. Melkein kolmen vartin kuluttua tilanteeni alkoi olla huolestuttava. Onnekseni uusi ohikulkeva mieshenkilö reagoi vihdoinkin puolivakavasti huutoihini. Sen jälkeen näin hänen menevän yhteen vastapäisistä

rakennuksista. Vaikkakaan kyseinen henkilö ei näyttäytynyt seuraavaan viiteentoista minuuttiin, kävi ilmi, että hän oli sittenkin ottanut minut vakavasti. Ehkä hän oli päättellyt, ettei kukaan juovuksissa olevakaan seisoskelisi parvekkeella niin kauan yrittäen saada huomiota osakseen. Yhtäkkiä hän ilmestyi oviaukkoon huutaakseen minulle, että hän aikoi soittaa hotelliin. Ja nähtävästi tämän seurauksena minut tultiin päästämään pälkähästä.

Seikkailuni oli päättynyt, ja minulla oli onnea, että tämä tapahtui kesäaikaan. Talvella tulipalopakkasessa en olisi todennäköisesti edes selvinnyt hengissä, seisoihan parvekkeella ilman takkia saunan jälkeen. Marjattakin oli jo alkanut ihmetellä missä viivyin.

Rantasipi-hotellin seikkailu ei varmasti ollut yksi elämäni uskomattomimmista hotelli-

hoofd koel te houden. Ik heb er nog wel over nagedacht of ik van het balkon naar beneden kon klimmen, maar had gelukkig nog zo veel tegenwoordigheid van geest dat zo iets een heel gevaarlijke onderneming zou zijn geweest. Er was geen brandladder of regenpijp waar ik mij aan vast had kunnen houden. Het balkon stak als een soort duivenplatje uit de muur van de korte zijmuur van het hotel. Je zou je kunnen afvragen wat voor functie het eigenlijk had. Het was zeker niet bedoeld als plek voor de hotelgasten om met een ligstoel te gaan zonnen. Misschien was het bestemd voor het personeel om kleedjes uit te kloppen, wie weet.

Maar goed, na een tijdje kwamen er opnieuw wandelaars voorbij. Ook zij reageerden niet op mijn hulpgeschreeuw, al draaide zich een van hen nog even om, om lachend naar me te wuiven.

Na zo een half uur tot drie kwartier begon de situatie toch echt precair te worden. Uiteindelijk liep er een man voorbij die wel reageerde, maar ook duidelijk te kennen gaf mij niet serieus te nemen. Ik zag hem in de verte in een van de huizen aan de overkant verdwijnen.

Hoewel deze figuur zich het eerste kwartier niet meer liet zien, heeft hij mij blijkbaar wel uit zijn huis stiekem gadegeslagen. Uiteindelijk is hij kennelijk tot de conclusie gekomen dat zelfs een Finse dronkaard niet zo maar een uur op een klein balkonnetje blijft staan om de aandacht te trekken. Op een gegeven moment verscheen hij in zijn deuropening en riep naar mij dat hij het hotel zou bellen. En ja, het duurde vervolgens niet zo lang meer tot een dame verscheen die de deur van mijn balkonnetje open maakte en mij mee terug nam naar de lobby van het hotel.

kokemuksista. Kehitysmaita koskevan työni puolesta olen käynyt ympäri maailmaa lukemattomissa hotelleissa. Voisin kertoa tarinoita primitiivisistä olosuhteista, hotelleista, joissa ei ollut edes juoksevaa vettä tai muista odottamattomista asioista. Mutta vastaavanlaista epämieluisaa Rovaniemen Rantasipi-hotellin kaltaista tapahtumaa en ollut kokenut koskaan aikaisemmin - enkä onneksi senkään jälkeen. Internetistä luin hotellin olevan kolmen tähden hotelli, jonka yleisarvosana oli 7,9.

Mietin pitäisikö minun ottaa yhteyttä hotellin johtoon ja valittaa asiasta. Yhteen suuntaan avautuvat ovet luulisivat aiheutavan ongelmia useamminkin. En sitten tullut tehneeksi asian johdosta mitään. Vastaanottotiskin virkailijat olivat kyllä hyvin ymmärtäviäisiä,

mutta jotenkin minusta tuntui kuin he olisivat pidätelleet nauruaan. En halunnut antaa aihetta enempään vahingoniloon.

Arnold Pieterse

Käännös: Minna Räty

Mijn avontuur was voorbij en ik prees mij gelukkig dat het zomer was geweest en niet winter, want dan had ik een verblijf van meer dan een uur zonder jas, net uit de sauna in de buitenlucht, waarschijnlijk niet overleefd. Marjatta had het langzamerhand ook een beetje vreemd gevonden dat ik zo lang weg bleef, maar had gedacht dat de sauna mij wel heel goed was bevallen.

Je zou kunnen concluderen dat mijn avontuur in hotel Rantasipi niet een van mijn meest snuggere escapades is geweest. Aan de andere kant moet ik zeggen dat ik in verband met mijn werk in ontwikkelingslanden over de hele wereld in heel veel verschillende hotels heb gelogeed. Hier waren soms nogal primitieve optrekjes bij, zonder stromend water en andere zaken die je normaal in een hotel verwacht. Hier zijn veel verhalen over te vertellen. Maar ik heb nooit eerder,

en gelukkig ook niet later, zo een onplezierige ervaring gehad als in het luxe hotel Rantasipi in Rovaniemi. Op het internet zag ik dat het genoteerd is als een driesterren hotel met een waarderingscijfer 7,9.

Ik heb er nog over gedacht om een brief te schrijven naar de directie van het hotel en mijn beklag te doen over deze zaak. Deuren die alleen van een kant opengaan, kunnen toch voor allerlei problemen zorgen? Ik heb uiteindelijk geen stappen tegen het hotel ondernomen. De dames in de lobby hebben wel heel begrijpend gedaan, maar ik had toch op de een of andere manier de indruk dat zij mij heimelijk stonden uit te lachen. Het leek mij beter om de Finnen niet nog meer stof voor leedvermaak te geven.

Arnold Pieterse

finntra waalwijk b.v.

AUTOTRANSPORT KULJETUKSET

**VOOR PARTICULIEREN
EN BEDRIJVEN**

**YKSITYISILLE
JA YRITYKSILLE**

koel en vries
verwarmd
stuks- en pallets
verhuizingen

kylmä ja pakaste
lämpö
paketit ja paletit
muutot

NEDERLAND - FINLAND

FINLAND - NEDERLAND

afhalen en bestellen in
de gehele BENELUX

noudot ja toimitukset
BENELUX-maissa

elke week groupagedienst
af Waalwijk

joka viikko kappaletavara-lähtöjä
Waalwijkistä

Saunaverhaal

In maart 2013 stuurde Arnold me het bovenstaande verhaal over zijn Rovaniemi-avontuur. Het is een interessante tekst en meteen kwam er een herinnering bij mij naar boven aan een soortgelijk avontuur.

Peter
Starmans

Ikzelf, in 1990 in Finland aangesteld als eerste docent voor Nederlandse Taal en Cultuur aan de Universiteit van Helsinki, was eens eind jaren negentig met de collega's van het germanistisch instituut voor een weekend in Siuntio te gast in het scholingscentrum Suitia, gelegen op een landgoed bij het mooie en historisch waardevolle kasteeltje, Suitian kartanolinna. Het landgoed (sinds 1975 het universitaire land- en bosbouwcentrum) werd in de jaren negentig grondig gerenoveerd en voor congressen en scholingsbijeenkomsten geschikt gemaakt. Overigens,

de geschiedenis van het kasteeltje is heel oud en heeft een belangrijke rol gespeeld in de Finse geschiedenis.

Maar goed, op een koude februari-avond, na een dag lang samen hard werken en discuten over thema's als 'betere onderlinge communicatie en effectievere doceermethodes' gingen we uiteraard 's avonds de sauna in. Op z'n Fins natuurlijk, dat wil zeggen: eerst de dames en daarna de heren, mooi en kuis gescheiden, zoals het in de goede Finse traditie hoort. Buiten lag er een dikke laag lokkende sneeuw in de prachtige bosachtige en witte omgeving

110

Saunatarina

Maaliskuussa 2013 sain Arnoldilta luettavaksi yllämainitun tarinan hänen Rovaniemen seikkailutaan. Se muistutti minua omasta vastaavasta kokemuksestani.

Toimiessani 1990 ensimmäisenä hollanninkielen ja -kulttuurin dosenttina Helsingin yliopistossa, vietin viikonloppua germaanisen laitoksen kollegoiden kanssa Siuntion Suitian kartanolinnan koulutuskeskuksessa. Paikka oli restauroitu perustuksiaan myöten ja tehty koulutustoimintaan sopivaksi 90-luvulla. Linna on vanha, ja sillä on merkittävä asema Suomen historiassa.

Oli kylmä helmikuinen ilta, intensiivinen työpäivä oli päättynyt, jonka jälkeen minimme joukolla saunomaan. Suomalaisen

tavan mukaan naiset ja miehet erikseen. Linnaa ympäröi luminietokset ja kuurainen metsämaisema. Minä astelin ensimmäisen löylynheittokierroksen jälkeen urheasti ulko-ovelle ja ulos, paljaan ihoni höyrytessä pakkassäässä. Kieriskelin yksikseni lumessa ja ihmettelin miksi tähän en saanut muista (suomalaisista ja saksalaisista) seuraa, johtuiko se uskalluksen puutteesta vai häpeän tunteesta. Ei aavistustakaan. Mutta mitäpä se minua, urheaa hollantilaista haittasi, senkun vain hyppy hankeen. Ulko-ovi sulkeutui takanani itsestään.

rond het kasteeltje. Ik als stoere Hollander ging toen meteen na de eerste ronde hete lucht op mijn blote body, gezond transpirerend van boven tot onder, in mijn eentje door een brede, moderne en gerenoveerde deur van de voorruimte (voorzien van een goed Fins Abloy-slot uiteraard) naar buiten; vanuit die heerlijke sauna door die ontspanningsruimte heen rechtstreeks de natuur in, om in de verse sneeuw lekker te gaan rollen, zoals dat toch hoort na een verkwikkende hete saunagang. Alléén weliswaar dit keer, want de andere mannelijke collega's (Duitse en Finse) wilden of durfden het toen niet. Uit schaamte of angst? Nauwelijks, maar wie weet? Geen probleem echter voor een 'dappere' Nederlander: gewoon doen waar je zin in hebt, hup, vooruit, naar buiten de sneeuw in! De deur achter me sloot als vanzelf. Heerlijk heb ik daar toen een minuut of wat door de frisse en schone sneeuw geravot en

rondgetold. Toen wilde ik uiteraard door dezelfde deur weer naar binnen, maar de deur was tot mijn spijt stevig op slot en kon van buiten af niet meer opengemaakt worden. De collega's waren al weggegaan, zaten weer in de heerlijke saunawarmte of waren zich aan het omkleden. Wat nu? De ingang van het scholingscentrum zag ik zonder bril wat vaag, maar wel helverlicht in de buurt, dus daar dan maar naartoe. Een andere oplossing zag ik niet. Ik moest noodgedwongen, of ik dat nu wilde of niet, of ik dat nu leuk vond of niet, in mijn blootje met niet veel meer dan mijn handen ter bescherming van mijn mannelijkheid door de gezellige voorruimte van het congrescentrum heen, waar enige collega's zaten, voornamelijk uiteraard toen vrouwelijke, die daar wat dronken en met elkaar zaten te babbelen. Die voordeur was in ieder geval open, dat viel dus mee. Opeens zagen mijn

Nautin varmaankin minuutin verran lumesa kieriskelystä. Sitten olikin jo aika palata sisälle lämpimään. Harmikseni en saanut ovea auki. Kollegani olivat saunan lauteilla tai pukuhuoneessa. Mikäs nyt neuvoksi? Näin heikosti ilman silmälaseni koulutuskeskuksen valojen kajastavan kauempana. Naiskollegani viettivät siellä iltaa odottaen omaa saunavuoroaan. Minulla ei ollut muuta mahdollisuutta kuin lähteä suunnistamaan koulutuskeskukselle nakupellenä, pelkät kädet suojana jalkovälini edessä. Ulko-ovi oli onneksi auki. Ilmestyin yhtäkkiä pimeästä kollegoideni eteen lumisena ja punaisena - vaikken kylläkään häpeästä, ei kunnon hollantilainen näin vähästä häpeä. Siinä sitten seisoin onnettomana koulutusryhmäni naisten naurun kaikuessa. Vaihtoehtoinani oli nyt kävellä salin läpi omaan huoneeseeni tai

takasin saunaan.

Kylläpä kollegoillani oli lystiä, ja myöhemmin pystyin itsekin nauramaan tilanteen koomisuudelle. Asia tuntui enneminkin nololta kuin hävettävältä. Saimmepahan kunnon naurut. Onneksi kukaan ei tullut kuvanneeksi tilannetta.

Jälkeenpäin en halunnut tehdä valitusta saunan ovesta, jonka saa avattua vain sisältä päin. Tämä on tyypillistä suomalaisille ulko-oville. Syytin asiasta vain itseäni, itsehän minä annoin ikkunasta näkyvän pehmeän lumihangon houkutella!

Peter Starmans

Käännös: Minna Rätty

collega's via de ingang mij als blakende blo-
terd naar binnen komen, vol sneeuw en rood
van de sauna en het sneeuwrollen. Dus rood
was ik wel, niet echter van schaamte, want
daar heeft die Hollander weinig last van. De
hoge vrouwelijke lach klonk op als muziek, en
wat kan een man daar nu tegen inbrengen?
Andere gasten dan de mij bekende waren er
toen niet in het scholingscentrum, het betrof
immers een besloten bijeenkomst van onze
eigen groep germanisten van de Universiteit
van Helsinki. En voorts ... een andere keus
had ik niet, nietwaar, ik moest toch op de een
of andere manier naar mijn eigen kamer ko-
men of naar de sauna teruggaan.
Tjonge, wat hebben de collega's gelachen (en
ik later toen ik aangekleed erbij was ook met
hen), al vond ik het op het moment zelf wellicht
wat gênant, ofschoon... van zulke schaamte
had ik toch als 'dappere' Hollander over het

algemeen weinig last. Gelachen hebben we
dus wel, dat heel zeker, en iedereen vond het
prachtig, maar jammer genoeg had niemand
toen een camera bij zich. Dat was nog niet de
tijd van de snelle mobiele telefoons met alles
erop en eraan. Zelf had ik er ook geen om mijn
koude lijf, en een broekzak stond mij op dat
moment niet ter beschikking!

Ik heb achteraf het universitaire scholings-
centrum maar niet beschuldigd vanwege die
buitendeur bij de sauna, die maar aan een
kant openging. Dat was helemaal in orde, zo
is dat nu eenmaal vaak in Finland. Het is op
zich zelfs een veilig afsluitsysteem, mijn eigen
huis is er ook van voorzien. En ... het was per
slot van rekening mijn eigen schuld, had ik
maar niet naar de roep van de verse sneeuw
voor die schone ramen moeten luisteren!

Peter Starmans

Rokade Advies B.V.

Fiscalisten/Verolakimiehet
Juristen/Lakimiehet
Administrateurs/Kirjanpitäjät

Maaskade 159a
3071 NR Rotterdam

Phone: 010 – 265 19 90
Fax: 010 – 265 04 30

Website: www.rokade.org
Email: info@rokade.org

BEAUTÉ TOTALE

Hoe u er morgen uitziet,
bepaalt u vandaag!

- huidverjonging
- huidverbetering
- huidproblemen
- injectables
- afvallen
- body contouring
- definitief ontharen
- permanente make up
- visagie en make up

Miltä huomenna näytätte
päättätte tänään!

- ihon nuorennus
- ihonparannus
- iho-ongelmat
- injectables
- painonpudotusohjelmat
- vartalon muotoilu ilman kirurgia
- pysyvä karvanpoisto
- kestopigmentointi
- meikkaus

50% korting op uw eerste behandeling omdat u lid bent van de VNF.
50% alennus ensimmäiselle hoidolle koska olette Alankomaat-Suomi Yhdistyksen jäsen.

* Niet geldig in combinatie met andere acties of voor bestaande klanten.

* Ei ole voimassa muiden alennusten kanssa eikä vakituksille asiakkaille.

Nina Kalliopohja met haar team van Beauté Totale verwelkomt u graag.
Nina Kalliopohja ja hänen Beauté Totale työryhmä toivottavat teidät
Lämpimästi tervetulleeksi kaunistautumaan ja rentoutumaan!

Beauté Totale - Willem Witsenplein 7 - Den Haag - (070) 32 62 926
info@btotale.com - www.btotale.com

Volg ons op:

De dominee van de Finse Zeemanskerk in Rotterdam

Voor mij ligt het februarinumnummer van 1999 van 'Johtoloisto', het blad van de Finse Zeemanskerk in Rotterdam. Op de omslagfoto praat Rune Frants met president Martti Ahtisaari. De (als een zeer jonge man uitziende) zeemanspastor bekijkt het gesprek met een glimlach. Het bezoek van president Martti Ahtisaari en Eeva Ahtisaari was voor de Nederlandse Finnen een werkelijk bijzondere gebeurtenis. Sinds het vorige bezoek van de president aan de Rotterdamse Zeemanskerk was een volle 26 jaar verstreken. Op andere omslagfoto's van 'Johtoloisto' ziet men, dat er in de Zeemanskerk ook andere interessante gebeurtenissen en bezoeken waren. In januari 1999 kwamen ook op bezoek de bisschop van het bisdom Kuopio, Wille Riekkinen, en de metropoliet van de Finse orthodoxe kerk, Leo.

Heikki
Rantanen

Die eerste foto vertelt veel. Daarop zijn de drie belangrijkste stromingen vertegenwoordigd, die het meest zichtbaar ten gunste van Finland en 'het Finse' in Nederland

hebben gewerkt. Behalve de Finse staat, de Vereniging Nederland-Finland en de Finse Zeemanskerk waren (en zijn) er natuurlijk ook andere personen en organisaties, die

114

Rotterdamin merimieskirkon johtaja ja merimiespastori

Edessäni on Rotterdamin suomalaisen merimieskirkon Johtoloisto-lehden helmikuun numero vuodelta 1999. Kansikuvassa Rune Frants keskustelee presidentti Martti Ahtisaaren kanssa. Keskustelua tarkkailee hymyilevä (aivan nuorukaisen näköinen) merimiespastori. Presidentti Martti Ahtisaaren ja Eeva Ahtisaaren vierailu oli Alankomaiden suomalaisille todellinen merkkitapahtuma. Edellisestä presidentin vierailusta Rotterdamin merimieskirkolle oli ehtinyt kulua peräti 26 vuotta. Johtoloiston muista kansikuvista näkee, että merimieskirkolla oli muitakin mielenkiintoisia tapahtumia ja vierailuja. Tammikuussa 1999 näyttivät vierailleen myös Kuopion hiippakunnan piispa Wille Riekkinen ja Suomen ortodoksisen kirkon Metropolilta Leo.

Tuo ensimmäinen kuva kertoo paljon. Siinä ovat edustettuina ne kolme tärkeintä tahoa, jotka näkyvimmin ovat toimineet Suomen ja suomalaisuuden hyväksi Alankomaissa. Suo-

men valtion, Alankomaat-Suomi Yhdistyksen ja Suomen Merimieskirkon lisäksi oli (ja on) toki muitakin Suomi-toimijoita. Kuvassa taustalla näkyy Suomen Benelux maiden

zich met Finland bezighouden. Op de foto zie je op de achtergrond de toenmalige voorzitter van het Finse Cultuurcentrum in de Benelux-landen (tegenwoordig het Benelux-instituut), Johannes Lindstedt. Boven-dien spelen het 'Trade Guild' en Suomi Seura een belangrijke rol in Nederland.

De omslagfoto doet mij glimlachen en wekt allerlei herinneringen. Op de foto's die bewaard zijn uit mijn Rotterdamse jaren ziet die pastor van de omslagfoto er vaak vermoeid uit met zwarte wallen onder z'n ogen. Geen wonder, er was toen veel werk en de financiën van de Zeemanskerk waren een zootje. De financiële problemen waren op zich niet nieuw, want sinds de stichting stond de balans voor de Finse Zeemanskerk altijd op verlies. In de 90-er jaren was de toestand van de Rotterdamse Zeemanskerk het moeilijkst van de Finse Zeemanskerken. Het aantal personeelsleden

werd ingekrompen en het plan was zelfs het aantal werknemers zodanig te verminderen, dat de Zeemanskerk met slechts één voltijds werknemer zou werken en verder met vrijwilligers. Soms zag het er naar uit, dat het enige alternatief was om de zaak te sluiten of te verhuizen naar een kleiner pand. Deze problemen hadden ook positieve gevolgen. Vele individuele personen en organisaties boden hulp aan. Nederlandse Finnen en in het land wonende Nederlandse Finland-vrienden kwamen ons te hulp, en zij voerden o.a. huishoudelijke en onderhoudstaken uit. Diverse netwerken en partnerschappen alsmede vrijwilligerswerk wierpen hun vruchten af. Wat eruit zag als een ernstige bedreiging voor de werkzaamheden werd omgezet in energie en de mogelijkheid voor een nieuw begin op vele gebieden. Met bijzondere dankbaarheid denk ik aan de samenwerking met de Vereni-

Heikki Rantanen

kuultuurikeskuksen (nykyinen Benelux-instituutti) silloinen johtaja Johanna Lindstedt.

Lisäksi Kauppakillalla ja Suomi-Seuralla on Alankomaissa merkittävä tehtävä.

Kansikuva hymyilyttää ja herättää monenlaisia muistoja. Rotterdamin vuosiltani säilyneissä valokuvissa tuo kansikuvan pastori Rantanen on usein väsyneen näköinen ja silmäanalustat mustana. Eikä ihme, sillä työtä oli paljon ja Merimieskirkon talous kuralla. Talousongelmat eivät sinänsä olleet uutta, sillä Suomen Merimieskirkolla on aina perustamisestaan lähtien tehty tappiollisia tilinpäätöksiä. 90-luvulla Rotterdamin merimieskirkon tilanne oli Suomen merimieskirkoista vaikein. Henkilökunnan määrää supistettiin ja aikeissa oli jopa vähentää työntekijöitä niin, että merimieskirkko toimisi vain yhden päätoimisen työntekijän ja vapaaehtoisten varassa. Välillä näytti siltä, että ainoa vaihtoehto olisi paikan sulkeminen tai muutta-

ging Nederland-Finland. De gezamenlijke activiteiten werden op allerlei verschillende manieren verwezenlijkt. Het bestuur van de Vereniging Nederland-Finland was er echt in geïnteresseerd het werk van de Zeemanskerk te ondersteunen en evenementen te organiseren, die in verband stonden met de Finse cultuur en het maatschappelijk verkeer. Eén van gezamenlijke vernieuwingen was de jaarlijkse nieuwjaarsreceptie, die in de Zeemanskerk werd georganiseerd. Bij deze gelegenheid liep de Zeemanskerk vol Finnen en Finland-vrienden. Het grootste en aantrekkelijkste van de gezamenlijke evenementen

was natuurlijk het jaarlijkse midzomerfeest. In ieder geval werden toen in de 90-er jaren de plaatsen voor het midzomerfeest in een paar dagen verkocht, en als je laag op de wachtlijst stond, kon je zelden meedoen.

Het belang van vrijwilligers en de samenwerking van verschillende organisaties werden ook door president Martti Ahtisaari met dankbaarheid genoemd. "Voor de activiteiten van de kerk is het belangrijker dan ooit, dat er een vaste groep mensen is, die hun krachten en tijd er aan wijden om die te ondersteunen. Ik heb gehoord, dat de samenwerking tussen Finse organisaties goed verloop, alsook wederzijds met de vertegenwoordigers van de Finse overheid. Ik ben daar zeer verheugd over." (Citaat uit de toespraak van de president in de Rotterdamse Zeemanskerk op 21-1-1999).

minen pienempiin tiloihin. Tässä ahdingossa oli myös myönteisiä seurauksia. Monet yksityiset henkilöt ja yhteisöt tarjosivat apuaan. Saimme avuksemme Alankomaiden suomalaisia ja maassa asuvia hollantilaisia Suomi-ystäviä, jotka osallistuivat muun muassa päivystys- ja talkootehtäviin. Verkostoituminen ja kumppanuus eri tahojen kanssa sekä vapaaehtoistyö kantoivat hedelmää. Toiminnan pahimmat uhkakuvat saatiin käännettyä energiaksi ja monien uusien alkujen mahdollisuudeksi. Erityisen kiitollisena muistan yhteistyötä Alankomaat-Suomi Yhdistyksen kanssa. Yhteiset toimintamuodot aktivoituivat monin eri tavoin. Alankomaat-Suomi Yhdistyksen johtokunnalla oli aitoa kiinnostusta tukea merimieskirkon toimintaa sekä kehittää yhteisiä suomalaiseseen kulttuuriin ja sosiaaliseen kanssakäymiseen liittyviä

tapahtumia. Yksi uusista yhteisistä innovaatioista oli merimieskirkolla järjestetty vuosittainen uudenvuoden vastaanotto. Tilaisuus kokosi merimieskirkon täyteen suomalaisia ja Suomi-ystäviä. Yhteisistä tapahtumista suurin ja vetovoimaisin oli tietysti vuotuinen juhannusjuhla. Ainakin silloin 90-luvulla juhannusjuhlapaikat myytiin parissa päivässä ja pitkältä jonotuslistalta pääsi harvoin mukaan.

Vapaaehtoisten merkitys ja eri tahojen yhteistyö saivat kiitosta myös presidentti Martti Ahtisaarelta. "Kirkon toiminnan kannalta on entistäkin tärkeämpää, että sitä on tukemassa vankka, voimiaan ja aikaansa sen hyväksi uhraava tukijoiden joukko. Ilman tätä kirkon toiminta ei tänä päivänä olisi mahdollista. Olen kuullut, että suomalaisjärjestöjen yhteistoiminta sujuu hyvin paitsi keskinäisesti

Iedere groep, die zich met Nederlandse Finnen en Finland-vrienden bezig houdt, heeft z'n eigen unieke taak. Ieder heeft z'n eigen zwaartepunten en speciale kenmerken. Op het eerste gezicht lijken deze gemeenschappen zeer verschillend, maar bij nadere beschouwing kunnen de verschillen er veel kleiner uitzien. De samenwerking tussen de Vereniging Nederland-Finland en de Finse Zeemanskerk in Rotterdam is bijzonder onontbeerlijk geweest. De belangrijkste taak van beide organisaties is om de in het land wonende Finnen en Finland-vrienden en in Finland geïnteresseerde mensen van dienst te zijn. We hebben bijzondere kennis en middelen ter beschikking, en het is goed om dat te beseffen en die te gebruiken ten gunste van de mensen, die ons van dienst zijn. Het werk is gedaan op basis van wederzijds respect en waardering. Het welzijn van onze le-

den en 'klanten' is de hoofdzaak, niet onze eigen 'glorie'. Ik herinner me gehoord te hebben, dat de samenwerking met de Zeemanskerk door sommigen als lastig ervaren wordt, omdat de samenwerkingspartner een kerk is. Ik begrijp goed, dat de kerk met sterke gevoelens geassocieerd kan worden, die niet noodzakelijk positief zijn. De Zeemanskerk dringt de spiritualiteit echter niet op, en biedt geen pasklare antwoorden. De basis van het werk van de Zeemanskerk is de alledaagse christelijkheid. De Zeemanskerk beziet het leven met de blik van dienstbaarheid, welzijnswerk en Fins-zijn. In het werk wordt geen onderscheid gemaakt tussen het wereldlijke en het geestelijke. Een ontmoeting in het café of in de Finlandwinkel is even geestelijk (en wereldlijk!) als een eredienst in de kerk. Er is ruimte voor iedereen. De dremmel van de Zeemanskerk is en blijft laag.

niin myös Suomen viranomaisedustajien kanssa. Tästä olen kovasti ilahtunut." (Ote presidentin puheesta Rotterdamin merimieskirkolla 21.1.1999).

Kaikilla Alankomaiden suomalaisten ja Suomi-ystävien parissa toimivilla tahoilla on oma ainutlaatuinen tehtävänsä. Jokaisella on omat painopistealueensa ja erityispiirteensä. Nopeasti tarkasteltuna nämä yhteisöt saattavat tuntua kovin erilaisilta, mutta lähemmin tarkasteltuna erot voivat näyttää kovin vähäisiltä. Alankomaat-Suomi Yhdistyksen ja Rotterdamin suomalaisen merimieskirkon yhteistyö on ollut aivan välttämätöntä. Molempien toimijan tärkein tehtävä on palvella maassa asuvia suomalaisia ja Suomi-ystäviä ja Suomesta kiinnostuneita ihmisiä. Meillä on tahoillamme erityisosaamista ja resursseja, jotka on hyvä tiedostaa ja panna käyttöön

palvelujemme kohteena olevien ihmisten hyväksi. Työtä on tehty keskinäisen kunnioituksen ja arvostuksen pohjalta. Jäsentemme ja 'asiakkaidemme' hyvinvointi on pääasia eikä oma 'gloria'. Muistan välillä kuulleen, että yhteistyö Merimieskirkon kanssa on joidenkin mielestä koettu hankalaksi, koska yhteistyökumppanina on kirkko. Ymmärrän hyvin, että kirkkoon saattaa liittyä vahvoja kokemuksia, jotka eivät välttämättä ole myönteisiä. Merimieskirkko ei kuitenkaan tyrkytä hengellisyyttä eikä tarjoa valmiita vastauksia. Merimieskirkon työn perustana on arjen kristillisuus. Merimieskirkon arki näkyy palvelun, sosiaalityön ja suomalaisuuden näkökulmasta. Työssä ei tehdä eroa maallisen ja hengellisen välillä. Kohtaaminen kahvilassa tai Suomi-kaupassa on yhtä hengellistä (ja maallista!) kuin jumalanpalvelus kirkossa.

De Vereniging Nederland-Finland heeft wel 90 zinvolle jaren achter zich. Het werk van de Finse Zeemanskerk in Nederland begon drie jaar later. Beide organisaties hebben decennia lang ingrijpende ervaringen gehad, pogingen en mislukkingen, mooie verhalen, geweldig enthousiasme en rustiger tijden. Voor ons oude rotten vormt het oordeel van de geschiedenis een perspectief voor het huidige handelen. Dat helpt enorm, maar het gevaar bestaat, dat men blijft hangen in het bekende en veilige. Daarom moeten wij, oude en ervaren rotten, voortdurend alert zijn om te zien en te horen, wat rondom ons gebeurt. Voor alles moeten we weten, wat juist nu van ons handelen wordt verwacht. Ik denk, dat de mensen aan de uiteinden van de levenslijn, de jongeren en zij die de seniorenleeftijd hebben bereikt, nu en in de toekomst meer dan ooit onze aandacht nodig hebben.

Ik wens de feestvierende Vereniging Nederland-Finland volharding en zegen ofwel geluk en succes nu en in de komende jaren. Het werk van jullie vereniging heeft een prachtig venster op Finland geboden aan talloze mensen. Hartelijk dank aan jullie allen, die de verantwoordelijkheid hebben genomen, en op veel verschillende manieren veelzijdige activiteiten mogelijk hebben gemaakt voor jullie leden en voor alle anderen, die in Finland geïnteresseerd zijn.

Heikki Rantanen

Hoofd van de Rotterdamse Zeemanskerk en zeemanspastor, 1994-1999

vertaling: Hans Adamse

Kaikille on tilaa. Merimieskirjon kynnys on ja tulee olla matalalla.

Alankomaat-Suomi-yhdistyksellä on takanaan peräti 90 sisältörikasta toimintavuotta. Suomen Merimieskirjon toiminta Alankomaissa käynnistyi kolme vuotta myöhemmin. Molempien yhteisöjen vuosikymmeniin mahtuu paljon kokemusta, yrityksiä ja erehdyksiä, hienoja tarinoita, valtavaa innostumista ja hiljaisempiakin aikoja. Meillä vanhoilla tekijöillä on historian tuomaa perspektiiviä nykyhetken toimintaan. Siitä on paljon apua, mutta vaarana on jäykistyä tuttuun ja turvalliseen. Siksi meidän vanhojen ja kokeneiden tulee olla jatkuvasti hereillä näkemään ja kuulemaan mitä ympärillämme tapahtuu. Ennen kaikkea meidän tulee tietää, mitä meidän toiminnaltamme juuri tänään toivotaan. Luulena, että ikäjännän ääripää,

nuoret ja seniori-ikään ehtineet, tarvitsevat meiltä nyt ja tulevaisuudessa entistä enemmän huomiota.

Toivotan juhlivalle Alankomaat-Suomi-yhdistykselle Sisua ja Siunausta eli onnea ja menestystä nyt ja tuleviin vuosiin. Yhdistyksen toiminta on tarjonnut upean Suomi-ikkunan lukemattomille ihmisille. Sydämellinen kiitos kaikille teille vastuunkantajille, jotka olette monin eri tavoin mahdollistaneet monipuolisen toiminnan jäsenistöllemme ja kaikille muillekin Suomesta kiinnostuneille.

Heikki Rantanen

Rotterdamin merimieskirjon johtaja ja merimiespastori 1994-1999

FARVOCOLOR BV

Importeur Uula Lijnolieverven uit Finland

Moarrewei 22
9104 LA DAMWÂLD
Postbus 32
9104 ZG DAMWÂLD

t. 0511-425628
f. 0511-421396
e. info@farvocolor.com - ws@uula.nl
w www.uula.nl

SCANDINAVISCH DESIGN

MARIMEKKO
ANNIKKI KARVINEN
PAPIINA
AINO
OLARS ULLA
RALSTON
LAURIE
HERLUF

IITTALA
ARABIA
LOVI
AARIKKA
KOSTA BODA
STELTON
MENU
ARCHITECTMADE
ROSENDAHL

DE BOKKETERP

Stad en Landschap 33
Krimpen aan den IJssel
Tel. 0180-511800

Mijn eerste ervaringen met Nederland in 1973

Wij, Rune en ik met onze twee kinderen, zijn in 1973 naar Nederland gekomen. Dat is niet makkelijk gegaan. Zoals zo velen kwamen wij zonder een woord Nederlands te spreken en de informatie die wij hadden over Nederland was wat de schoolboeken vertelden in die tijd. Dat was dus niet veel.

Ik zal hier mijn eigen ervaring vertellen, mijn situatie en de problemen waarmee ik te maken kreeg in een voor mij totaal vreemd land met een 4-jarige dochter en een baby van 10 weken oud.

Op 18 december 1972 is onze zoon Patrick geboren. Ik werd op 24 december uit het ziekenhuis in Turku ontslagen ondanks mijn veel te hoge bloeddruk. Het was natuurlijk heerlijk om de laatste Kerstavond in Finland

thuis te mogen vieren met ons allen. Onze dochter Camilla was toen 3 jaar. Eerste Kerstdag ging ik aan de slag met inpakken voor de verhuizing. Wij zouden op 31 januari 1973 naar Raisio verhuizen. Daar hadden wij een flatje gekocht. Het flatje moest opgeknapt en geschilderd worden, voordat Rune op 6 februari naar Nederland zou vertrekken. Daar ergens tussenin werd Patrick gedoopt bij de grootouders in Pohjanmaa.

Margot Frants-
Rönnqvist

121

Ensimmäiset kokemukseni Alankomaissa v. 1973

Me, Rune ja minä ja kaksi lastamme, muutimme Alankomaihin v. 1973. Se ei tapahtunut ihan helposti. Kuten monet muutkin tulimme osaamatta sanaakaan hollantia ja tietomme Alankomaista oli sitä, mitä koulukirjamme aikoinaan kertoivat. Ja se oli vähäistä.

Kerron tässä omista kokemuksistani, minun tilanteistani ja niistä ongelmista, joita minä kohtasin minulle täysin vieraassa maassa 4-vuotiaan tyttären ja 10-viikkoisen vauvan kanssa.

Poikamme Patrick syntyi 18. joulukuuta 1972. Pääsin 24. joulukuuta sairaalasta Turussa, huolimatta ihan liian korkeasta verenpaineesta. Oli tietenkin ihanaa saada viettää yhdessä

kotona viimeinen Jouluaattomme Suomessa. Tyttäreemme Camilla oli silloin 3-vuotias. Joulupäivänä ryhdyin sitten pakkaamaan muuttoa varten. Meidän piti muuttaa 31. tammikuuta Raisioon. Olimme ostaneet sieltä asunnon. Huoneisto piti kunnostaa ja maalata ennen Runen lähtöä Alankomaihin 6. helmikuuta. Jossain siinä välissä pidettiin Patrickin ristiaiset isovanhempien luona Pohjanmaalla.

Rune vertrok begin februari naar Nederland en op 24 februari werd Camilla 4 jaar. Ik en de kinderen woonden dus de maand februari in Raisio totdat de flat verhuurd was en alle administratie op orde was voor wat betreft de verhuizing van Turku naar Raisio, van Raisio naar de grootouders in Koskø en tenslotte de verhuizing vanuit Finland naar Nederland. Ik heb wat kilometers afgelopen in de sneeuw met de kindervan. Het was geen makkelijke kraamtijd zo achteraf bekeken.

Op 3 maart 1973 ben ik om 06.00 uur met de kinderen op het vliegtuig gestapt in Vaasa richting Helsinki waar ik overstapte op het vliegtuig naar Nederland. De hele reis heb ik steeds gevoed, gerustgesteld, luiers verschoond: ik had geen tijd om achterom of vooruit te kijken. Dit was nu mijn avontuur: een nieuw leven met nieuwe kansen. In mijn onervarenheid

en drang om iets te beleven in de wereld had je mij overal neer kunnen zetten, ja op dat moment had ik 'de roze bril op'.

Ik ben na 40 jaar in Nederland er nog steeds niet achter of ik toen de juiste beslissing heb genomen, of ik mijn vaderland diep in mijn hart ooit definitief verlaten heb.

Begrijp mij goed, ik heb niets te klagen hier in Nederland, maar ik voel nog steeds mijn 'roots' in Finland die ik elk jaar tijdens de vakantie koester. Ik heb ook mijn kinderen losgerukt uit hun vaderland. Zij voelen zich nu nog een beetje Fins. Zal de derde generatie de Finse wortels ook nog voelen en koesteren?

Ik sus mijn geweten met allerlei argumenten 'het is goed en leerzaam om de wijde wereld in te trekken, een nieuwe taal te leren, andere mensen te ontmoeten, een wereldburger te zijn'. Dat is toch positief. Je moet niet stil

Rune lähti helmikuun alkupuolella Alankomaihin, ja 24. helmikuuta täytti Camilla neljä vuotta. Minä ja lapset asuimme helmikuun Raisiossa kunnes huoneisto oli vuokrattu ja kaikki asiat järjestyksessä mitä tuli muuttoon Turusta Raisioon, Raisiosta isovanhempien luo Koskøön ja lopulta Suomesta Alankomaihin. Olin talsinut lukemattomia kilometrejä lastenvaunujen kanssa lumihangessa. Se ei ollut jälkeinpäin ajatellen mikään helppo lapsivuodeaika.

Maaliskuun 3. aamukuudelta astuin lasten kanssa lentokoneeseen Vaasasta Helsinkiin ja sieltä Alankomaihin. Koko matkan syötin, rauhoittelin, vaihdoin vaippoja. Ei ollut aikaa katsoa taaksepäin eikä eteenpäin. Tämä oli nyt seikkailuni: uusi elämä uusine mahdollisuuksineen. Kokemattomuudessani ja haluten

palavasti kokea maailman minut olisi voinut tipauttaa mihin tahansa, sillä hetkellä minulla oli kyllä 'vaaleanpunaiset lasit silmilläni'.

Alankomaissa eletyn 40 vuoden jälkeen en vieläkään tiedä teinkö silloin oikean päätöksen, olenko syvällä sydämessäni jättänyt isänmaani lopullisesti.

Ymmärräthän minut oikein, minulla ei ole mitään syytä valittaa täällä Alankomaissa, mutta tunnen yhä 'juurieni' olevan Suomessa ja niitä hellin lomalla siellä joka vuosi. Olen myös riuhtaissut lapseni irti heidän isänmaastaan. He tuntevat nyt vielä itsensä jonkin verran suomalaisiksi. Tunteeko ja helliikö kolmas polvi vielä suomalaisia juuriansa?

Vaimennan omaatuntoani kaikenlaisin selityksin: "on hyvä ja opettavaista lähteä maailmalle, oppia uusi kieli, tavata muita ihmisiä,

blijven staan, maar open staan voor andere culturen, andere religies en uitdagingen. De kinderen krijgen het beste mee van twee landen enz.

Zijn de mensen die gekozen hebben in Finland te blijven slechter af, of misschien gelukkiger? Is dat een ander soort mens, dat daar tevreden is in hun dorpje of stadje? Soms denk ik dat het heerlijk zou zijn om generaties van burens en kennissen meegemaakt te hebben, elk huis, elke steen en elk pad te herkennen. Of is dat juist vervelend, geen uitdaging, weinig te beleven? Ik weet het nog steeds niet.

Wel begrepen wij dat we zo snel mogelijk de Nederlandse taal moesten leren. Dat maakt het leven makkelijker en je leert de samenleving sneller kennen. Het eerste jaar hadden wij voortdurend keelpijn. Wij gingen naar de

huisarts, hij dacht dat het door het slechte weer kwam. Nu achteraf denken wij dat het kwam door de Nederlandse keelgeluiden: wij moesten andere spieren activeren om het nieuwe geluid te produceren.

Ik heb zoveel nieuwe ervaringen opgedaan in Nederland. Ik vond (bijna) alles interessant, soms raar en onbegrijpelijk. Bijvoorbeeld dat jonge moeders de modderige kindervan rechtstreeks doorrijden naar de woonkamer waar wij net beige vloerbedekking hadden uitgerold. Vrij snel werden wij uitgenodigd voor een bruiloft in Limburg. Wij kwamen laat aan en zagen daar andere gasten koffie met taart nuttigen. Ook ons werd koffie met vlaai aangeboden. De combinatie koffie met 'vla' vonden wij geen aantrekkelijke gedachte en gingen daarom voor koffie zonder 'vla'. Van een vlaai hadden wij nooit gehoord en daarvoor kregen wij geen taart bij de koffie.

olla maailmankansalainen". Sehän on toki positiivista. Ei pidä pysähtyä paikalleen, vaan olla avoin muille kulttuureille, uskonnoille ja haasteille. Lapset saavat kaiken parhaan kahdesta maasta jne.

Onko niillä, jotka ovat valinneet pysyä Suomessa, huonompi tilanne - vai ehkä onnellisempi? Onko hän, joka on siellä tyytyväinen omassa kylässään tai kaupungissaan, toisenlaatuinen ihminen? Joskus ajattelen, että olisi ihanaa olla kanssakäymisessä naapurien ja tuttavien kanssa läpi sukupolvien, tuntee ohi kulkijansa joka talo, joka kivi ja joka polku. Vai olisi-ko se ihan pitkästyttävää, ilman haasteita, vain vähän virikkeitä? Sitä en tiedä vielä.

Ymmärsimme kyllä, että meidän täytyi oppia hollanninkieli niin pian kuin mahdollista. Se

tekee elämän helpommaksi ja oppii nopeammin tuntemaan yhteiskunnan. Ensimmäisinä vuosina meillä oli jatkuvasti kurkkukipua. Kävimme lääkärissä, hänen mielestään se johtui huonosta säästä. Nyt jälkeenpäin ajattelemme, että se johtui hollanninkielen kurkkuaänteistä: meidän piti käyttää ihan uusia lihaksia saadaaksemme aikaan nuo uudet äänteet.

Minä sain valtavasti uusia kokemuksia Alankomaissa. Minusta (melkein) kaikki oli mielenkiintoista, joskus outoa ja käsittämätöntä. Esimerkiksi se, että nuoret äidit työnsivät kurat lastenvaunut suoraan olohuoneeseen, mihin me olimme juuri levittäneet vaalean maton. Aika pian meidät oli kutsuttu häihin Limburgissa. Tulimme myöhässä ja näimme muiden vieraiden nauttivan kahvia tortun kanssa. Meiltäkin kysyttiin haluammeko kah-

Een paar gebeurtenissen uit de eerste jaren in Nederland:

De eerste week was er heel slecht weer met hagelbuien, het doorzonrijtjeshuis was net opgeleverd en in de tuin lag alleen keiharde blauwe klei. Wij hadden geen tuingereedschap en waren totaal nog niet bezig met tuinontwerp. Ik sta eten klaar te maken en opeens komt er een man met grote stappen mijn keuken binnen. Ik schrok ervan. In Finland komt geen onbekende ongevraagd via de achterdeur binnen. Dat is ondenkbaar. Deze grote Hollander begon meteen al met verkooppraatjes. Hij had al bijna zijn schep in de klei en zijn partner was al bezig de grasmat uit te rollen. Ik begreep er niets van maar mijn lichaamstaal was kennelijk duidelijk want hij was redelijk snel weer mijn keuken uit.

Een paar weken later kwam door dezelfde deur een messenslijper binnen. Bij hem heb

ik hetzelfde trucje uitgehaald en weg was die. Voortaan hield ik de keukendeur op slot.

In de herfst van 1973 zit ik in de woonkamer met de kinderen. Er belt een man aan, gestoken in een grijs pak. Ik had inmiddels geleerd van mijn buurvrouw dat je niet iedereen binnen hoeft te laten dus ik zwaai door het raam dat hij maar verder moet lopen. Deze man geeft het niet zo snel op. Hij blijft aanbellen en door het raam naar binnen gluren dus maak ik toch de deur open. Hij geeft een hand en zegt iets dat ik opvat als zijn achternaam, Deurwaarder, ik zeg Margot Frants en vraag hem beleefd binnen. Ik had net 'kanelipullat' uit de oven gehaald dus ik bied hem koffie aan. Wij zitten gezellig te kletsen en opeens begint hij over een onbetaalde rekening. Hij laat de rekening van de bewonersbelasting zien, maar ik wist zeker dat ik die rekening al

via 'vlaai'n' kanssa. Yhdistelmä kahvi ja 'vla' tuntui meistä vähemmän houkuttelevalta ja niin halusimme vain kahvia ilman 'vla'ta'. Emme olleet koskaan kuulleet 'vlaai'sta', joten jäimme siis ilman torttua kahvin kanssa.

Pari tapahtumaa ensimmäisiltä vuosiltani Alankomaissa:

Ensimmäisellä viikolla oli hyvin huono ilma raekuuroineen. Rivitaloasuntomme oli juuri luovutettu ja piha oli pelkkää kivikovaa savea. Meillä ei ollut mitään puutarhatyövälineitä emmekä vielä olleet lainkaan tekemässä puutarhasuunnitelmaa. Olin juuri ruoanlaittopuuhissa kun yht'äkkiä tuli eräs mies pitkin askelin sisälle keittiööni. Minä säikähdin kauheasti. Suomessa ei kukaan tuntematon tule takaoven kautta sisälle. Sitä ei voi ajatellakaan. Tämä suuri hollantilainen

aloitti heti myyntitjutut. Hänellä oli jo melkein lapionsa savessa ja hänen työkaverinsa oli jo levittämässä nurmirullia. Minä en ymmärtänyt mitään, mutta ilmeisesti elekieleni oli niin selvä, että mies oli melko nopeasti ulkona keittiöstäni.

Pari viikkoa myöhemmin tuli samasta ovesta sisälle veitsienterottaja. Käytin samaa konstia häneen ja pois hän lähti. Siitä lähtien pidin keittiön oven lukossa.

Syksyllä 1973 istun olohuoneessa lasten kanssa. Ovikelloa soitti eräs harmaapukuinen mies. Olin naapurinrouvalta oppinut, ettei kaikkia tarvitse päästää sisälle. Viittoilin siis ikkunasta, että hän menisi pois. Tämä mies ei niin pian luovuttanut. Hän vain jatkoi ovikellon soittoa, ja kurkisteli ikkunasta sisälle, joten aukaisin kuitenkin oven. Hän antoi kättä ja

betaald had. Na veel uitleggen begrijp ik dat de rekening met datzelfde bedrag meerdere malen betaald moet worden. Ik vond het al moeilijk te begrijpen dat ik een belasting voor het wonen moest betalen terwijl ik huur betaalde, heel vreemd. Hij zal zich het vriendelijke onthaal nog wel herinneren.

In 1973 heb ik brieven naar huis geschreven waarin ik mij afvraag of ik in een echt vakantieland terecht was gekomen. In de nieuwbouwwijk woonden alleen jonge gezinnen en tot mijn verbazing waren alle vrouwen thuis. Niemand werkte buitenshuis. Het was heel slecht weer, vrouwen en kinderen waren de hele dag binnen. Ik bracht Camilla naar de kleuterschool, zo'n anderhalve kilometer verderop, dat was in totaal 12 km lopen per dag. De baby nam ik iedere keer mee want in Finland laat je je kleine kind niet

alleen achter. Mijn buurvrouwen kwamen op bezoek en vertelden mij dat ik Patrick niet iedere keer hoefde mee te nemen. Zij hadden al gezien dat ik twee schattige kinderen had. Bovendien vonden zij het niet goed dat ik iedere dag de kinderwagen buiten stalde. De kinderwagen wordt koud en vochtig en dat is slecht voor het kind. Ik heb ze uitgelegd dat mijn kind erin slaapt en dat dat juist gezond is. Om de buurt gerust te stellen heb ik contact opgenomen met de huisarts en de situatie uitgelegd. De huisarts was op de hoogte van de Finse gewoonte, een Finse kinderarts heeft deze methode geïntroduceerd.

Toen ik Camilla bij de lagere school aanmeldde, werd om mijn trouwboekje gevraagd. Er werd mij uitgelegd wat een trouwboekje was, maar ik heb gezegd dat ik zo iets niet had. Er werd naar het aantal kinderen gevraagd en of

sanoi jotain, minkä minä oletin hänen nimekseen, Deurwaarder (eli ulosottomies). Minä sanoin Margot Frants ja kutsuin hänet kohteliaasti peremmälle. Olin juuri ottanut uunista korvapuustit, joten tarjosin hänelle kahvit. Istuimme rattoisasti jutellen, ja sitten hän alkoi puhua jostain maksamattomasta laskusta. Hän näytti minulle asukasverolaskun, mutta minä tiesin varmasti jo maksaneeni sen laskun. Pitkän selityksen jälkeen ymmärsin, että sama summa täytyy maksaa moneen kertaan. Minusta oli vaikeata ymmärtää, että minun täytyy maksaa veroa asumisesta vaikka maksoin jo vuokran, ihan outoa. Mies muistaa kylä varmasti vielä ystävällisen vastaanoton.

V. 1973 olen kirjoittanut kotiin kirjeitä, joissa ihmettelen olenko joutunut oikeaan lomaan. Uudessa lähiössä asui vain nuoria

perheitä, ja minun hämmästykseni olivat kaikki vaimot kotona. Kukaan ei käynyt töissä. Sää oli hyvin huono, naiset ja lapset olivat koko päivän sisällä. Minä vein Camillan leikkikouluun noin puolentoista kilometrin päähän. Siitä tuli yhteensä 12 km päivässä kävelyä. Vauvan otin joka kerran mukaan, sillä Suomessa ei vauvaa jätetä yksin kotiin. Naapurinrouvat tulivat käymään ja kertoivat minulle, ettei minun tarvinnut ottaa Patrickia joka kerran mukaan. He olivat jo huomanneet, että minulla oli kaksi söpöä lasta. Sen lisäksi heidän mielestään ei ollut hyvä, että jätin joka päivä lastenvaunut ulos. Vaunut tulevat kylmäksi ja kosteaksi ja se on paha lapselle. Selitin heille, että lapseni nukkuu vaunuissa, ja että se on juuri terveellistä. Rauhoittaakseni naapurustoamme otin yhteyttä perhelääkäriin ja selitin hänelle tilanteen. Lääkäri oli selvillä suomalais-

ik wel getrouwd was. Ten einde raad bracht ik de volgende dag mijn trouwbijbel mee waarin de namen en geboortedagen van alle kinderen genoteerd worden in Finland. Met veel wantrouwen werd de bijbel uiteindelijk geaccepteerd als trouwboekje.

In verschillende situaties werd mijn meisjesnaam gevraagd, dat was ik niet gewend. Datzelfde gebeurde met mijn vriendin. Wij hebben toen besloten dat wij altijd twee achternamen zouden gebruiken: voor mij werd dat Frants-Rönnqvist en mijn vriendin koos ervoor om de naam van haar echtgenoot twee keer achter elkaar te noemen: Mäkelä-Mäkelä. Het probleem was opgelost.

Ook in de supermarkt gebeurden rare dingen volgens mij. Iedere keer dat ik iets vroeg zei de verkoper een woord dat ik niet kon verstaan. Het ging mij te snel. Ik dacht dit moet

ik uitzoeken. Ik heb in het woordenboek gezocht maar ik kon geen woord vinden dat daarop leek. Toen het weer gebeurde vroeg ik sorry, wat bedoelt u?, de verkoper keek mij verbaasd aan, hij begreep mijn vraag niet. De volgende dag gebeurde hetzelfde weer. Ik luisterde heel goed naar de verkoper en weer zei hij 'enogiets'. Gelukkig sprak deze verkoper Engels en heeft mij de betekenis uitgelegd. Het mysterie was opgelost.

Dat er zomaar wijn en sherry te koop was in de supermarkt vond ik merkwaardig. Op een dag wilde ik sherry kopen. In mijn ogen was het een beetje genant om zomaar over straat te lopen met alcoholische drank dus vroeg ik de verkoper in gebrekkig Nederlands om een zakje. Ik heb uitgelegd dat ik niet zomaar over straat wilde lopen met sherry, hij vroeg stomverbaasd: waarom? Ja, hoe stom kan een Finse zijn.

sesta käytännöstä, eräs suomalainen lastenlääkäri oli esitellyt tätä menetelmää.

Kun ilmoitin Camillan alakouluun, kysyttiin minulta 'vihkikirjaamme'. Minulle selvitettiin, mikä tuo vihkikirja oli, mutta kerroin, ettei minulla ollut sellaista. Kysyttiin lasten lukumäärää ja myös olinko kuitenkin naimisissa. Neuvottomana vein seuraavana päivänä mukaan vihkiraamatun, mihin Suomessa merkitään kaikkien lasten nimet ja syntymäajat. Kovasti epäroiden raamattu kuitenkin viimein hyväksyttiin vihkikirjaksi.

Samassa tilanteessa minulta kysyttiin tytönimeäni, siihen en ollut tottunut. Sama tapahtui ystävälleni. Päätimme silloin, että käyttäisimme aina kahta sukunimeä: minun kohdallani se oli Frants-Rönnqvist ja ystäväni päätti laittaa miehensä nimen kahteen ker-

taan peräkkäin: Mäkelä-Mäkelä. Ongelma oli ratkaistu.

Minusta oli merkillistä, että supermarketista voi noin vain ostaa viiniä ja sherryä. Eräänä päivänä halusin ostaa sherryä. Minun mielestäni oli vähän noloa kulkea kadulla alkoholijuoman kanssa, ja pyysin myyjältä puutteellisella hollanninkielellä pussia. Selitin, etten halunnut noin vain kulkea kadulla sherry-pullon kanssa. Hän kysyi hämmästyneenä miksi? Niin, kuinka tyhmä voi suomalaisnainen ollakaan.

Varsinkin tuossa alkuvaiheessa olivat Alankomaat-Suomi Yhdistys ja Merimieskirkko minulle hyvin tärkeitä kalliota aallokossa. Järjestetyt tilaisuudet olivat hyödyllisiä pitäen suomalaiset juhlapäivät elävinä, mutta myös rakennettaessa uusia sosiaalisia verkostoja. Monet ystävistämme olemme niissä tavanneet.

Met name in deze eerste fase in Nederland waren de Vereniging Nederland-Finland en de Zeemanskerk een zeer belangrijke rots in de branding. De bijeenkomsten waren nuttig om de Finse feestdagen levendig te houden, maar ook om een nieuw sociaal netwerk op te bouwen. Veel van onze vrienden hebben wij hier ontmoet.

Nu, als ik in Finland ben vraag ik mij soms af of ik nog wel op de hoogte ben van de moderne Finse gewoontes. Heb ik niet een verouderde kijk op de Finnen en de Finse samenleving? Ik lees weliswaar enige Finse kranten op internet, maar Finse televisie kijk ik nooit en de gemiddelde leeftijd van mijn Finse kennissen is 60+. Wat ik wel zeker weet is dat ik intens van Finland houd!

Margot Frants-Rönnqvist

Suomessa ollessani ihmettelen nyt joskus, olenko yhä perillä nykyisistä suomalaisista tavoista. Onko minulla vanhentunut käsitys suomalaisista ja suomalaisesta yhteiskunnasta? Luen kyllä joitakin suomalaisia sanomalehtiä internetistä, mutta Suomen televisiota en katso koskaan, ja suomalaisten tuttavieni keski-ikä on +60. Se, minkä varmasti kyllä tiedän, on että rakastan syvästi Suomea!

Margot Frants-Rönnqvist

Käännös: Pirkko van Bruggen

Een Finse kerstboom en toevallige ontmoetingen

Tja, zo'n oproep in Aviisi van Jacques Groenendijk voor het jubileum nummer vraagt inderdaad om een reactie, al is het maar omdat mijn man en ik elkaar bij een Fins bedrijf hebben ontmoet. En dat is al bijna 50 jaar geleden!

Marijke van Laer-Savelkoul Dat bedrijf was een papierfabriek. Enso Gutzeit wilde in die tijd Europa gaan veroveren en kocht in Roermond een bestaand, maar toen een nogal klein fabriekje waar papier werd geproduceerd.

Kort na die koop kwam mijn man, die een technische opleiding had gedaan en net uit dienst kwam, in contact met de directeur van het toenmalige Enso Gutzeit in Roer-

mond. Stel je voor: zij hadden samen een gesprek en Timo Sihvo vroeg aan mijn man 'kun je morgen beginnen?' Ja, dat waren nog eens tijden!

Zelf woonde ik toen nog bij mijn ouders en door een verhuizing vanuit een andere streek van het land kwamen wij te wonen in de omgeving van Roermond. Als secretaresse kwam ik op die manier terecht op de

128

Suomalainen joulukuusi ja sattumanvaraisia tapaamisia

Kun Jacques Groenendijk pyysi minua kirjoittamaan Aviisin juhlanumeroon tarinan, en todellakaan voinut kieltäytyä kunniasta. Tapasinhan mieheni pian 50 vuotta sitten suomalaisessa firmaassa!

Kyseessä oli Enso Gutzeitin paperitehdas, minkä aikomuksena oli valloittaa Euroopan markkinoita. Se osti Roermondissa sijaitsevan, silloin vielä pienen, paperia tuottavan tehtaan.

Pian oston jälkeen mieheni, jolla oli teknillisen alan koulutus ja joka juuri oli päässyt armeijasta, tapasi uuden tehtaan johtajan, Timo Sihvon. Hän pyysi miestäni tulemaan

tehtaalle töihin ja sanoi: "Voisitko aloittaa huomenna?" Olivatpa ne aikoja!

Asuin silloin itse vielä vanhempieni luona mistä muutin Hollannin toiselle puolelle Roermondiin työskennällekseni suomalaisen paperitehtaan sihteerinä. Tehtaan toiminta oli vielä käynnistysvaiheessa ja siellä työskenteli pääasiassa nuoria ihmisiä. Viikonloppuisin kävimme yhdessä ulkona, vietimme

Finse papierfabriek. Het bedrijf was volop in ontwikkeling en er werkten daarom vooral jonge mensen. In de weekenden gingen we samen uit, vierden samen kermis (zoals je dat toen in Limburg deed) en ook met carnaval trokken we samen op. Kortom een kweekvijver voor relaties.

Het Fins was voor de kantoormensen een lastige taal. Ik herinner me dan ook dat het schrijven van een telex in het Fins niet zonder fouten ging. Gelukkig was daar wel begrip voor.

De stad Roermond kreeg jaarlijks door Enso Gutzeit een grote Finse kerstboom aangeboden. De boom werd per schip aangevoerd en met enig ceremonieel overgedragen aan de gemeente.

Veel jaren later ging ik samen met een paar vriendinnen naar de volksuniversiteit voor

yhdessä joulua ja karnevaaleja. Se oli hyvin otollinen maaperä uusien suhteiden solmimiselle.

Toimiston työntekijöiden mielestä suomi oli hankala kieli. Teleksin kirjoittaminen suomeksi ei sujunut virheett. Onneksi asialle osoitettiin ymmärrystä.

Roermondin kaupunki sai Enso Gutzeitilta joka vuosi joulukuusen lahjaksi. Se tuotiin paikalle laivalla ja puu luovutettiin kunnalle aina perinteisin seremoniain.

Vuosia myöhemmin osallistuin muutaman ystävättereni kanssa kansalaisopiston taidehistorian kurssille. Kurssilla tutustuin Suomesta kotoisin olevaan henkilöön. Hän oli päätynt Pohjois-Suomesta Amsterdamin kautta Roermondiin asumaan. Niinpä hän opasti meitä limpurilaisia Amsterdamissa

een cursus kunstgeschiedenis. Daar ontmoetten we iemand die oorspronkelijk uit Finland kwam. Vanuit het noorden van Finland was zij eerst naar Amsterdam verhuisd en later naar Roermond. Daarom wist zij, en wij Limburgers niet, precies de weg in Amsterdam en zij vertelde ons welke tram we moesten nemen om naar een museum of tentoonstelling te gaan. Op mij maakte dat nogal indruk. Mijn hoofdstad en Pirkko wist er veel meer van dan ikzelf.

millä raitiovaunulla pääsee minnekin museoon tai näyttelyyn. Vaikka kaupuni onkin minun kotimaani pääkaupunki, Pirkko tunsu sen paljon paremmin mikä teki ainakin minuun vaikutuksen. Tästä on jo 15 vuotta aikaa ja nyt käymme Pirkon kanssa yhdessä vuosittain Amsterdamin yliopiston taidehistoria luennoilla. Tämä yhteinen harrastuksemme on saanut Pirkon ja minut tulemaan hyviksi ystäviksi. Jätettyään työelämän ovat meidän molempien aviomiehet myös innostuneet ai-

Inmiddels is dat meer dan 15 jaar geleden en volgen wij samen jaarlijks een collegereeks kunstgeschiedenis aan de UvA in Amsterdam. Die gezamenlijke interesse was de basis van intensief contact tussen Pirkko en mijzelf, maar ook onze echtgenotes zijn na hun werkzame leven geboeid geraakt door de kunst en daarom bezochten wij met ons vieren al veel musea in Europa.

Inmiddels is er dus een hechte vriendschap, die begonnen is met een paar toevallige ontmoetingen en een Finse kerstboom in Roermond.

Marijke van Laer-Savelkouls

heesta, ja niinpä olemmekin kiertäneet monia Euroopan museoita neljästään.

Tällainen hyvä ystävyssuhde alkoi sattumanvaraisten tapaamisten ja Roermondin suomalaisen joulukuusen kautta.

Marijke van Laer-Savelkouls

Käännös: Minna Rätty

De zon in mijn leven

Ik ben thuis met een kleine blessure en kijk naar het regenachtige weer in Nederland. Ik besluit dat ik net zo goed, of zelfs beter, zou genezen als ik in de zon zou revalideren. Zon doet altijd goed. Rhodos zag er op de folder bij het reisbureau (internet lag nog in de kindervan) best wel aardig uit en ik boekte als vrijgezel een dag of tien warme zon. Toen ik in de bus stapte naar het vliegveld, dacht ik nog, wat doe ik? Ik had net een huisje gekocht en een vakantie paste eigenlijk niet in het (geld)plaatje. Maar ik had wat tijd nodig om te helen en dus zette ik die gedachten opzij en liet mezelf op vakantie gaan.

Bij aankomst kijk ik naar de blauwe neonletters van het hotel en lees: Blue Bay Hotel Rhodos. Het weer is bloedheet, maar het is redelijk koel aan de balie. Als vrijgezel op vakantie gaan heeft zo zijn beperkingen. Iedere vrijgezel weet dat hij of zij anders ontvangen wordt dan stelletjes, ze hebben liever setjes in even aantallen. Setjes zijn makkelijker, ze

passen beter aan tafeltjes, geven meer uit en tippen beter. Als eenling bezet je teveel en breng je te weinig. Heb je wel eens alleen aan een tafeltje gezeten waar een stelletje bij wordt gezet? Nee, ik dacht het ook niet. Dat geldt natuurlijk niet voor vrijgezellen, die passen altijd, dat oneven aantal is prima bij te passen. Zo krijg ik een metgezel aan tafel, ene

Willem Mulder

Elämäni aurinko

Olen kotona pienen onnettomuuden takia ja katson Hollannin sateista ulkosäätä. Minä päätän, että voisin parantua yhtä hyvin auringossa jollen paremminkin. Aurinko tekee aina hyvää. Rodos näytti erään matkatoimiston mainoslehdessä mukavalta (internet oli vielä kehossa tuolloin) ja sinkku kun olin bukkasin kymmenen päivää lämmintä aurinkoa. Kun astuin lentokentälle menevään bussiin ajattelin vielä, että mitä minä teen. Olin juuri ostanut talon ja loma ei oikein istunut budjettiin. Mutta minä tarvitsin aikaa parantua joten siirsin ajatukset syrjään ja päästin itseni lähtemään lomalle.

Päästyäni perille katson neon-sinisiä hotellin kirjaimia ja luen: Blue Bay Hotel Rhodos. Sää on tulikuuma, mutta vastaanotossa on suhteellisen viileää. Sinkkuna lomaillessa on myös omat rajoitteensa. Jokainen sinkku tietää, että hänet otetaan vastaan erilailla kuin pariskunnat. Hotellit ottavat mielellään vastaan pareja tasaluvuin. Pariskunnat ovat helpompia, he istuvat paremmin pöytään ja antavat enemmän

tippiä. Yksinään sinä varaat liian paljon tilaa ja tuot liian vähän rahaa sisään. Oletko koskaan ollut istumassa pöydässä mihin laitetaan pariskunta lisää? Et, niin ajattelin.

Tämä ei tietenkään koske sinkkuja, he ovat tottuneet parittomiin lukuihin ja he sopeutuvat aina. Näin saan ruokailukumppanin pöytään, eräs Chris Itävallasta. Hän ojentaa kätensä ja hänen hymynsä on yhtä leveä kuin ovi.

Chris uit Oostenrijk. Hij geeft me een hand en heeft een smile zo breed als een deur. Het eerste wat hij doet is de wijnfles omgooien, en ik mag hem direct. We zitten als bakvissen te giechelen over de puinhoop die ons tafeltje is geworden en sluiten vriendschap. Later op de avond bezoeken we de nachtclub van het hotel. Na een paar drankjes staat hij op gaat de dansvloer op en verwerft daar zijn bijnaam, 'crazy kangaroo' hij huppelt rond en werkt bij iedereen op de lachspieren. We lachen meer dan dat we dansen en worden uitgenodigd bij een Nederlandse groep die steeds van de bank afrollen van het lachen als Chris staat te danshuppen.

Met deze groep trekken we de komende dagen op. Op een avond zijn we in de nachtclub van het hotel en ik zie een mooie jonge vrouw in een witte jurk die naar ons kijkt. Je kan namelijk alles over Nederlanders zeggen wat

je wilt, maar stil zijn ze zeker niet. Ze lacht in ieder geval naar ons en ik raap al mijn moed bij elkaar en vraag haar ten dans, de muziek is van Kiss, 'I was made for loving you'. Het liedje past naadloos om ons heen en de volgende dagen behoren tot de beste uit mijn leven. Ik val als een blok voor die prachtige vrouw die Maija Viitasaari heet, en uit Finland komt. Ik ben smoorverliefd. Het toeval wil dat ze ook een vakantie heeft geboekt om te revalideren, dat schept natuurlijk direct een band.

We vieren mijn verjaardag maar ze moet de volgende dag helaas alweer weg, ik zeg; ik kom ook op jouw verjaardag. Ik krijg een prachtige lach, maar ik zie haar denken, ja.. ja, vakantiepraat, het zal wel!

We schrijven elkaar intensief en het blijkt dat ze niet alleen knap van buiten is, ze is fysio-

Ensimmäisenä hän avaa viinipullon ja pidän hänestä välittömästi. Me kikatamme pöytään tullutta sotkua ja rakennamme ystävyyttä. Myöhemmin illalla vierailimme hotellin yökerhossa. Muutaman drinkin jälkeen Chris menee tanssilattialle ja saa lempinimen 'Crazy Kenguru'. Hän hyppää ympäri ja hersyttelee naurua jokaisessa. Me nauramme enemmän kuin tanssimme ja meidät kutsutaan hollantilaiseen ryhmään joka nauraa katketakseen kun Chris esittää hyppy tanssiaan.

Tämän ryhmän kanssa me teemme aktiviteetteja yhdessä muutaman päivän ajan. Yhtenä iltana olemme hotellin yökerhossa ja näen kauniin nuoren naisen valkoisessa mekossaan katsovan meitä. Voit sanoa mitä tahansa hollantilaisista, mutta he eivät todellakaan ole hiljaisia. Hän nauraa meille joka tapauksessa. Kerään rohkeuteni ja pyydän häntä tanssi-

maan, musiikki on Kiss'n 'I was made for loving you'. Laulu sopii meille erinomaisesti. Seuraavat päivät ovat elämäni parhaita päiviä. Minä ihastun tähän kauniiseen naiseen täysin jonka nimi on Maija Viitasaari, hän tulee Suomesta. Olen täysin rakastunut. Oli sattumaa, että hän varasi myös loman toipuakseen, se luo tietenkin siteen meidän välille.

Me juhlimme minun syntymäpäivää, mutta hänen täytyy valitettavasti lähteä jo seuraavana päivänä, minä sanon; minä tulen myös sinun syntymäpäiville ja sain ihanan naurun, mutta näen hänen ajattelevan, joo...joo, lo-mapuhetta, mutta voi olla! Me kirjoitamme toisillemme intensiivisesti ja vaikuttaa siltä, että hän ei ole vain kaunis ulkoa, hän on fysioterapeutti, ja opiskelee manuaali-terapiaa Oslossa. Me vietämme Maijan syntymäpäiviä Oslossa hänen ystävien kanssa ja meillä

terapeut en studeert manuele therapie in Oslo. We vieren haar verjaardag in Oslo met haar vrienden en het klikt. Ik voel dat ik mijn zielmaatje heb gevonden en vraag haar naar Nederland te komen. Volgens mij passen we prima, ook in het nieuwe huisje. Na eerst nog een bezoek aan haar zus in Zweden en een kerstdiner met de hele familie in Finland stemt ze toe en komt ze in Nederland wonen.

In ons huisje worden onze twee kinderen geboren, Sanna-Liisa en Timo Mikael. Ze wonen inmiddels op zichzelf en nu zijn we weer alleen, samen in ons huis. Dit jaar ben ik 32 jaar getrouwd met mijn vakantieliefde, de zon in mijn leven. Ons levenslied is: 'you were made for loving me.'

Willem Mulder

klikkaa hyvin. Minusta tuntuu, että olen löytänyt minun sielunveljeni ja pyydän häntä tulemaan Hollantiin. Minun mielestäni me sovimme hyvin yhteen, myös uudessa talossa. Ensin käymme vielä vierailemassa Maijan siskon luona Ruotsissa ja jouluilallinen koko perheen kanssa Suomessa hän suostuu ehdotukseen ja tulee Hollantiin asumaan.

Meidän talossa syntyy kaksi lasta, Sanna-Liisa ja Timo Mikael. He asuvat nykyään omillaan ja nyt me olemme jälleen kaksin, kahdestaan talossamme. Tänä vuonna me olemme olleet naimisissa 32 vuotta minun lomarakkauden kanssa, elämäni aurinko. Meidän rakkauslaulumme on 'you were made for loving me'.

Willem Mulder

Käännös: Marjo Kool

VOOR
FINLANDS

ROODE KRUIS

De Nederlandse ambulance naar Finland

Tijdens het negentig jarig bestaan van de Vereniging Nederland-Finland is het mobiele veldhospitaal voor Finland in 1940 (algemeen 'Nederlandse ambulance' genoemd) en alles wat daarmee verband hield, misschien wel de belangrijkste en meest gedenkwaardige activiteit geweest.

Hoe zat dat nu alweer precies? Op 30 november 1939 viel de Sovjet-Unie, zonder oorlogsverklaring, het kleine Finland aan. Dit werd algemeen gezien als een misdadige actie van een op gebiedsuitbreiding beluste grootmacht. In Nederland heeft het, ook vanwege het heldhaftige verzet van de Finnen, veel los gemaakt. De kranten stonden er vol van.

De Vereniging Nederland-Finland (de naam

was indertijd Finsch-Nederlandsche Vereeniging), heeft zich heel actief ingezet om een hulpprogramma voor Finland te organiseren. Direct na het begin van de oorlog (die de naam Winteroorlog zou krijgen), is de Finsch-Nederlandsche Vereeniging hier propaganda voor gaan maken en werd het initiatief genomen om geld in te zamelen voor het Finse Rode Kruis. Bestuursleden van de vereniging reisden hiervoor het hele land

Rune Frants,
Arnold Pieterse
en Evert Schut

135

Suomeen lähetetty hollantilainen ambulanssisairaala

Alankomaat-Suomi Yhdistyksen 90-vuotisen taipaleen tärkein ja muistettavin tapahtuma on luultavasti ollut hollantilaiseksi ambulanssiksi kutsutun siirrettävän sotilassairaalan lähettäminen Suomeen vuonna 1940.

Mistä operaatiossa oli tarkkaan ottaen kyse? Neuvostoliitto hyökkäsi pieneen Suomeen 30. marraskuuta 1939, ilman sodanjulistusta. Tätä hyökkäystä pidettiin yleisesti aluelajennuksia himoitsevan suurvallan rikollisena tekona. Alankomaissa hyökkäys sai suurta huomiota, osaltaan myös suomalaisten urhoollisen vastarinnan vuoksi, ja lehdet kertoivat siitä laajasti.

Alankomaat-Suomi Yhdistys, tuolloin vielä nimeltään Finsch-Nederlandsche Vereeniging, organisoï aktiivisesti apua Suomelle. Heti kun sota (sittemmin talvisotana tunnettu) oli alkanut, Finsch-Nederlandsche Vereeniging ryhtyi ajamaan asiaa ja alkoi kerätä rahaa Suomen Punaiselle Ristille. Yhdistyksen hallituksen jäsenet matkustivat maata ristiin rastiin rahankeruuksa ja saivat tukea Alanko-

<< p. 134: Boekje met 10 Pro-Finlandia zegels, uitgegeven op initiatief van de Finsch-Nederlandsche Vereeniging. De prijs van de zegels was een cent per stuk en op de zegels stonden afbeeldingen van bekende Finnen, zoals maarschalk Mannerheim, de componist Jean Sibelius en president Kyösti Kallio. De opbrengst van de zegelverkoop ging naar het Finse Rode Kruis. | Finsch-Nederlandsche Vereenigingin aloitteesta liikkeelle laskettu vihkonen, jossa on 10 Pro Finlandia-merkkiä. Merkit maksoivat yhden sentin kappaleelta, ja kuvissa oli kuuluisia suomalaisia, kuten marsalkka Mannerheim, säveltäjä Jean Sibelius ja presidentti Kyösti Kallio. Merkkien tuotto meni Suomen Punaiselle Ristille.

Pro-Finlandia zegel met de afbeelding van president Kyösti Kallio. | Pro Finlandia-merkki, jossa presidentti Kyösti Kallion kuva.

door en werden daarbij ondersteund door plaatselijke afdelingen van het Nederlandse Rode Kruis.

De opbrengsten van de collectes overtroffen alle verwachtingen en al snel werd het idee gelanceerd om een ambulance naar Finland

te sturen om te assisteren bij de behandeling en verpleging van oorlogsgewonden. Het Nederlandse Rode Kruis bleek bereid om de organisatie van de ambulance ter hand te nemen. Ook andere landen hadden het initiatief genomen om een ambulance naar Finland te sturen, te weten Zweden, Denemarken, Noorwegen, Zwitserland en Frankrijk. Bovendien had Groot-Brittannië voor een korte periode een ambulance gestuurd, die alleen uit vrouwen bestond.

maiden Punaisen Ristin paikallisosastoilta. Keräyksen tuotto ylitti kaikki odotukset, ja pian heräsin ajatus lähettää Suomeen ambulanssisairaala auttamaan haavoittuneiden hoidossa. Alankomaiden Punainen Risti oli valmis organisoimaan hankkeen. Myös muissa maissa, Ruotsissa, Tanskassa, Norjassa, Sveitsissä ja Ranskassa, ryhdyttiin toimin siirrettävän sairaalan lähettämiseksi Suomeen. Britannia lähetti Suomeen lyhyeksi aikaa sairausautoryhmän, jossa oli vain naisia. Finsch-Nederlandsche Vereeniging julkaisi rahankeräyshankkeensa puitteissa ns. Pro Finlandia -merkkejä sisältäviä vihkoja, joiden tuotto luovutettiin Suomen Punaiselle Ristille. Vihkoissa oli 10 merkkiä, joiden arvo oli 1 sentti kappaleelta. Merkit eivät olleet postimerkkejä, vaan niitä liimattiin kirjeisiin postimerkkien viereen.

Omslag van het boek 'Finlands lot: voor en over het land der duizend meren', geschreven in 1940 door J.J.R. Schmal, bestuurslid van de Finsch-Nederlandsche Vereeniging. De opbrengst van de verkoop van dit boek, dat gratis is uitgegeven en gedrukt, ging naar het Finse Rode Kruis. | Finsch-Nederlandsche Vereenigingin hallituksen jäsenen J.J.R. Schmalin 1940 kirjoittama teos 'Finlands lot: voor en over het land der duizend meren'. Kirjan julkaisu ja painatus saatiin ilmaiseksi ja tuotto meni Suomen Punaiselle Ristille.

De Ambulance Commissie plus artsen en administrateur/tolk van het ambulance team op 10 maart 1940 bij het Rode Kruis kantoor in Den Haag. Eerste rij v.l.n.r.: Generaal-Majoor N.A.A. van de Roemer, dr. F.H. Meihuizen (leider van de ambulance), dr. Mr. F.W. Doncker Cortius (Secretaris-Generaal van het Nederlandsche Roode Kruis). Middelste rij v.l.n.r.: A.W.C.M. de Ruyter, dr. Ch.W.F. Winkel, onbekende, kolonel dr. H.G.K. Offerhaus (hoofdcommissaris voor het ziekenhuiswezen). Achterste rij: dr. A.H.M. Colaco Delmonte (chirurg), C.H. Rering (arts), H. Smitskamp (arts), dr. J.A.F. van den Belt (chirurg), J. Feddema (arts), onbekende, Mr. W.J. baron van Lynden (eerste ondervoorzitter van het Nederlandsche Roode Kruis), Jonkheer G.M. Verspyck (secretaris van de ambulance commissie). De chirurg dr. J.A.C. Schepel was niet aanwezig bij deze ontmoeting. | Ambulanssitoimikunta, ambulanssiryhmän lääkärit ja hallintovirkailija-tulkki 10.3.1940 Alankomaiden Punaisen Ristin toimistossa Haagissa. Ensimmäisessä rivissä vasemmalta oikealle kenraalimajuri N. A. A. van de Roemer, tri F. H. Meihuizen (ambulanssisairaalan johtaja), tri F. W. Doncker Cortius (Alankomaiden Punaisen Ristin pääsihteeri). Keskirivissä vasemmalta oikealle A. W. C. M. de Ruyter, tri Ch. W. F. Winkel, tuntematon, eversti tri H. G. K. Offerhaus (sairaalatoimen pääkomissaari). Takarivissä tri A. H. M. Colaco Belmonte (kirurgi), C. H. Rering (lääkäri), H. Smitskamp (lääkäri), tri J. A. F. van den Belt (kirurgi), J. Feddema (lääkäri), tuntematon, vapaaherra W. J. van Lynden (Alankomaiden Punaisen Ristin ensimmäinen varapuheenjohtaja), G. M. Verspyck (ambulanssitoimikunnan sihteeri). Kirurgi tri J. A. C. Schepel ei ollut läsnä tässä tapaamisessa.

Lisäksi Finsch-Nederlandsche Vereenigingin hallituksen jäsen J. J. R. Schmal kirjoitti Suomesta kertovan kirjan 'Finlands lot: voor en over het land der duizend meren' (Suomen kohtalo: tuhansien järvien maasta ja maan hyväksi), jonka tuotto luovutettiin kokonaan

Suomen Punaiselle Ristille. Myös julkaisijat antoivat panoksensa ilmaiseksi.

Kun Suomen hallitus oli ilmoittanut Brykselin lähettiläänsä välityksellä ottavansa hollantilaisen ambulanssisairaalan erittäin mielellään vastaan, Alankomaiden hallitus

De Finsch-Nederlandsche Vereeniging heeft verder ter ondersteuning van de geldinzameling boekjes met z.g. 'Pro-Finlandia zegels' uitgegeven ten bate van het Finse Rode Kruis. Een boekje omvatte 10 zegels van een cent per stuk. De zegels waren geen postzegels, maar konden naast postzegels op een brief worden geplakt.

Bovendien heeft het bestuurslid van de Finsch-Nederlandsche Vereeniging, J.J.R. Schmal, een boek geschreven over Finland met als titel 'Finlands lot: voor en over het land der duizend meren', waarvan de opbrengst uit de verkoop geheel ten goede kwam aan het Finse Rode Kruis. De uitgevers hebben hier belangeloos aan meegewerkt. Nadat de Finse regering, via de gezant in Brussel, te kennen had gegeven de komst van een Nederlandse ambulance erg op prijs te stellen, gaf de Nederlandse regering op 22

januari 1940 hiervoor toestemming. Vervolgens werd een 'Ambulance Commissie' opgericht, waarbij twee bestuursleden van de Finsch-Nederlandsche Vereeniging, A.J.Th. van der Vlucht en W. de Ruyter, als adviseurs optraden.

Op 2 februari is een van de leden van de 'Ambulance Commissie', dr. Ch.W.F. Winckel, naar Finland gereisd als kwartiermeester om de komst van de ambulance voor te bereiden. In Finland werd er aan gedacht om een ziekenhuis in Pelgjärv, in Oost-Finland, ter beschikking te stellen aan de Nederlandse ambulance, ongeveer 80 km achter het front ten noordwesten van het Ladogameer. Maar later is gekozen voor een sportschool in Vierumäki (ongeveer 20 km ten noordoosten van Lahti), die tijdelijk was ingericht als noodhospitaal.

In oude krantenartikelen die tegenwoordig

antoi 22. tammikuuta 1940 luvan sairaalan lähettämiseen. Hanketta varten perustettiin ambulanssitoimikunta, jonka neuvonantajina oli kaksi Finsch-Nederlandsche Vereenigingin hallituksen jäsentä, A. J. Th. van der Vlucht ja W. de Ruyter.

Toimikunnan jäsen tri Ch. W. F. Winckel matkusti 2. helmikuuta Suomeen valmistelemaan majoitusmestarina ambulanssisairaalan tuloa. Suomessa suunniteltiin, että Laatokan luoteispuolella noin 80 kilometriä rintaman takana sijaitseva Pälkjärven sairaala annettaisiin hollantilaisen ambulanssisairaalan käyttöön. Myöhemmin sijoituspaikaksi valittiin kuitenkin Vierumäen Urheiluopisto (noin 20 kilometrin päässä Lahdesta), joka oli varustettu väliaikaisesti sotasairaalaksi.

Vanhoissa sanomalehtikirjoituksissa, joita nykyään voi lukea internetissä, esitetään

keräyksen tulokseksi erilaisia lukuja. Todennäköisimmältä vaikuttaa noin 300 000 guldenin summa. Se vastaa myös summaa, jonka L. de Jong mainitsee 'Het Koninkrijk der Nederlanden in de Tweede Wereldoorlog'-teossarjan 2. osassa. De Jong kertoo, että yleisökeräys tuotti yli 200 000 guldenia ja Alankomaiden hallitus kartutti summaa parlamentin suostumuksella 100 000 guldenilla. Kokonaissumma on nykyrahassa noin 5 miljoonaa euroa. Summa oli siis valtava.

Suunnitelmissa oli myös luovuttaa 100 000 guldenia Suomen Punaiselle Ristille sotainvalidien hoitokotia varten, johon Alankomaiden nimi liitettäisiin pysyvästi. Finsch-Nederlandsche Vereenigingin hallituksen jäsen Willem de Ruyter matkusti toukokuun 1940 alussa Suomeen neuvottelemaan hankkeesta. Suunnitelma jäi toteutumatta, luultavasti

beschikbaar zijn op het internet, worden verschillende bedragen genoemd die de collectes voor Finland uiteindelijk hebben opgeleverd. Een bedrag van om en nabij de 300.000 gulden lijkt het meest waarschijnlijk. Dit komt ook overeen met wat dr. L. de Jong hierover heeft gemeld in deel 2 van de serie 'Het Koninkrijk der Nederlanden in de Tweede Wereldoorlog'. Hij zegt hierover dat door middel van publieke inzamelingen meer dan 200.000 gulden werd bijeengebracht en dat de Nederlandse regering er, na goedkeuring van de Staten-Generaal, 100.000 gulden heeft bijgelegd. Deze 300.000 gulden zou tegenwoordig ongeveer 5 miljoen euro zijn. Het was dus een gigantisch bedrag. Er zijn ook onderhandelingen gevoerd om 100.000 gulden over te dragen aan het Finse Rode Kruis om een tehuis voor oorlogsinvaliden op te richten, waaraan de Nederlandse

naam blijvend zou worden verbonden. Het bestuurslid van de Finsch-Nederlandsche Vereeniging, Willem de Ruyter, is hiervoor begin mei 1940 naar Finland vertrokken. Waarschijnlijk is dit plan door het uitbreken van de oorlog in Nederland niet doorgegaan. Maar het kan zijn dat het geld gebruikt is voor de financiering van een prothesen-centrum, dat aan een ziekenhuis is toegevoegd in Helsinki. Het is onbekend wanneer de heer de Ruyter, die een diplomatiek paspoort had, naar Nederland is teruggereisd.

Samenstelling van de ambulance naar Finland

Na een eerste oproep in de dagbladen op 30 januari 1940 voor artsen en verplegend personeel om te solliciteren, konden uiteindelijk op 14 maart de leden van het ambulance team officieel worden benoemd.

Willem de Ruyter, bestuurslid van de Finsch-Nederlandsche Vereeniging, die een heel actieve rol heeft gespeeld bij de voorbereiding van de Nederlandse ambulance naar Finland. Begin mei 1940 is hij nog een keer naar Finland gegaan om te onderhandelen over de financiering van een ziekenhuis voor oorlogsinvaliden, dat zou worden gefinancierd met Nederlands geld. | Finsch-Nederlandsche Vereenigingin hallituksen jäsen Willem de Ruyter, joka oli hyvin aktiivisesti mukana valmistelemassa hollantilaisen ambulanssin lähettämistä Suomeen. Toukokuun alussa 1940 hän kävi vielä kerran Suomessa neuvottelemassa sotainvalidisairaalaista, joka oli määrä rahoittaa hollantilaisin varoin.

koska Alankomaat joutui sotaan. Saattaa kuitenkin olla, että summalla rahoitettiin helsinkiläiseen sairaalaan perustettua proteesikeskusta. Tiedossa ei ole, milloin de Ruyter, jolla oli diplomaattipassi, palasi Hollantiin.

Ambulanssisairaalan kokoonpano

Sanomalehdissä julkaistiin 30. tammikuuta 1940 ensimmäinen ilmoitus lääkärin ja hoi-

tajien värväämiseksi, ja 14. maaliskuuta ambulanssisairaalan henkilöstö voitiin nimittää virallisesti.

Ryhmä koostui seuraavista henkilöistä:

Johtaja: lääkäri tri F. H. Meihuizen

Kolme kirurgia: tri J. A. F. van den Belt,

tri A. H. M. Colaco Belmonte ja

tri J. A. C. Schepel

Het team bestond uit de volgende personen:

Leider: de arts dr. F.H. Meihuizen

Drie chirurgen: dr. J.A.F. van den Belt,
dr. A.H.M. Colaco Belmonte en
dr. J.A.C. Schepel

Drie assistent-artsen: J. Feddema,
C.H. Rering en H. Smitskamp

Administrateur en tolk: A.W.C.M. de Ruyter
(een zoon van W. de Ruyter, bestuurslid van
de Finsch-Nederlandsche Vereeniging)

Negentien verpleegsters: P.J.M. Annyas,
M.C. Arendsen, G.J.L.M. Burgers,
T. Burmania, A. van der Endt, J.W. Hageman,
A. den Hartog, A.B.C. Haverkort, J.B.E.M.

Hendrichs, H. Honig, G. Hulsman, A.M. Ma-
quelin, P.A.A. Mesdag, G.M.A. Pennings,
A.S.E. Raymakers, G.J. Rhee, J. Scheers-de
Vries (directrice), N.A. Slis en A. de Vries

Huishoudelijk assistente: M.S. Kentgens

Chauffeur-monteur: J.H. Wiegman

In Finland zijn nog twee verpleegsters aan het team toegevoegd die in Zweden hadden gewerkt en door het uitbreken van de oorlog op 10 mei niet naar Nederland konden terugreizen: M.J.A. Peeters en H.A. Smit. Bovendien is in Finland Lars Oranen als tolk toegevoegd, die daar met zijn vrouw verbleef. Lars Oranen had als fysiotherapeut zeven jaar in Nederland gewerkt en daar zijn vrouw (Mies Jansen) ontmoet. Hij was in Finland omdat hij daar als dienstplichtige was opgeroepen. Maar hij werd door de Finse autoriteiten direct ingezet voor de ambulance.

Vertrek

Hoewel Finland inmiddels op 12 maart een wapenstilstand had gesloten met de Sovjet-Unie, werd er door het Finse Rode Kruis op aangedrongen de komst van de Nederlandse ambulance toch door te laten gaan.

Kolme apulaislääkäriä: J. Feddema,

C. H. Rering ja H. Smitskamp

Hallintovirkailija ja tulkki:

A. W. C. M. de Ruyter (jonka isä W. de Ruyter oli Finsch-Nederlandsche Vereenigingin hallituksen jäsen)

Yhdeksäntoista sairaanhoitajaa:

P. J. M. Annyas, M. C. Arendsen, G. J. L. M. Burgers, T. Burmania, A. van der Endt, J. W. Hageman, A. den Hartog, A. B. C. Haverkort, J. B. E. M. Hendrichs, H. Honig, G. Hulsman, A. M. Maquelin, P. A. A. Mesdag, G. M. A. Pennings, A. S. E. Raymakers, G. J. Rhee, J. Scheers-de Vries (johtava hoitaja), N. A. Slis ja A. de Vries

Talousapulainen: M. S. Kentgens

Autonkuljettaja-asentaja: J. H. Wiegman
Suomessa ryhmään liittyi vielä kaksi Ruotsissa työskennellyttä sairaanhoitajaa, jotka ei-

vät sodan alettua Hollannissa 10. toukokuuta voineet enää palata kotimaahan: M. J. A. Peeters ja H. A. Smit. Lisäksi ryhmän tulkiksi tuli Lars Oranen, joka asui vaimoineen Suomessa. Lars Oranen oli työskennellyt seitsemän vuotta Alankomaissa fysioterapeuttina ja tutustunut siellä tulevaan vaimoonsa Mies Janseniin. Oranen oli asevelvollisena kutsuttu Suomeen, mutta Suomen viranomaiset asettivat hänet heti ambulanssisairaalan palvelukseen.

Lähtö

Vaikka Suomi oli solminut 12. maaliskuuta aselevon Neuvostoliiton kanssa, Suomen Punainen Risti toivoi, että ambulanssisairaala kuitenkin toteutettaisiin.

KLM kuljetti 16.-25. maaliskuuta Malmöön 350 laatikossa 26 000 kg sairaalalle tulevia ta-

Vervolgens zijn tussen 16 en 25 maart met de KLM 26.000 kg aan goederen (in 350 kisten) voor de ambulance naar Malmö in Zuid-Zweden overgevlogen, de grootste lading die de KLM ooit had vervoerd. Vanwege de oorlogssituatie werd zo weinig mogelijk materiaal per schip verstuurd. Een uitzondering moest gemaakt worden voor een vrachtauto en zes grote kisten. De vrachtauto werd vanuit Rotterdam, via Kristiansand in Noorwegen, naar Malmö verscheept. De zes kisten konden met een vrachtschip vanuit Delfzijl naar Stockholm worden getransporteerd. Het opgestuurde materiaal omvatte onder andere een complete chirurgische uitrusting met inbegrip van een röntgentoestel, verbandmiddelen, medicijnen en beddengoed. Op 18 maart vertrokken met een KLM toestel van Schiphol naar Malmö de leider van het team, dr. F.H. Meihuizen, de administra-

teur/tolk A.W.C.M. Ruyter en de verpleegster P.A.A. Mesdag, die Zweeds sprak, om het een en ander voor te bereiden.

Op donderdag 21 maart was het dan zo ver dat de 26 overige leden van de ambulance met een lijntoestel en twee extra toestellen van de KLM naar Malmö zijn vertrokken. Voor het vertrek werden zij 's morgens nog in Den Haag voorgesteld aan de voorzitter van het Rode Kruis, Prinses Juliana. Bij het instappen van de twee bussen die het gezelschap naar Schiphol zou brengen, heeft Prinses Juliana ze ook nog door een open raam nagewuifd.

Op Schiphol werden de leden van de ambulance uitgeleide gedaan door de Ambulance Commissie. Het weer zat niet mee en door mist en sneeuw moesten de vliegtuigen een tussenlanding maken in Denemarken, voordat ze aan het eind van de middag in Malmö

varoita - suurin rahti, jonka yhtiö oli koskaan kuljettanut. Sotatilanteen vuoksi tavaroita lähetettiin mahdollisimman vähän laivalla. Ainoa poikkeus olivat kuorma-auto ja kuusi suurta laatikkoa. Kuorma-auto kuljettiin Rotterdamista Norjan Kristiansandin kautta Malmöön. Kuusi suurta laatikkoa voitiin lähettää rahtilaivalla Delfzijlistä Tukholmaan. Lähetetyt varusteet käsittivät muun muassa täydellisen kirurgisen välineistön, röntgenlaitteen, sidetarpeita, lääkkeitä ja liinavaatteita.

Maaliskuun 18. päivänä ryhmän johtaja tri F. H. Meihuizen, hallintovirkailija-tulkki A. W. C. M. Ruyter ja ruotsin kielen taitoinen sairaanhoitaja P. A. A. Mesdag lähtivät KLM:n koneella Schipholista Malmöön valmistelemaan ryhmän matkaa.

Ambulanssisairaalan 26 muuta työntekijää pääsivät lähtemään torstaina 21. maaliskuu-

Afscheidslunch voor het ambulance team op 20 maart 1940 in Den Haag, aangeboden door de Finsch-Nederlandsche Vereeniging. | Finsch-Nederlandsche Vereenigingin ambulanssiryhmälle tarjoama jäähyväislounas Haagissa 20.3.1940.

aankwamen,. Hierna werd 's avonds de reis per trein voortgezet naar Stockholm. Door hevige sneeuwval had de trein een vertraging van liefst twee uur.

In Stockholm werd de uitrusting aangevuld met een operatietafel en twee, met benzine-motoren aangedreven, elektriciteits-generatoren.

Het was moeilijk om op korte termijn van Stockholm naar Turku in Finland te reizen, omdat alle vliegtuigen en schepen waren volgeboekt. Uiteindelijk kon het gezelschap toch nog op 22 maart mee op twee verschillende vrachtboten, de 'Aldebaran' en de 'Vega'. Op de 'Aldebaran' was plaats voor 8 passagiers, maar het werden er 20. Op de 'Vega' konden 9 passagiers mee. Voor sommigen zat er niets anders op dan op de grond te slapen. Op de 'Vega' mochten vier verpleegsters de hut van de kapitein gebrui-

ken, twee op de sofa en twee om de beurt op de grond. De kapitein was uitgeweken naar de navigatiehut.

De overtocht had bovendien veel vertraging omdat er zware ijsgang was in de Oostzee. In de morgen van 23 maart moest er bij het eiland Björkö worden gewacht op een ijsbreker. Het was zelfs mogelijk voor de passagiers om op dit eiland aan land te gaan en een wandeling te maken door het besneeuwde landschap.

Ook konden zij een kijkje nemen binnen in de ijsbreker, de 'Jääkarhu', die in Nederland bleek te zijn gebouwd op een werf in Rotterdam. In de zijwand van de salon op de ijsbreker was zelfs een plateau Delfts-blauwe tegels aangebracht, in 1925 geschonken door de Finsch-Nederlandsche Vereeniging!

De 'Vega' heeft vervolgens ook nog een twee dagen vastgezet in het ijs bij het eilandje

ta vuorokoneella ja kahdella ylimääräisellä KLM:n koneella Malmöhön. Ennen lähtöä he kävivät vielä Haagissa Punaisen Ristin puheenjohtajan prinsessa Julianan luona. Ryhmäläisten noustessa kahteen bussiin, jotka kuljettivat heidät lentokentälle, prinsessa Juliana vilkutti heille vielä avoimesta ikkunasta.

Ambulanssitoimikunta oli Schipholilla saatamassa matkaanlähtijöitä. Sää ei ollut suotuisa, ja sumun ja lumen vuoksi koneet joutuivat tekemään välilaskun Tanskaan, ja Malmöhön saavuttiin vasta illansuussa. Sieltä matka jatkui junalla Tukholmaan. Rankan lumisateen vuoksi juna myöhästyi peräti kaksi tuntia.

Tukholmassa sairaalan varustusta täydennettiin leikkauspöydällä ja kahdella bensiinikäyttöisellä sähkögeneraattorilla.

Tukholmasta oli vaikea matkustaa lyhyellä aikavälillä Turkuun, koska kaikki lentokoneet ja laivat olivat täynnä. Lopulta ryhmä pääsi kuitenkin 22. maaliskuuta lähtemään kahdella rahtilaivalla, Aldebaranilla ja Vegalla. Aldebaranissa oli 8 matkustajapaikkaa, mutta laivaan otettiin 20 ryhmän jäsentä. Vegalla matkusti 9 henkeä. Joidenkin ei auttanut muu kuin nukkua lattialla. Vegassa neljä hoitajatarta sai käyttää kapteenin hyttiä. He nukkuivat vuorotellen kaksi sohvalla ja kaksi lattialla. Kapteeni itse majoittui navigointihyttiin.

Vaikean jäätilanteen vuoksi matka kesti paljon tavanomaista kauemmin. Aamulla 23. maaliskuuta jouduttiin Björkön saaren luona odottamaan jäänmurtajaa. Matkustajat nousivat jopa maihin ja tekivät kävelylenkin saaren lumisissa maisemissa.

Een aantal leden van het ambulance team kort voor het vertrek van Schiphol naar Malmö in Zweden op 21 maart 1940. Van Malmö zouden zij verder per trein naar Stockholm reizen, om vervolgens per boot naar

Finland te varen. Voor hun vertrek naar Schiphol wuift Prinses Juliana op 21 maart 1940, om 11 uur 's morgens,

de leden van het ambulance team uit voor een open raam van het kantoor van het hoofdbestuur van het Rode Kruis in Den Haag. Kort tevoren had de prinses, die indertijd voorzitter was van het Rode Kruis, van alle leden persoonlijk afscheid genomen. | Ambulanssiryhmän jäseniä 21.3.1940 vähän ennen lähtöä Schipholilta Malmöhön. Malmöstä matka jatkui junalla Tukholmaan ja sieltä laivalla Suomeen. Ambulanssiryhmän lähtiessä Schipholiin 21.3.1940 klo 11 prinsessa Juliana vilkuttaa Haagissa Alankomaiden Punaisen Ristin toimiston ikkunasta. Prinsessa, joka oli tuolloin Punaisen Ristin puheenjohtaja, oli hetkeä aiemmin hyvästellyt henkilökohtaisesti kaikki ryhmän jäsenet.

Överö en de negen 'ambulance passagiers' hebben daar, zoals zij vertelden 'prachtwandelingen' gemaakt, soms tot hun middel in de sneeuw.

De schepen kwamen pas op respectievelijk

26 en 30 maart in Turku aan en de reis had dus op de 'Aldebaran' vier dagen geduurd en op de 'Vega' liefst acht dagen. Op 1 april was uiteindelijk het hele gezelschap verenigd in Vierumäki.

He pääsivät myös sisälle jäänmurtajaan, ja osoittautui, että 'Jääkarhu' oli rakennettu rotterdamlaisella telakalla. Salongissa seinässä oli jopa delftinposliininen kaakelitau-lu, jonka Finsch-Nederlandsche Vereeniging oli lahjoittanut vuonna 1925!

Vega juuttui sen jälkeen vielä kahdeksi päiväksi jäihin Överön saaren luona, ja laivalla olleet 9 'ambulanssimatkustajaa' pääsivät tekemään kertomansa mukaan suurenmoisia kävelyretkiä saarella, toisinaan vyötäisiä myöten lumessa.

Laivat saapuivat Turkuun vasta 26. ja 30. maaliskuuta. Aldebaranin matka oli siten kestänyt neljä päivää, ja Vegan peräti kuusi päivää. Koko ryhmä oli lopulta 1. huhtikuuta koossa Vierumäellä.

Ruotsin valtionrautatiet olivat kuljettaneet ambulanssin varustelaatitot ilmaiseksi Mal-

De 'Aldebaran' en de 'Vega', de twee schepen waarmee het ambulance team van Stockholm naar Turku is overgevoerd, hebben dagen lang vastgezeten in het ijs in de buurt van de Ålandseilanden. | Aldebaran ja Vega, laivat joilla ambulanssiryhmä matkusti Tukholmasta Turkuun, juuttuivat Ahvenanmaan lähistöllä päiviksi jäihin.

Sneeuwden we. Gisteravond hebben we op een harmonika allerlei liedjes gezongen, ik ben nog heesch. Vannacht om 2 of 3 uur hopen we in Åbo aan te komen, en zullen we dan wel verder zien. Dus dit is het einde van een zeven dagen lange reis tusschen Stockholm en Åbo. Wie had dat kunnen denken dat dat zoo zou loopen, maar prettig, avontuurlijk was het. We kunnen allemaal goed met elkaar overweg. Allen hebben al een bijnaam: Belmonte is papa, v.d. Belt is opa, Feddema is de gasfitter omdat hij altijd met zijn sneeuwbril op loopt. Wiegman de chauffeur heet dingetje. Ik heet: vlootvoogd. Zuster Hageman is mama. Rhee is Otepoe, Honig is zoetigheidje en Hendriks muisje.

Gedeelte uit een brief die Aat de Ruyter aan zijn ouders heeft geschreven op het vrachtschip de 'Vega'. De brief is vanuit Turku verstuurd op 29 maart 1940. De tekst is als volgt: "Gisteravond hebben we op een harmonika allerlei liedjes gezongen, ik ben nog heesch. Vannacht om 2 of 3 uur hopen we in Åbo aan te komen en zullen we dan wel verder zien. Dus dit is het einde van een zeven dagen lange reis tusschen Stockholm en Åbo. Wie had dat kunnen denken dat dat zoo zou loopen, maar prettig, avontuurlijk was het. We kunnen allemaal goed met elkaar overweg. Allen hebben al een bijnaam: Belmonte is papa, v.d. Belt is opa, Feddema is de gasfitter omdat hij altijd met zijn sneeuwbril op loopt. Wiegman de chauffeur heet dingetje. Ik heet: vlootvoogd. Zuster Hageman is mama. Rhee is Otepoe, Honig is zoetigheidje en Hendriks muisje."

144

Osa kirjeestä, jonka Aat de Ruyter kirjoitti vanhemmilleen rahtilaiva Vegalla. Kirje postitettiin 29. maaliskuuta 1940 Turussa. Kirjeessä lukee: "Eilen lauloimme haitarin säestyksellä kaikenlaisia lauluja, ääneni on vielä käheä. Toivomme pääsevämme ensi yönä kahden, kolmen aikaan Turkuun, ja sitten nähdään miten jatketaan. Tähän päättyy siis seitsemän päivää kestänyt matkamme Tukholman ja Turun välillä. Kuka olisi osannut kuvitella, että matka sujui näin, mutta hauska seikkailu se oli. Tulemme kaikki hyvin toimeen keskenämme. Meillä on kaikilla lempinimet: Belmonte on pappa, v.d. Belt on ukki, Feddema on kaasuasentaja, koska hänellä on aina lumilasit päässä. Kuski Wiegman on kapine. Minun nimeni on: amiraali. Sisar Hageman on mamma. Rhee on Mummeli, Honig on karkki ja Hendriks hiirulainen."

möstä Tukholmaan, missä ne lastattiin laivaan Suomeen vietäviksi. Huhtikuun 13. päivänä kaikki tavarat olivat saapuneet Vierumäelle, lukuun ottamatta kuutta meritse lähetettyä laatikkoa ja kuorma-autoa, jotka tulivat perille 21. ja 26. huhtikuuta.

Vierumäen kausi (1. huhtikuuta-27. kesäkuuta 1940)

Vierumäen sotasairaalaassa oli suomalainen ja hollantilainen osasto. Kummallakin ryhmällä

oli oma tehtävänsä. Suomalainen osasto oli Lahden sotasairaalan kirurgian osastolla leikkattujen potilaiden toipilasosasto. Hollantilaisella osastolla leikattiin ja hoidettiin etupäässä vaikeita kirurgisia potilaita, joilla oli usein takanaan pitkä matka Suomen halki ja jaksoja eri kenttäsairaloissa.

Hollantilaisryhmän saapuessa Vierumäelle sairaalassa oli noin 260 toipilasta ja heitä hoitamassa 20 suomalaista sairaanhoitajaa ja 7 lottaa. Ambulanssisairaalalle tehtiin tilaa ko-

De Zweedse spoorwegen hebben de opgestuurde kisten met het materiaal van de ambulance gratis van Malmö naar Stockholm vervoerd. Daarna is de hele lading per schip naar Finland verscheept. Op 13 april waren alle kisten in Vierumäki gearriveerd, met uitzondering van de zes kisten die vanuit Nederland per schip waren vervoerd naar Stockholm en de vrachtauto. Deze kwamen respectievelijk aan op 21 en 26 april.

De periode in Vierumäki (1 april-27 juni 1940)

In het noodhospitaal in Vierumäki was een Finse en een Nederlandse afdeling. Beide groepen hadden hun eigen werkindeling. De Finse afdeling was een revalidatiecentrum voor patiënten die waren geopereerd in een chirurgisch oorlogshospitaal in Lahti. De Nederlandse afdeling hield zich voorna-

Het sportcentrum in Vierumäki, dat tijdelijk is gebruikt als noodhospitaal. Het Nederlandse ambulance team heeft hier gewerkt in de periode van 1 april 1940 tot 27 juni 1940. | Vierumäen Urheilupuisto, joka oli väliaikaisesti käytössä sotasairaana. Alankomaiden ambulanssisairaala työskenteli täällä 1.4.1940-27.6.1940.

melijk bezig met het opereren en behandelen van ernstige chirurgische patiënten, die vaak al een lange reis door Finland hadden gemaakt en in verschillende veldhospitalen hadden verbleven.

tiuttamalla 80 lähes parantunutta potilasta. Hollantilaisryhmä sai 4. huhtikuuta hoitoonsa ensimmäiset 80 potilasta. Kaiken kaikkiaan hollantilaiset hoitivat Vierumäen sotasairaalassa, usein vaikeissa oloissa, lähes tuhat potilasta. Useimmilla potilailla oli kyynärvarren ja säären murtumia. Hollantilaiset suorittivat kaikkiaan 246 leikkausta, joista 86 oli luunsirujen poistoja, 35 ammusten ja kranaatin-sirpaleiden poistoja, 28 amputointeja ja 47 märkäpesäkkeiden ja haavojen hoitoa. Potilailla oli myös vakavia paleltumia ja vanhoja, vaikeasti parantuvia haavoja. Tarkempia lääketieteellisiä tietoja on tri J. A. C. Schepelin ja tri A. Colaco Belmonten raporteissa, jotka sisältyvät vuonna 1992 ilmestyneeseen Evert Schutin kokoamaan julkaisuun 'De ambulance van het Nederlandse Rode Kruis'.

Tulkki Lars Orasella oli tärkeä tehtävä. Hän

De gymnastiekzaal van het sportcentrum in Vierumäki, dat tijdelijk is gebruikt als noodhospitaal. Er waren in de gymnastiekzaak 84 bedden in vier rijen. Langs de wanden waren er twee bedden boven elkaar. De ernstigste patiënten lagen in de middelste rijen. | Väliaikaisesti sotasairaana toimineen Vierumäen Urheilupuiston voimistelusal. Salissa oli 84 vuodetta neljässä rivissä. Seinänvierillä oli kaksi vuodetta päällekkäin. Vaikeimmat potilaat oli sijoitettu keskiriveihin.

Bij aankomst van de Nederlandse groep waren ongeveer 260 patiënten in het Vierumäki noodhospitaal aan het revalideren, verzorgd door 20 Finse verpleegsters en 7 Lotta's (leden van de Lotta Svärd, de Finse militaire vrouwenbeweging). Om ruimte te maken voor de Nederlandse ambulance konden 80 vrijwel herstelde patiënten worden geëvacueerd.

Op 4 april arriveerden de eerste 80 patiënten voor behandeling door het Nederlandse team. Uiteindelijk hebben de Nederlanders in het noodhospitaal in Vierumäki circa duizend patiënten behandeld en verzorgd, vaak onder moeilijke omstandigheden. Als regel gold dit een behandeling van onderbeenen en onderarmfracturen. Er zijn in totaal 246 operaties verricht, waarvan 86 betrekking hadden op het verwijderen van afgestorven beenweefsel, 35 op het verwijderen van kogels en granaatsplinters, 28 op amputaties

en 47 op wondrevisies en de behandeling van abscessen. Er waren vaak ook ernstige bevriezingen en oude, moeilijk genezende verwondingen. Zie voor verder medische details de verslagen van dr. J.A.C. Schepel en dr. A. Colaco Belmonte in 'De ambulance van het Nederlandse Rode Kruis' uit 1992, samengesteld door Evert Schut.

De tolk, Lars Oranen, speelde een heel belangrijke rol. Wanneer de doktoren zaalvisite maakten, ging hij mee. Maar omdat het werk wel wat veel voor hem werd, zijn ook een aantal Finse verpleegsters die Engels of Duits spraken, toegevoegd. Zij werkten officieel in het Finse team, maar sprongen bij om de Nederlandse artsen bij te staan wanneer er een extra tolk nodig was. Een van hen was de beroemde Saara Rampanen, de 'schwester' van zowel het Finse Jäger-bataljon tijdens de Eerste Wereldoorlog, als het Witte leger

kulki mukana lääkärien potilaskierroksilla. Koska työtä oli hänelle suorastaan liikaa, mukaan otettiin myös suomalaisia hoitajattaria, jotka puhuivat englantia tai saksaa. Virallises-ti he työskentelivät suomalaisessa ryhmässä, mutta he tulivat hollantilaisten lääkärien avuksi, kun tarvittiin lisää tulkkeja. Yksi heistä oli kuuluisa 'schwester' Saara Rampanen, joka oli työskennellyt ensimmäisessä maailmansodassa suomalaisen jääkäripataljoonan sairaanhoitajana ja kansalaissodan aikana marsalkka Mannerheimin valkoisten joukkojen hoitajana (katso Rune Frantsin ja Arnold Pietersen artikkeli Aviisissa 2013-3).

Hollantilaislääkäreitä pyydettiin joitakin kertoja avuksi myös muihin sairaaloihin. Tri Schepel työskenteli muutaman päivän läheisessä Hartolan sairaalassa, ja van den Belt ja Feddema matkustivat peräti Seinäjoelle asti

auttamaan sairaalatyössä. Tri Colaco Belmonte siirtyi toukokuun alussa Helsinkiin proteesikeskukseen, jota ylläpidettiin hollantilaisin varoin.

Erikoinen tapaus sattui 30. toukokuuta, kun terveyssisar pyysi lääkäri Smitskampia auttamaan synnytyksessä. Nuori naimaton karjalaisevakkoo synnytti kaksi poikaa. Kaksi päivää myöhemmin lapset tuotiin Vierumäelle, koska äiti oli kadonnut jäljetömiin. Pappi kastoi pojat ja he saivat nimet Frans ja Hendrik, ambulanssisairaalan johtajan F. H. Meihuizenin mukaan. Sukunimeksi lapsille annettiin Salminen.

Helsingin kausi

(27. kesäkuuta-16. heinäkuuta 1940)

Alun perin oli sovittu, että työ Suomessa kestäisi kolme kuukautta. Puolustusvoimien

van Maarschalk Mannerheim tijdens de Finse burgeroorlog (zie Rune Frants en Arnold Pieterse in Aviisi 2013-3).

In een aantal gevallen werden de Nederlandse artsen gevraagd hulp te verlenen in andere ziekenhuizen. Dr. Schepel heeft een aantal dagen in een ziekenhuis in het naburige Hartola gewerkt, terwijl dr. van der Belt en de arts Feddema helemaal naar Seinäjoki zijn gereisd om te assisteren in een ziekenhuis. Dr. Colaco Belmonte is begin mei in Helsinki in het prothesen-centrum gaan werken dat gefinancierd werd met Nederlands geld.

Een bijzondere gebeurtenis was dat op 30 mei de arts Smitskamp door een wijkverpleegster werd gevraagd te komen helpen bij een bevalling. Een jonge, ongetrouwde Karelische vluchteling gaf het leven aan twee kerngezonde jongens. Twee dagen later bracht de verpleegster de twee baby's

naar Vierumäki, omdat de moeder spoorloos was verdwenen. Een dominee heeft de kinderen gedoopt en de namen Frans en Hendrik gegeven (de voornamen van de leider van de ambulance dr. F.H. Meihuizen). Als achternaam kregen zij de in Finland veel voorkomende naam Salminen.

De periode in Helsinki (27 juni-16 juli 1940)

Oorspronkelijk was de afspraak geweest dat het werk in Finland drie maanden zou duren.

Een aantal patiënten en verplegers geniet buiten bij de ingang van het noodhospitaal in Vierumäki van de voorjaarszon. | Potilaita ja hoitajia nauttimassa keväturingosta Vierumäen sotasairaalan sisäänkäynnin luona.

Foto's van de Nederlandse ambulance in een Fins tijdschrift. | Alankomaiden ambulanssin kuvia suomalaisessa lehdessä.

lääkintäosasto pyysi kuitenkin, että sairaalan toimintaa jatkettaisiin vielä kuukaudella. Syynä oli ensinnäkin, että sotasairaalassa oli vielä paljon erittäin vaikeasti sairaita potilaita. Toisekseen asiaan vaikutti sekin, että palaaminen Alankomaihin lyhyellä aikavälillä ei ollut mahdollista, koska saksalaiset olivat sillä välin miehittäneet maan.

Ambulanssisairaalan toiminnan jatkamisen esteeksi näytti kuitenkin tulevan se, että Vierumäen Urheiluopiston tilat oli luovutettava kolmen kuukauden jakson päätyttyä. Ratkaisuksi Suomen viranomaiset tarjosivat Helsingistä Aleksis Kiven koulun, jota voitiin käyttää kuukauden ajan sotasairaalaan. Kaikki 250 potilasta ja hoitohenkilöstö siirtyivät 27. kesäkuuta kahdella bussilla ja kahdella kuorma-autolla Lahteen, jossa Punaisen Ristin juna odotti heitä. Juna saapui

De Finse Militaire Geneeskundige Dienst heeft gevraagd of hier nog een maand aan vastgeplakt kon worden. In de eerste plaats was de reden hiervoor dat er nog een groot aantal heel ernstig zieke patiënten in het noodhospitaal lagen. Verder speelde ook een rol dat een terugreis naar Nederland op korte termijn niet mogelijk was omdat het land ondertussen door Duitsland was bezet. Een complicatie voor de verlenging van de werkzaamheden van de ambulance was wel dat, na de periode van drie maanden, de sportschool in Vierumäki ontruimd moest worden. Een oplossing voor dit probleem werd door de Finse autoriteiten gevonden door een school in Helsinki ter beschikking te stellen, de Aleksis Kivi-school, die een maand kon worden gebruikt als noodhospitaal. Op 27 juni werden alle 250 patiënten, plus het verplegend personeel, met twee au-

tobussen en twee vrachtauto's naar een Rode Kruistrein gebracht in Lahti. Deze trein kwam 's avonds in Helsinki aan, waarna het gezelschap in ziekenauto's en een autobus naar de Aleksis Kivischool is getransporteerd.

Op 16 juli werden de werkzaamheden in de Aleksis Kivischool beëindigd. De gehele inventaris werd overgedragen aan het Finse Rode Kruis.

Dr. Colaco Belmonte heeft hierna nog een korte tijd, en dr. Schepel gedurende een periode van twee maanden, op een afdeling met 80 patiënten in de Naistenkliniikka in Helsinki gewerkt, een van de centra van het Finse Rode Kruis.

Verblijf op het eiland Pentala (16 juli-5 september 1940)

Van 16 juli tot 5 september 1940 hebben de leider van de ambulance, dr. F.H. Meihuizen,

De Aleksis Kivi-school in Helsinki, die als noodhospitaal is gebruikt door het ambulance team in de periode 27 juni - 16 juli 1940. | Helsingissä sijaitseva Aleksis Kiven koulu, jota ambulanssiryhmä käytti sairaalana 27.6.-16.7.1940.

illalla Helsinkiin, josta matkalaiset vietiin ambulansseilla ja bussilla Aleksis Kiven kouluun.

Toiminta Aleksis Kiven koulussa päättyi 16. heinäkuuta. Kaikki välineet ja tarvikkeet luovutettiin Suomen Punaiselle Ristille.

De Naisten Kliniikki in Helsinki, waar dr. Colaco Belmonte en dr. Schepel korte tijd hebben gewerkt in de zomer van 1940. | Helsingin Naistenklinikka, jossa tri Colaco Belmonten ja tri Schepel työskentelivät jonkin aikaa kesällä 1940.

Tri Colaco Belmonte ja tri Schepel jäivät vielä työskentelemään Helsinkiin Punaisen Ristin Naistenklinikan osastolle, jossa oli 80 vuodepaikka, edellinen lyhyeksi aikaa, jälkimmäinen kahdeksi kuukaudeksi.

21 verpleegsters, de huishoudelijk assistente, M.S. Kentgens, de chauffeur/monteur J.H. Wiegman en het echtpaar Oranen, twee huizen gehuurd op het eiland Pentala in Espoo, ongeveer 10 km ten westen van het centrum van Helsinki, om te wachten op visa voor de terugreis naar Nederland. Hoewel op 25 mei 1940 de Finse ambassade in Berlijn 50.000 gulden had ontvangen, waarmee onder andere de terugreis van het ambulance team kon worden geregeld, bleek het verkrijgen van visa een langdurige procedure te zijn. Het eiland Pentala, dat een oppervlakte heeft van ongeveer 130 ha, ligt aan de ingang van de Espoonlahti. De huizen die door het ambulance team zijn gehuurd waren een zomerhuis en een huis van een visser. Tegenwoordig bestaat het eiland voor een deel uit een natuurreservaat en staan er op het resterende deel een groot aantal zomerhuizen.

Het is 's zomers een populaire aanlegplaats voor plezierboten.

In de periode dat het gezelschap op het eiland verbleef, is er door Gon Honig een gedicht gemaakt, dat aanwezig is in het archief van de verpleegster/journaliste Nel Slis in het Instituut voor Sociale Geschiedenis in Amsterdam.

149

Pentalassa vietetty aika

(16. heinäkuuta-5. syyskuuta 1940)

Ambulanssiryhmän johtaja tri F. H. Meihuizen, 21 sairaanhoitajaa, talousapulainen M. S. Kentgens, autonkuljettaja-asentaja J. H. Wiegman ja Orasen pariskunta asuivat viisumia ja paluumatkalle lähtöä odottaessaan 16. heinäkuuta-5. syyskuuta vuokralla kahdessa talossa Espoon Pentalan saarella. Vaikka Suomen Berliinin-lähetystö oli 25. toukokuuta 1940 vastaanottanut 50 000 guldenia, jolla muun muassa ambulanssiryhmän paluumatka voitiin järjestää, osoittautui viisumin saaminen aikaa vieväksi hankkeeksi.

Noin 130 hehtaarin suuruinen Pentala sijaitsee Espoonlahden suulla. Ambulanssiryhmä vuokrasi saarelta kesäasunnon ja kalastajatalon. Nykyään Pentala on osaksi luonnon-

Foto genomen op het Pentala eiland tijdens een bezoek van het echtpaar Schepel. De meeste leden van het ambulance team verbleven op dit eiland in de periode van 16 juli 1940 tot 5 september 1940. Links op de foto Rauha Schepel-Salonen. Vierde van rechts (met donkere blouse) Nel Slis. De lange man, derde van links, is de leider van het ambulance team, dr. Meihuizen. Geheel rechts de arts Jaap Feddema, die vermoedelijk met het echtpaar Schepel is meegekomen. | Kuva Pentalasta Schepelin pariskunnan vieraillessa siellä. Useimmat ambulanssiryhmän jäsenet asuivat saarella 16.7.-5.9.1940. Vasemmalla kuvassa Rauha Salonen-Schepel. Neljäntenä oikealta (tummassa puserossa) Nel Slis. Pitkä mies, kolmas vasemmalta, on ambulanssiryhmän johtaja tri Meihuizen. Äärimmäisenä oikealla lääkäri Jaap Feddema, joka oli luultavasti tullut Schepelien mukana

suojelualuetta, ja muualla saarella on paljon kesämökkejä. Kesäisin Pentala on huviveneilijöiden suosiossa.

Saarella vietetyn kauden aikana Gon Honig kirjoitti runon, joka on tallennettu sairaanhoitaja-toimittaja Nel Slisin arkistoon Amsterdamin sosiaalishistorian laitokselle.

1. Hier heb je nu de ambulance op 't Pentala Saari
Wij brengen onze tijd hier door met gym, dans en soort larie
Wij wachten op de visa en wij wikken onze kansen
Voor 't al of niet terugreizen van de Hollandsche ambulance
2. De Leider zwaargebukt onder de vele zorgen
Denkt, wat eten wij vandaag, en wat eten wij morgen
Hij schrijft en regelt en geef critiek, kan goed de Jenka dansen
En vaak weerklinkt zijn stem! Verzamelen! Voor de heele ambulance
3. En Zr. Scheers kookt, bakt en braait de heerlijkste gerechten
Dan heb je Ton die trapt en naait en ruzie's wil beslechten
Dan komt die Raay, die gymt, duikt, springt, gelijk een aaltje
En Rhee niet te vergeten, die zing als een nachtegaaltje
4. Maquelin die bijspringt waar het kan en vaak wijze raad geeft
Dan Vries die zegt ik overhoor, omdat zij niet geleerd heeft
Dan Peet die blauw uit het water komt, en vlot begint te vloeken
En Pennings die in 4/4 maat weinig succes kan boeken
5. Arendje die naar Helsinki 't liefst haar slaapzak mee zou sjouwen
En Hartog die trouw klokke 6 't ontbijt al zit te brouwen
Als een echte Fin springt Mesdag rond, spreekt Zweedsch,
guddag, bra, bra, bra
En vangt de visch, in het gros, met Tine Burmania
6. En Nel en Bub, die eensgezind elkaar steeds standjes geven
En Smit, die met engelengeduld daar tussen moet leven
Henk, die met zeep en sigaret weer fijn een bad gaat pakken
En Slis, die met hautaine blik neerkijkt op al die zakken
7. Daar heb je Kent, die rustig stil haar jumpers zit te breien
De Oranens, die waar het kan, met elkaar zitten te vrijen
En Tedje die een buikje kweekt in plaats van te Urheilen
En Wiegman die aan het bootje prutst en denkt dat hij kan zeilen
8. Tot slot nog Huls, die als valsch geld getrouw weer tot ons terugkeert
Van de afwezigen geen kwaad, die zijn geëvacueerd
Nu ik, Ha, denkt een iedereen, nu komen onze kansen
Maar 'k neem jullie 't woord wel uit de mond
Ik ben de dikste van de Ambulance

Gon Honig

1. Tuli Hollannin ambulanssi Pentalaan.
Täällä jumpataan, tanssitaan, jutellaan,
varrotaan viisumeita, veikkaillaan,
päästäänkö takaisin ollenkaan.
2. Johtaja huoliensa alla raskaasti huokaa
ja miettii, mitä tänään, mitä huomenna ruokaa.
Hän skriivaa ja järkkää ja kritikoi, sujuu jenkankin tanssi.
Ja taas kuuluu huuto: Kaikki tänne! Koko ambulanssi!
3. Sisar Scheers kokkaa maittavaa sapuskaa.
Ton polkee ja neuloo ja sopua rakentaa.
Raay jumppaa ja hyppii ja kalan lailla sukeltelee.
Ja Rhee, hän satakielenä livertelee.
4. Maquelin aina auttaa ja antaa neuvoja viisaita,
ja Vries sanoo: 'kuulustelen', koska ei ole käynyt kouluja,
Ja Peet nousee veestä sinisenä ja alkaa manailla,
eikä Pennings tahdo onnistua 4/4-tahdissa.
5. Arendje raahaisi makuupussinsa Helsinkiin.
Hartog käy jo kuudelta aamiaisaskareisiin.
Mesdag häärii kuin Suomen poika, sanoo guddag, bra, bra.
Kalansaaliista kiitämme häntä ja Tine Burmaniaa.
6. Nel ja Bub yksissä tuumin kinaavat yhtenä
Smit-parka enkelhermoin välissään.
Henk lähtee saippuan ja sikarin kanssa kylpemään,
ja Slis luo ylhäisen katseen joukkoon typerään.
7. Kent kutoo tyynenä jumpperit oivat,
ja Oraset kuhertelevat missä vain voivat.
Tedje ei harrasta Sporttia vaan vatsan kasvatusta.
Wiegman tuunaa venettä ja yrittää purjehdusta.
8. Ja lopuksi Huls, joka väärän rahan lailla luoksemme palaa.
Evakkoon menneille rauha, ei pahaa sanottavaa.
Entäs minä? Nytkö potut pottuina maksatte tyytyväisinä?
Mutta vien sanat suustanne:
Ambulanssin lihavin olen minä.

Gon Honig

Van 19 tot 27 juli hebben de leden van de Nederlandse ambulance, op uitnodiging van de Finse Militaire Geneeskundige Dienst, een reis gemaakt naar Petsamo aan de Noordelijke IJszee. Zij gingen eerst per slaapwagen naar Rovaniemi en vandaar verder naar Petsamo met een autobus. Omdat er in Petsamo geen hotels waren, hebben de jongere deelnemers in twee tenten geloogd en de ouderen in een ziekenhuis, waar zij heel gastvrij werden ontvangen. Tussen Petsamo en Rovaniemi heeft de groep geloogd in een toeristenhotel in Inari.

Op 5 september zijn de leider, dr. F.H. Meihuizen, en de directrice, mevrouw J. Scheers-de Vries, ontvangen door maarschalk Mannerheim. De maarschalk bracht, mede namens het Finse volk, zijn dank uit voor het werk van de Nederlandse ambulance.

Ambulanssiryhmän jäsenet tekivät 19-27. heinäkuuta Puolustusvoimien lääkintöosaston kutsusta matkan Jäämeren rannalle Petsamoon. Ensin matkattiin yöjunassa Rovaniemelle, josta jatkettiin bussilla Petsamoon. Koska Petsamossa ei ollut hotelleja, nuoremmat matkalaiset majoittuivat teltoihin ja varttuneemmat sairaalaan, jossa heidät otettiin vieraanvaraisesti vastaan. Petsamon ja Rovaniemen välillä ryhmä yöpyi Inarissa turistihotellissa.

Marsalkka Mannerheim otti 5. syyskuuta vastaan ambulanssisairaalan johtajan tri F. H. Meihuizen ja johtavan hoitajan J. Scheers-de Vriesin. Marsalkka esitti heille Suomen kansan nimissä kiitoksensa ambulanssisairaalan tekemästä työstä.

Het huis van een visser op het Pentala eiland waarin een aantal leden van het ambulance team hebben gewoond. | Vanha kalastajamökki Pentallassa.

Terugkomst van de ambulance

Op 30 augustus 1940 kwam er bericht uit Berlijn dat visa waren verstrekt voor de terugreis naar Nederland. Vervolgens zijn in de nacht van 5 op 6 september de leider dr. Meihuizen, 17 verpleegsters, de chauffeur/monteur J.H. Wiegman en het echtpaar Oranen per veerboot overgevoerd van Turku naar Stock-

Een van de twee huizen waarin de leden van het ambulance team hebben gewoond op het Pentala eiland. | Toinen taloista, joissa ambulanssiryhmä asui Pentallassa.

Ambulanssiryhmän kotimatka

Viimein 30. elokuuta 1940 Berlinistä saatiin viesti, että paluumatkaa varten tarvittavat viisumit oli myönnetty. Ryhmän johtaja tri Meihuizen, 17 hoitajatarta, autonkuljettaja-asentaja J. H. Wiegman ja Orasen pariskunta

Het vertrek van het ambulance team op 5 september 1940 vanaf het station van Helsinki. | Ambulanssiryhmä lähdössä Helsingin rautatieasemalla 5.9.1940.

Drie verpleegsters van het ambulance team stappen in de trein op het station van Helsinki op 5 september 1940 om terug te gaan naar Nederland. | Kolme ambulanssiryhmän hoitajaa astumassa junaan Helsingin rautatieasemalla ryhmän lähtiessä takaisin Hollantiin 5.9.1940.

matkustivat 5.-6. syyskuuta lautalla Turusta Tukholmaan. He jäivät syyskuun 6. päiväksi Tukholmaan ja lähtivät sitten yöjunalla Trelleborgiin. Matka jatkui 7. syyskuuta junalla Sassnitzista Hampurin ja Osnabrückin kautta Hollantiin.

Kuusi lääkäriä, hallintovirkailija-tulkki A. W. C. M. de Ruyter, sairaanhoitajat J. W. Ha-

holm. Op 6 september verbleven zij in Stockholm, waarna met de nachttrein naar Trelleborg werd gereisd. Op 7 september werd de reis voortgezet met de trein uit Sassnitz via Hamburg en Osnabrück naar Nederland.

De zes artsen, de administrateur/tolk A.W.C.M. de Ruyter, de verpleegsters J.W. Hageman, G. Hulsman, P.A.A. Mesdag en N.A. Slis, en de huishoudelijk assistente M.S. Kentgens, zijn niet met deze groep naar Nederland teruggereisd.

In Oldenzaal stond op de vroege morgen van 8 september de secretaris van de Ambulance Commissie, de heer jhr. G.M. Verspyck, het ambulance team ter begroeting op te wachten. Vervolgens kwam het team om even over elf uur in de morgen aan in het voormalige Staatsspoorstation in Den Haag. Behalve door familieleden, werden zij daar verwelkomd door onder andere de onder-

Aankomst van het ambulance team op het station Staatsspoor in Den Haag op 8 september 1940. | Ambulanssiryhmä saapuu Haagin Staatsspoor-asemalle 8.9.1940.

geman, G. Hulsman, P. A. A. Mesdag ja N. A. Slis sekä talousapulainen eivät matkustaneet tämän ryhmän mukana Alankomaihin.

Varhain aamulla 8. syyskuuta ambulanssitoimikunnan sihteeri G. M. Verspyck oli Oldenzaalissa vastaanottamassa ryhmää. Puoli yhdentoista maissa ryhmä saapui sitten Haagiin silloiselle Staatsspoor-asemalle. Perheenjäsen-

voorzitter van het Nederlandse Rode Kruis, baron W.J. van Lynden, de voorzitter van de Ambulance Commissie, generaal N.A.A. van de Roemer, en vier leden van het bestuur van de Finsch-Nederlandsche Vereeniging: de voorzitter A.J.Th. van der Vlucht, de secretaris J.J.R. Schmal, de penningmeester A. Frank en het lid W. de Ruyter.

Na korte toespraken van generaal van de Roemer, de heer van der Vlucht en dr. Meihuizen, zongen de verpleegsters het Finse volkslied, begeleid door een van hen op de gitaar.

Nederlands-Finse huwelijken voortvloeiend uit de ambulance

Twee leden van het ambulance team, de chirurg dr. Jan Schepel en de administrateur/tolk Aat de Ruyter, zijn met Finse verpleegsters getrouwd.

Tijdens de periode dat het ambulance team

in Vierumäki in het noodhospitaal werkte, is Jan Schepel een paar keer gevraagd te assisteren in een klein ziekenhuis in het naburige Hartola. Dit ziekenhuisje was gevestigd in een voormalig schoolgebouw bij de kartano Tollinmäki. Hier heeft hij de verpleegster Rauha Salonen ontmoet. Het paar is op 11 juni in Helsinki getrouwd. Zij zijn een week later dan het merendeel van de andere ambulanceleden naar Nederland gereisd. Wij weten dit zo precies omdat Rauha Salonen op 13 september 1940 een brief vanuit het Grand Hotel in Stockholm heeft gestuurd naar haar zuster in Finland. Zij vertelt onder andere dat er in Zweden niets van de oorlog is te merken, dat Stockholm een heel mooie stad is en dat zij in een keer net zo veel vruchten heeft gegeten als in Finland nodig waren geweest voor de hele winter!

Het paar Schepel-Salonen kreeg liefst acht

ten lisäksi vastassa olivat Alankomaiden Puolalaisen Ristin varapuheenjohtaja vapaaherra W. J. van Lynden, ambulanssitoimikunnan puheenjohtaja kenraali N. A. A. van de Roemer ja Finsch-Nederlandsche Vereenigingin edustajina puheenjohtaja A. J. Th. van der Vlucht, sihteeri J. J. R. Schmal, rahastonhoitaja A. Frank ja hallituksen jäsen W. de Ruyter.

Kenraali van de Roemerin, van der Vlugtin ja tri Meihuizenin lyhyiden puheiden jälkeen sairaanhoitajat lauloivat Suomen kansallislaulun hoitajista yhden säestäessä kitaralla.

Ambulanssisairaalaista juontuneet hollantilais-suomalaiset avioliitot

Kaksi ambulanssiryhmän jäsentä, kirurgi tri Jan Schepel ja hallintovirkailija-tulkki Aat de Ruyter solmivat avioliiton suomalaisen sairaanhoitajan kanssa.

Het bruidspaar Schepel-Salonen op 11 juni 1940. | Hääpari Salonen-Schepel 11.6.1940.

Ambulanssiryhmän työskennellessä Vierumäen sotasairaalaissa Jan Schepeliä pyydettiin pari kertaa avuksi läheiseen Hartolan sairaalaan. Sairaala oli entisessä koulutalossa Tollin-

Het echtpaar Schepel-Salonen op het Pihlaja eiland bij Helsinki. | Salonen-Schepelin pariskunta Helsingin Pihlajasaassa.

kinderen (zie Arnold Pieterse in Aviisi 2010-2). Zij vestigden zich eerst in Hilversum en later in Beverwijk.

De administrateur/tolk Aat de Ruyter is getrouwd met de verpleegster Inga Jakobsson, die bij de Finse afdeling werkte in het noodhospitaal in Vierumäki. Zij vertelde hierover tijdens een interview in 1998 (zie Rune Frants

en Evert Schut in Aviisi 1998-2): "Het was tijd om Vierumäki te verlaten. Met mijn twee vriendinnen stonden wij met onze spullen voor de hoofdingang op vervoer te wachten. De Hollanders verzamelden zich op het terras. En toen moest één van hen zo nodig mijn naam weten. Via het telefoonboek van Helsinki heeft hij vervolgens waarschijnlijk tientallen, zo niet honderden Jakobssons gebeld totdat hij bij mijn ouders terecht kwam. Enigszins terughoudend hebben zij de nodige informatie doorgegeven. Ons eerste diner werd afgesloten met een glas likeur. De volgende dag kreeg ik een bos tulpen. En hoe het verder ging kunt u wel raden."

Aat de Ruyter is in 1940 niet naar Nederland teruggegaan. Inga Jakobsson (zij was Zweedstalig, maar sprak ook goed Fins) is katholiek geworden en het paar is in april 1941 in de Sint Henrikskerk in Helsinki getrouwd. Het huwe-

mäen kartanon lähistöllä. Siellä Schepel tustui sairaanhoitaja Rauha Saloseen. Heidät vihittiin Helsingissä 11. kesäkuuta. Pariskunta matkusti Alankomaihin ambulanssiryhmän pääjoukon jälkeen viikkoa myöhemmin. Tiedämme tämän niin tarkkaan, koska Rauha Salonen lähetti 13. syyskuuta 1940 Tukholman Grand Hotelista kirjeen siskolleen Suomeen. Kirjeessä hän kertoi muun muassa, että Ruotsissa ei näkynyt merkkiäkään sodasta, kaupunki oli hyvin kaunis ja hän oli syönyt yhdellä kertaa enemmän hedelmiä kuin Suomessa olisi tarvittu koko talven aikana!

Salonen-Schepelin pariskunta sai peräti kahdeksan lasta (katso Arnold Pietersen artikkeleita Aviisissa 2010-2). Perhe asettui ensin Hilversumiin ja myöhemmin Beverwijkiin.

Hallintovirkailija-tulkki Aat de Ruyter avioitui sairaanhoitaja Inga Jakobssonin kanssa, joka

oli töissä Vierumäen sotasairaalan suomalaisella osastolla. Inga Jakobsson kertoi haastattelussa vuonna 1998 (katso Rune Frantsin ja Evert Schutin artikkeli Aviisissa 1998-2): "Oli tullut aika lähteä Vierumäeltä. Odotimme kahden ystävättäreni kanssa tavaroinemme pääovella, että meidät tultaisiin hakemaan. Hollantilaiset kokoontuivat terassille. Silloin yksi heistä halusi välttämättä tietää nimeni. Sen jälkeen hän soitti Helsingin puhelinluestelosta varmaan kymmenille, ellei sadoille Jakobssoneille, kunnes sai vanhempani käsiinsä. He olivat vähän varuillaan mutta antoivat pyydetyt tiedot. Ensimmäinen illallisemme päätteeksi joimme lasillisen likööriä. Seuraavana päivänä sain kimpun tulppaneja. Loput voittekin sitten arvata."

Aat de Ruyter ei palannut vuonna 1940 Hollantiin. Inga Jakobsson (joka oli ruotsinkiel-

liik, waar ook vader Willem de Ruyter bij aanwezig was (hij had een diplomatiek paspoort en kon, ondanks de Duitse bezetting in Nederland, vrij reizen), werd ingewijd door pater Verburgh. Aat de Ruyter is daarna in Espoo (in Mäkkylä) een kwekerij begonnen.

In februari 1944, er waren ondertussen twee kinderen geboren, is Inga de Ruyter-Jakobsson met de kinderen naar Zweden gegaan, waar zij acht maanden de leiding heeft gehad in kindertehuizen (van de organisatie Rädda Barnet). Hierin waren Finse kinderen ondergebracht en het kwam goed uit dat zij zowel Zweeds als Fins sprak. Haar keus om tijdelijk in Zweden te gaan wonen en werken, heeft er vermoedelijk mee te maken gehad dat de leefomstandigheden in Finland in de loop van de Vervolgoorlog steeds moeilijker waren geworden.

Pas na de oorlog, in augustus 1945, is de familie naar Nederland gegaan en kon Aat de Ruy-

Het bruidspaar de Ruyter-Jakobsson in april 1941. | Hääpari Jakobsson-de Ruyter huhtikuussa 1941.

nen mutta puhui hyvin suomea) kääntyi katoliseen uskoon ja pari vihittiin huhtikuussa 1941 Pyhän Henrikin kirkossa Helsingissä. Vihkimisen suoritti isä Verburgh, ja läsnä oli myös sulhasen isä Willem de Ruyter (hänellä oli diplomaattipassi, jonka turvin hän pääsi matkustamaan vapaasti, vaikka saksalaiset olivat miehittäneet Hollannin). Aat de Ruyter perusti sen jälkeen Espoon Mäkkylään kaupapuutarhan.

Helmikuussa 1944, kun perheeseen oli syntynyt jo kaksi lasta, Inga Jakobsson-de Ruyter matkusti lapsineen Ruotsiin, missä hän toimi kahdeksan kuukauden ajan Pelastakaa lapset -järjestön lastenkodeissa johtajana. Näihin lastenkoteihin oli sijoitettu suomalaislapsia, ja oli kätevää, että hän puhui sekä ruotsia että suomea. Hänen päätökseensä muuttaa väliaikaisesti Ruotsiin töihin vaikut-

Het echtpaar de Ruyter-Jakobsson. | Jakobsson-de Ruyterin pariskunta.

tivat luultavasti Suomen elinolot, jotka olivat jatkosodan aikana vaikeutuneet jatkuvasti. Vasta sodan jälkeen elokuussa 1945 perhe saattoi lähteä Alankomaihin ja Aat de Ruyter pääsi jatkamaan työtään isänsä kukkasipuliyrityksessä Noordwijkissä. Jakobsson-de Ruyterin pariskunnalle syntyi kaiken kaikkiaan kuusi lasta, kolme vanhinta Suomessa, kolme nuorinta Hollannissa.

Kaart waarop staat vermeld dat Nel Slis is benoemd tot gediplomeerd verpleegster bij het Nederlandse Rode Kruis. | Kortti, jossa ilmoitetaan, että Nel Slis on nimitetty tutkinnon suorittaneeksi Alankomaiden Punaisen Ristin sairaanhoitajaksi.

ter zijn werk hervatten in de bloembollenfirma van zijn vader in Noordwijk. Het echtpaar de Ruyter-Jakobsson heeft uiteindelijk zes kinderen gekregen. De oudste drie zijn in Finland geboren en de jongste drie in Nederland.

Nel Slis

Een van de verpleegsters, Nel Slis, is na de periode in Finland niet, zoals de meeste andere leden van de ambulance, naar Nederland teruggegaan. Vanuit Petsamo is zij, samen met andere vluchtelingen, in oktober 1940 met een klein vrachtschip, de 'Brita Thorden', via Tromsø in Noorwegen, door zware stormen langs IJsland en Groenland naar Baltimore in de Verenigde Staten gereisd. Tijdens deze reis is het schip aangehouden door een Duits

Voorkant van metalen identificatie plaatje van Nel Slis. | Nel Slisin metallisen tunnuslevyn etupuoli.

Achterkant van metalen identificatie plaatje van Nel Slis met vermelding dat zij bloed-groep A heeft. | Nel Slisin metallisen tunnuslevyn kääntöpuoli, jonka mukaan hänen veriryhmänsä on A.

Nel Slis

Toisin kuin useimmat muut ambulanssiryhmän hoitajat Nel Slis ei palannut Suomessa vietetyn kauden jälkeen Alankomaihin. Hän matkusti Petsamosta muiden pakolaisten kanssa lokakuussa pienellä Brita Thorden -rahtilaivalla Norjan Tromsön kautta kovissa myrskyissä Islantia ja Grönlantia pitkin Yhdysvaltoihin Baltimoreen. Matkalla saksalaisten sotalaiva pysäytti aluksen, mutta suomalainen kapteeni kestitti saksalaisia ryypyllä ja toisellakin, niin että nämä eivät lähteneet tutkimaan, oliko laivassa pakolaisia.

Nel Slis löysi New Yorkissa työtä hollantilaisesta organisaatiosta. Toukokuussa 1941 hän palasi kanadalaisten joukkojenkultusten mukana Eurooppaan ja ryhtyi työskentelemään Wolverhamptonissa sairaanhoitajana.

Het vrachtschip 'Brita Thorden'. Het schip is in 1920 in Noorwegen gebouwd en in 1967 gesloopt in Hamburg in Duitsland. In 1940 was het eigendom van de Finse Noord-Amerika Lijn. | Rahtilaiva Brita Thorden. Laiva rakennettiin 1920 Norjassa ja romutettiin 1967 Hampurissa Saksassa. Vuonna 1940 laivan omisti Finnish North America Line.

oorlogsschip, maar de Finse kapitein heeft de Duitsers weten te paaien door ze een drankje aan te bieden, en nog een drankje, en het schip is niet doorzocht op vluchtelingen.

In de Verenigde Staten vond zij werk bij een Nederlandse organisatie in New York. In mei 1941 keerde zij met een Canadees troepen-transport terug naar Europa en in 1941 is zij als verpleegster gaan werken in Wolverhampton in Engeland.

In 1943 kreeg Nel Slis een baan als journaliste bij de BBC en in 1944 stapte zij over

naar Associated Press (AP) in Londen. In de zomer van 1945 is zij teruggegaan naar Nederland. Nel Slis heeft verder haar hele leven voor AP gewerkt. Als journaliste stond zij bekend om haar scherpe vragen en directe taalgebruik. Zij ging voor geen autoriteit opzij. Bij haar pensionering is Nel Slis in 1978 in het Perscentrum Nieuwspoort in Den Haag gehuldigd.

Rune Frants, Arnold Pieterse en Evert Schut

Nel Slis (in het midden) op het vrachtschip 'Brita Thorden', waarmee zij van Finland (vanuit Petsamo) naar Baltimore in de Verenigde Staten is gevaren. De twee andere vrouwen zijn vermoedelijk ook verpleegsters van de Nederlandse ambulance, die net als Nel Slis niet met de andere leden van het team naar Nederland zijn teruggereisd. |

Nel Slis (keskellä) Brita Thorden-rahtilaivalla, jolla hän matkusti Petsamosta Baltimoreen Yhdysvaltoihin. Toiset naiset ovat luultavasti myös hollantilaisen ambulanssin hoitajia, jotka Nel Slisin lailla eivät palanneet muun ryhmän mukana Alankomaihin.

Vuonna 1943 Nel Slis sai työpaikan toimittajana BBC:llä, ja 1944 hän siirtyi Lontoon Associated Pressin (AP) palvelukseen. Kesällä 1945 hän palasi Hollantiin. Nel Slis työskenteli sen jälkeen koko elämänsä AP:n palveluksessa. Toimittajana hänet tunnettiin terävistä kysymyksistään ja suorasanaisesta kielenkäytöstään, eikä hän väistellyt auktori-

teetteja. Nel Slisin eläkkeelle jäämistä juhlettiin vuonna 1978 Nieuwspoort-lehdistökeskuksessa Haagissa.

Rune Frants, Arnold Pieterse ja Evert Schut

Käännös: Leena Määttänen

Dankwoord:

Wij bedanken Maisa van der Kolk, Kalle Oranen, An-Kristin de Ruyter, Juun de Ruyter en Sibrand Schepel voor aanvullende informatie en fotomateriaal.

Literatuur:

- Forsius, A. (2006). Alankomaalainen sotasairaala Suomessa talvisodan jälkeen vuonna 1940. Suomen Lääkärilehdessä 5: 480-481.
- Forsius, A. (2006). Het Nederlandse oorlogsziekenhuis in Finland, na afloop van de Winteroorlog in 1940. 10p. (Nederlandse vertaling: Sibrand Schepel).
- Frants, R.R. en A.H. Pieterse (2013). De Finse Jäger (Jääkärit). Aviisi 2013-3.
- Frants, R.R. en E.C. Schut (1998). Nederlandse ambulance in Vierumäki. Aviisi 1998-2: p.9-20.
- Jong, L. de (1969). Het Koninkrijk der Nederlanden in de Tweede Wereldoorlog. Deel 2 Neutraal. Staatsdrukkerij, 's Gravenhage. 460p.

Pieterse, A.H. (2010). Vier generaties van een Nederlands-Finse familie. Aviisi 2010-2: p. 47-58.

Schut, E.C. (1992). De ambulance van het Nederlandse Rode Kruis. Publicatie van de Vereniging Nederland-Finland. 98p.+40p.

Schut, E.C. en R.R. Frants (2002). In Memoriam Nel Slis (1913-2001). Aviisi 2002-2: p. 14-15.

Starmans, P. (2010). De Nederlandse Ambulance in Finland, 1940. In: Fins-Nederlandse relaties, vroeger en nu (door Arnold Pieterse en Peter Starmans) p. 62-65. Yliopistopaino, Helsinki. 240p.

Von Bonsdorff, M. (1995) Utländsk medicinsk hjälp till Finland under andra världskriget. Finska Läkaresällskapets handlingar. Årgång 155: 2: 31-38.

Kiitokset:

Kiitämme Maisa van der Kolkia, Kalle Orasta, An-Kristin de Ruyteria, Juun de Ruyteria ja Sibrand Schepelia lisätiedoista ja valokuvista.

Lähteet:

- Forsius, A. (2006). Alankomaalainen sotasairaala Suomessa talvisodan jälkeen vuonna 1940. Suomen Lääkärilehti 5: 480-481.
- Forsius, A. (2006). Het Nederlandse oorlogsziekenhuis in Finland, na afloop van de Winteroorlog in 1940. 10 s. (hollanninos: Sibrand Schepel).
- Frants, R. R. ja A. H. Pieterse (2013). Jääkärit. Aviisi 2013-3.
- Frants, R. R. ja E. C. Schut (1998). Nederlandse ambulance te Vierumäki/Hollantilainen sotilassairaala Vierumäellä. Aviisi 1998-2: s. 9-20.

Jong, L. de (1969). Het Koninkrijk der Nederlanden in de Tweede Wereldoorlog. Osa 2 Neutraal. Staatsdrukkerij, Haag. 460 s.

Pieterse, A. H. (2010). Hollantilais-suomalaisen suvun neljä sukupolvea. Aviisi 2010-2: s. 46-58.

Schut, E.C. (1992). De ambulance van het Nederlandse Rode Kruis. Alankomaat-Suomi Yhdistyksen julkaisu. 98 s. + 40 s.

Schut, E.C. ja R.R. Frants (2002). In Memoriam Nel Slis (1913-2001). Aviisi 2002-1: s. 14-15.

Starmans, P. (2012). Suomeen 1940 lähetetty alankomaalainen ambulanssi. Teoksessa: Suomalais-alankomaalaisia suhteita, ennen ja nyt (Arnold Pieterse ja Peter Starmans) s. 63-66 Yliopistopaino, Helsinki. 176 s.

Von Bonsdorff, M. (1995) Utländsk medicinsk hjälp till Finland under andra världskriget. Finska Läkaresällskapets handlingar. Årgång 155: 2: 31-38.

FIN

Kiitos!

Het bestuur van de Vereniging Nederland-Finland wil graag alle onderstaande medewerkers en sponsors bedanken voor hun bijdrage. Zonder hun ondersteuning zou deze uitgave niet tot stand zijn gekomen.

Alankomaat-Suomi Yhdistys haluaa kiittää seuraavia avustajia ja sponsoreita, joiden myötävaikutuksella Aviisin ilmestyminen on mahdollista.

Hans Adamse
Carel en Pirkko van Bruggen
Marianne Faas
Rune en Margot Frants
Jacques Groenendijk
Anne B. Hellstrom
Nina Den Hertog
Marjo Kool
Eeva Kriek
Sanna-Mari Kuisma
Irja Lammers

Daniël Loos
Leena Määttänen
Maire Muller-Rönkkö
Elina Peltola
Arnold Pieterse
Minna Rätty
Evert Schut
Marjut Suvisaari

- Beauté Totale, schoonheidssalon
- De Bokketerp, Scandinavisch design
- Brada Rokade Oy, fiscalisten, juristen, administrateurs
- Bureau Contrapunt, grafisch ontwerp, drukwerk, fotografie
- Farvocolour BV, verf, lak, coatings
- Finnish Dutch Trade Guild
- Finntra Waalwijk BV, autotransport
- Finse ambassade Den Haag
- Fins Cultureel Instituut voor de Benelux
- Neste Oil Nederland BV, biodiesel
- Rokade Advies BV, fiscalisten, juristen, administrateurs
- Scandinavisch Vertaal- en Informatiebureau Nederland
- The Spliethoff Group, bevrachtingskantoor, zeetransport
- VDM Webshop, elandleer, hedendaagse glaskunst
- Voigt Travel, reizen

the spliethoff group

TRANSFENNICA

Wijne & Barends

spliethoff

SEVENSTAR
YACHT TRANSPORT

BIGLIFT

World wide heavy lift
and project transportation

Radarweg 36
1042 AA Amsterdam
The Netherlands

P.O. Box 409
1000 AK Amsterdam
The Netherlands

Tel: +31 (0)20 4488 400
Fax: +31 (0)20 4488 500
E-mail: gogracht@spliethoff.com
Internet: www.spliethoff.com

90 jaar Vereniging Nederland-Finland

